PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 90 lir

Leto XXVIII. Št. 255 (8348)

TRST, sobota, 28. oktobra 1972

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

HANOI OBSODIL AMERIŠKE ZAVLAČEVALNE MANEVRE

Severni Vietnam odločno zavrača možnost ponovnega odprtja mirovnih pogajanj z ZDA

Le Duc Tho in Xuan Thuy sta pripravljena sprejeti Kissingerja le za podpis doseženega sporazuma - Saigonski diktator Thieu: Dogovori med Washingtonom in Hanoiem me ne zanimajo - ZDA prekinile bombardiranje severno od 20. vzporednika

PARIZ, 27. — Za severnovietnamske voditelje so se mirovna pogajanja zaključila: zaradi tega bosta hanoiska pogajalca Le Duc Tho in Xuan Thuy privolila v novo srečanje s Kissingerjem samo za podpis že doseženega sporazuma. Glasnik severnovietnamske delegacije na pariških pogajanjih Thanh Le je na današnji tiskovni konferenci izrecno izključil možnost, da bi ponovno odprli pogajanja.

«Če se Henry Kissinger — je dejal glasnik — želi srečati z Le Duc Thojem in Xuan Thuyjem 31. oktobra, na dan, ki je bil določen za podpis sporazuma, bo dobrodošel. Če se želi srečati z njima 1. ali 2. novembra, po podpisu pogodbe, da bi razpravljali o stvareh, ki zanimajo obe strani, bosta oba pripravljena ga sprejeti. Če končno želi Kissinger srečati Le Duc Thoja in Xuan Thuyja 30. oktobra, da bi spil z njima čašo šampanjca ali skodelico čaja, bo prav tako dobrodošel.» Thanh Le je tudi poudaril, da je sam Nixon odobril tekst sporazuma, kakršen je bil izdelan 20. oktobra, v pismu severnovietnamskemu ministrskemu predsedniku Phan Van Dongu. Dejal je tudi, da Hanoi ocenjuje ameriško zahtevo po novih pogajanjih kot pretvezo za odlašanje podpisa doseženega sporazuma. Končno je glasnik napadel sajgonskega predsednika Thieuja: «Thieu je samo ameriško orodje ter bi mu ne smeli dovoliti, da bi zavlačeval s podpisom».

Dejansko pa saigonski diktator noče ničesar slišati o ameriško - severnovietnamskem sporazumu. Danes je izrecno izjavil, da ne bo vojaško premirje, ki bi ga sam ne podpisal, imelo nobene veljave. «To, kar se dogaja med Američani in komunisti, me ne zanima», je dejal Thieu. Dodal je celo, da ne pozna vsebine teh sporazumov ter da jih ni podpisal. «Mir bo nastopil šele tedaj — je dodal — ko bom sporazume podpisal». Saigonski diktator se je predvsem razburil zaradi nameravane ustanovitve tristranskega «sveta za pomiritev» ter dejal, da ne bo nikoli privolil v koalicijo s komunisti. Istočasno je saigonska vlada objavila uradno poročilo, v katerem označuje sporazum med Washingtonom in Hanoiem, kot «perfidno dejanje», ki da vzbuja nesporazume med Južnim Vietnamom in njegovim glavnim zaveznikom. Po vesteh iz Tokia je saigonska vlada poslala ameriški preko japonskega zunanjega ministra noto, v kateri navaja pogoje, ki jih južnovietnamski režim postavlja za uvedbo vojaškega premirja v Vietnamu. Dejstvo, da se je Saigon poslužil japonskega posrednika, dokazuje, da so odnosi z Washingtonom čedalje bolj napeti.

Po mnenju ameriških opazovalcev je Thieujevo nasprotovanje mirovnemu načrtu zelo ostro, vendar pa razpolagajo ZDA s sredstvi, da prisilijo svojega zaveznika, da privoli v mirno rešitev. Ko bi se Thieu preveč upiral, menijo opazovalci, bo moral Washington drastično poseči, saj Nixon ne more dovoliti, da bi mu saigonski zaveznik izjalovil rezultate triletnih pogajanj, in to samo nekaj dni pred predsedniškimi volitvami. Zaradi tega so v Washingtonu mnenja, da sporazuma sicer ne bodo podpisali ob predvidenem roku 31. oktobra, vsekakor pa pred datumom predsedniških volitev 7. novembra.

Ameriški obrambni minister Melvin Laird je medtem iz Londona sporočil, da so ameriške sile v Vietnamu dobile ukaz, naj prekinejo vsakršno napadalno dejavnost severno od 20. vzporednika. To še ni prekinitev bombardiranja Severnega Vietnama, ki ga predvideva sporazum, vsekakor pa bodo odslej letalske akcije naperjene samo proti južnim pokrajinam te države. Laird ni pojasnil, če so ukazali prekiniti tudi izvidniške polete severno od 20. vzporednika.

Tudi Nixon je danes v nekem volilnem govoru v državi Kentucky govoril o vojni v Vietnamu, vendar ni izrecno omenil dogovora s Hanoiem. Dejal je samo, da bo njegova politika privedla do konca vietnamske vojne.

Kitajska je izrazila popolno podporo Severnemu Vietnamu v zvezi z mirovnim sporazumom z Američani. Kot poroča agencija «Nova Kitajska», je ministrski predsednik Čuenlaj izročil severnovietnamskemu odpravniku poslov v Pekingu dokument, v katerem izraža podporo pravičnemu stališču, ki ga je zavzel Severni Vietnam, ter zagotavlja, da bosta kitajska vlada in ljudstvo kot vedno popolnoma podpirala pravičen boj Vietnamcev in drugih narodov Indokine.

Nasprotujoče si reakcije pa je sprožila izjava sovjetskega ministrskega predsednika Kosigina, ki jo je objavil radio Moskva. Diplomatskim predstavnikom Severnega Vietnama in južnovietnamske revolucionarne vlade, ki so mu ozročili besedilo včerajšnje izjave hanoiskih voditeljev, je namreč Kosigin izrazil upanje, da se bodo pogajanja za Vietnam «nadaljevala in kmalu zaključila s podpisom mirovnega sporazuma». Po mnenju nekaterih opazovalcev, naj bi to pomenilo, da Sovjetska zveza načelno ne nasprotuje ponovnemu odprtju pogajanj, za katerega se zavzemajo Američani.

Zadovoljstvo zaradi doseženega sporazuma so izrazili tudi na Tajskem, v Kambodži in v Laosu. Voditelji slednjih dveh držav pa so poudarili, da mora sporazum privesti do miru tudi v ostalih državah Indokine, ne pa samo v Vietnamu.

V pričakovanju skorajšnjega premirja pa se vojaški položaj v Južnem Vietnamu zaostruje: posebno partizani so zaostrili svojo dejavnost ter v zadnjih 48 urah sprožili več kot 200 napadov na saigonske postojanke. Med drugim so zavzeli važno vladno oporišče 10 kilometrov od Kontuma na področju osrednjih planot. Tudi ameriško letalstvo je intenzivno bombardiralo domnevne partizanske položaje v Južnem Vietnamu, medtem ko je nekoliko skrčilo misije proti Severu.

Južnovietnamski diktator Van Thieu med včerajšnjim govorom v Saigonu *(Telefoto ANSA)*

PISMO IZ RIMA

Petdeset let

Kaj pomeni petdeset let v zgodovini nekega naroda? Ali je to veliko ali malo? In kaj naj sodimo o tej današnji Italiji, točno petdeset let po 28. oktobru 1922, ko se je Mussolini predstavil kralju z melodramatično frazo: «Veličanstvo, prinašam vam Italijo iz Vittorio Veneta»?

Zgodovinska sodba o tistih dneh je že povsem jasna: ni bilo nobene «revolucije», niti ne državnega udara v pravem pomenu besede, namreč prevzema oblasti s silo, proti prejšnji vladajoči skupini. Mussolini je prišel z Milana v Rim — kot je znano — v udobnem spalniku, in samo tedaj, ko mu je kralj zagotovil, da mu bo poveril mandat za sestavo nove vlade, v popolnem nasprotju z vsakršno parlamentarno normo. Z drugimi besedami je Italija želela Mussolinija, ne pa, da bi se Mussolini vsilil Italiji. Rekel bi celo več: in sicer, da pravi fašizem ni bil Mussolini (kot danes ni Almirante).

Giolitti, ki se je pred pohodom na Rim pogajal z Mussolinijem preko milanskega prefekta Lusignolija v zvezi z možnostjo, da bi sestavil vlado skupaj s fašisti, je dobro doumel bistvo fašizma: «Fašizem — je pravil Giolitti — je kot vrtavka: če se ustavi, pade». In res je bil Mussolini kot vrtavka, ki so jo pa vrtele druge roke.

Petdeset let po žalostnem 28. oktobru se moramo vprašati, ali še obstajajo sile, ki bi danes v Italiji spet rade vrtele fašistično vrtavko.

Odgovor je žal pritrdilen: preveč je epizod, vsakodnevnih znakov, provokacij, da bi jih morali posebej naštevati. Toda če ta pojav, ki je vse prej kot podtalen, obstaja le kot neuresničena želja — se pravi, če leta 1972 nimamo fašistov na vladi — to ni zaradi tega, ker so bile odpravljene strupene težnje, ki so prevladale leta 1922, toda zato, ker obstaja demokratična zavest, ki se je utrdila v odporniškem gibanju in v povojnem dogajanju. Prav ta zavest je doslej preprečila vse poskuse (in teh je bilo veliko), da bi v Italiji obnovili fašizem, pa čeprav ne več v groteskih Mussolinijevih oblikah. In če Italija je in ostane demokratična država — pa čeprav mladoletna, šibka, venomer izpostavljena — je to zaradi tega, ker je protifašistična zavest, ki bi bila sama po sebi nezadostna, dobila svojo organizirano strukturo, ki temelji na ljudskih množicah, na delavskem razredu. Nikakor ni slučaj, da najde proces sindikalnega združevanja na svoji poti toliko težav in ovir. Če je leta 1922 fašizem zmagal, se mu je to posrečilo prav zaradi tega, ker ni bilo organiziranega odpora delavskih množic.

In dandanes — petdeset let pozneje — fašistična nevarnost še obstaja prav zaradi tega, ker se državne strukture, logika gospodarskih pojavov in privilegirani razredi bistveno ne razlikujejo — kljub demokratični ustavi — od onih, ki so paktirali z Mussolinijem in vrteli vrtavko.

Seveda bi bila ta kratka analiza površna, če je ne bi izpopolnili s samokritiko tistih levičarskih sil, ki so doslej znale preprečiti obnovitev fašizma, ni pa jim uspelo odpraviti globljih vzrokov reakcionarnih tendenc nosilcev dejanske oblasti. Petdeset let po 28. oktobru 1922 torej lahko rečemo, da Italija ni fašistična, da pa fašistični virus še obstaja in grozi, da bo okužil državo, če se demokratične sile ne bodo znale okrepiti.

MARIO DEZMANN

PRED KONGRESOM PSI

De Martino o pogojih za sodelovanje s KD

Republikanci že govorijo o spremembi vladne koalicije po kongresih PSI in KD

RIM, 27. — Predsednik PSI De Martino je v intervjuju, ki ga je dal ameriškemu dnevniku v Rimu «Daily American» izjavil, da je politična sestava, ki podpira sedanjo Andreottijevo vlado, nevarno nagnjena na desno v primerjavi z resničnim stanjem v državi. Bolj desno od te politične koalicije je samo še MSI z manj kot 10 odstotkov volivcev, medtem ko na levo ostajajo zunaj socialisti z 10 odstotkov in komunisti z 28 odstotkov volivcev.

De Martino poudarja, da je treba popraviti to neravnovesje, napraviti konec z udeležbo PLI v vladi in vzpostaviti sodelovanje med socialisti in krščansko demokracijo. Samo na ta način bo možno obnoviti levo sredino. V intervjuju predsednik PSI obširno govori tudi o komunistih in omenja vzroke, zakaj KPI še dlje časa ne bo mogla sodelovati v vladni večini. To je predvsem zaradi stališča te stranke v zunanji politiki in zlasti njenih vezi s Sovjetsko zvezo. Toda razvoj komunistov na tem področju, nadaljuje De Martino, bi jih moral pripeljati do podobnih stališč, do katerih so prišli socialisti pred ustanovitvijo leve sredine, ko so sprejeli atlantsko zvezo kot obstoječe dejstvo v italijanskem življenju, čeprav niso bili nanjo navdušeni.

Po De Martinovem mnenju bi morala imeti nova leva sredina gotovo večino, hkrati pa bi ne smela zavračati komunističnih glasov v parlamentu, ko bi šlo za dosego najširše večine o posameznih važnih predlogih, ki jih je dala koalicijska vlada, kakor tudi ne bi smeli zavračati izboljševalnih predlogov komunistov.

Osrednje vodstvo republikanske stranke je zavzelo na današnji seji svojevrstno stališče. Čutilo je potrebo, da potrdi svojo podporo sedanji Andreottijevi vladi, hkrati pa se sklicuje na morebitne vladne spremembe po socialističnem in demokrističnem kongresu. PRI že sedaj pravi, da ne bo neposredno sodelovala v nobeni novi vladi po obeh kongresih, če ne bodo sprejeti nekateri njeni pogoji, v zvezi s socialno in gospodarsko politiko v državi. V tej zvezi je osrednje vodstvo PRI sestavilo nekaj točk, v katerih v glavnem zagovarja tako imenovano «politiko dohodkov», vabi delodajalce in sindikate na «premirje» in podobno. Značilno je, da so na to stališče republikancev prvi odgovorili liberalci, ki zadovoljno ugotavljajo, da je PRI zagotovila še nadaljnjo podporo sedanji vladi. Liberalci se v bistvu strinjajo s stališčem PRI.

Preiskava o atentatih na vlake

BOLOGNA, 27. — Karabinjerji iščejo 25-letnega elektronskega izvedenca Luigija Meneghina, da bi ga zaslišali v zvezi z atentati na vlake v noči med 21. in 22. oktobrom. Meneghin je prejšnje poletje povedal karabinjerjem, da pripada neki skrajnodesničarski skupini in da je dobil nalog, naj spremeni mehanizem nekaj budilk, da bi jih lahko uporabljali kot timerje pri razstrelitvi eksplozivnih naprav.

V CELOTI SPREJETE OCENE GENERALNEGA PRAVDNIKA DE PEPPA

Kasacijskemu sodišču so izročili utemeljitev za premestitev procesa Valpreda v Catanzaro

Zelo malo možnosti, da bi proces premestili iz Catanzara v drugo mesto - Dr. Alberici skuša upravičiti premestitev namestnika javnega tožilca dr. Fiasconara

MILAN, 27. — Dodatni državni pravdnik dr. Alberici je v današnjem pogovoru s časnikarji govoril o premestitvi mladega milanskega namestnika državnega pravdnika dr. Fiasconara, ki mu je pred časom ukazal, naj ne sledi več preiskavi o skupini Freda in Ventura v zvezi s pokolom v milanski kmetijski banki. Dejal je, da ni premestitev Fiasconara v nobenem primeru kazen, dodal pa je, da ga Fiasconaro in njegov kolega dr. Alessandrini nista obvestila o odločitvi, da izdata obvestilo o začetku sodnega postopka zoper namestnika šefa policije dr. Catenaccija, šefa političnega oddelka rimske kvesture dr. Provenzo in pa šefa političnega oddelka milanske kvesture dr. Allegro. S tem svojim zadržanjem, je nadaljeval dr. Alberici sta kršila čl. 70 sodnega pravilnika. «Moja odločitev pa je odvisna samo od dejstva, da je po mojem mnenju en sam namestnik javnega tožilca čisto dovolj, da pomaga preiskovalnemu sodniku dr. D'Ambrosiu v preiskavah o skupini Frede in Venture».

Časnikarji so Albericija vprašali ali je možno, da se bo dr. Fiasconaro v bodoče spet ukvarjal s preiskavo o omenjeni fašistični skupini, nakar je dr. Alberici odgovoril, da ta možnost vsekakor obstaja, da pa ne more predvidevati bodočnosti. Iz njegovega odgovora bi lahko sklepali, da se dr. Fiasconaro ne bo tako kmalu spet ukvarjal s fašisti. Ponovil je, da na njegovo odločitev nikakor niso vplivali politični razlogi. Na vprašanje, ali se ni vprašal kako bo ta odločitev vplivala na javno mnenje, je dodatni državni pravdnik dr. Alberici odgovoril, da on mora odgovarjati le svoji vesti.

Včeraj je bila skupščina milanskih namestnikov državnega pravdnika, na kateri so izglasovali z 28 glasovi proti 1 resolucijo, v kateri izražajo svojo solidarnost s kolegom dr. Fiasconarom. Točna vsebina resolucije ni znana. Dr. Fiasconaro in dr. Alessandrini, ki jima je dr. Alberici pisal pismo, v katerem pravi, da ni bil obveščen o obvestilu sodnega postopka proti trem policijskim funkcionarjem, nista zadeve komentirala.

V prejšnjih dneh je premestitev dr. Fiasconara povzročila v italijanskem parlamentu dokajšnje razburjenje, danes pa je demokrističanski poslanec Gargani postavil ministru za pravosodje vprašanje, v katerem zahteva, naj ministrstvo čim prej objavi razloge, zaradi katerih so premestili dr. Fiasconara. V istem vprašanju je govor tudi o sodniku Stizu, ki je bil pred kratkim premeščen s kazenskega na civilno sodišče. Gargani sprašuje ali je res, da je Stiz zahteval od vrhovnega sodnega sveta, naj uvede preiskavo o njegovi dejavnosti.

Medtem so izročili pisarni prvega odseka rimskega kasacijskega sodišča utemeljitev odloka, s katerim so premestili proces Valpreda v Catanzaro. Gre za dokument, ki ga sestavlja sedem tipkanih strani, ki jih lahko strnimo v štiri glavne točke. Najprej je govor o pobudah levičarskih izvenparlamentarnih skupin, ki hočejo dokazati, da je Valpreda nedolžen in so s tem povzročili v javnem mnenju dvome o resnosti, s katero so preiskovalci vodili preiskavo.

Te skupine so tudi izrabile povezavo zadeve Valpeda z zadevo Pinelli, s čimer so hoteli povzročiti polemike in oslabiti državne ustanove. Utemeljitev nadalje ugotavlja, da v Milanu delujejo poleg številnih levičarskih izvenparlamentarnih skupin tudi skupine kot so «Rdeče brigade» in pa skupine GAP. Nadalje je rečeno, da je v Milanu bilo že nekaj procesov, katerih potek je motila prisotnost številnih skrajnežev v sodni dvorani.

Kar zadeva izbiro Catanzara pa pravi vrhovno sodišče, da gre za idealni sedež, tako zaradi oddaljenosti od Milana, kot zaradi večkrat dokazane umerjenosti njegovih meščanov, Generalni pravdnik kasacijskega sodišča De Gennaro pa je rekel, da razlogi za nadaljnjo premestitev iz Catanzara, kot je zahteval tamkajšnji generalni pravdnik niso dovolj utemeljeni, ker ne gre za nenormalno okolje, o katerem govori čl. 55 zakona

Gonella in Piccoli o reformi kazenskega zakonika

RIM, 27. — Poslanec Flaminio Piccoli, predsednik parlamentarne skupine KD se je sestal z ministrom za pravosodje Gonello, s katerim je razpravljal o občasnem vladnem odloku za reformo kazenskega zakonika, vsaj o tistih členih, ki govorijo o najdaljšem roku preventivnega zapora. Piccoli je poročal ministru o stališčih, ki izhajajo iz včerajšnje seje demokrističanskih članov pravosodne komisije, ki se bodo spet sestali 9. novembra pod predsedstvom samega Piccolija. Seje se bo udeležil tudi minister Gonella.

ZAOSTRITEV SINDIKALNEGA POLOŽAJA

NAPOVEDANE ŠTEVILNE STAVKE ZA OBNOVITEV DELOVNE POGODBE

RIM, 27. — V zvezi s težavami, ki so nastale na pogajanjih za obnovitev delovne pogodbe kovinarskih delavcev zaradi trmoglavega stališča delodajalcev, je federacija kovinarjev začela danes izvajati program stavk, ki zadeva milijon 300 tisoč delavcev. V vseh kovinarskih podjetjih, razen v podjetjih male industrije in z državno udeležbo, so prekinili za nedoločen čas vse nadurno delo.

Prihodnji teden bodo kovinarji stavkali dve uri, ki jih bodo izkoristili za skupščine, na katerih bodo sindikalisti obrazložili potek pogajanj. Sedmega novembra bodo stavkali štiri ure, od 8. do 27. novembra pa nadaljnjih 18 ur.

Na italijanskih šolah še vedno močno vre. Šolniki, čeprav ne enotni, se odločno borijo predvsem za pravično ureditev svojega zakonitega statusa in za preureditev karier. Avtonomni sindikati so pro glasili stavko za 30. in 31. tega meseca. Sindikati CGIL, CISL in UIL pa za 8. in 9. novembra.

Tudi gradbeni delavci še niso izvojevali nove delovne pogodbe. Na sestanku tajništva sindikalne federacije gradbincev so danes proučili obstoječi položaj in ugotovili, da je treba čimprej obnoviti pogajanja na osnovi predloženih zahtev. Za dosego tega pa so delavci pripravljeni še naprej stavkati. Federacija je potrdila enodnevno stavko za prihodnji teden. Minister za delo Coppo pa je imel vrsto srečanj s sindikati gradbincev in delodajalci.

Tajništvo federacije pomorščakov CGIL, CISL in UIL je danes prav tako potrdilo, da bodo vsi pomorščaki 30. oktobra stavkali 24 ur, ker jim niso še zagotovili čimprejšnje odobritve zadevnih zakonskih ukrepov za izboljšanje pokojnin. Stavke se bodo udeležile posadke vseh ladij v pristaniščih, osebje vlačilcev, uslužbenci na sedežih pomorskih družb in vse drugo pomorsko osebje. Na stavko se pripravljajo tudi državni uslužbenci. Sindikati so napovedali novo stavko za 15. in 16. novembra, medtem ko so se danes izvršni odbori sindikalne federacije sestali, da določijo program sindikalnega gibanja državnih uslužbencev od 7. novembra dalje.

22. novembra pogovori za sklicanje evropske konference

WASHINGTON, 27. — Glasnik ameriškega zunanjega ministrstva je danes sporočil, da so ZDA poslale Sovjetski zvezi poslanico glede datuma o začetku pripravljalnih pogovorov za sklicanje konference o evropski varnosti in za obojestransko zmanjšanje oboroženih sil v Srednji Evropi. Poslanico je Rogers izročil sovjetskemu veleposlaniku Dobrininu.

Diplomatski krogi v Washingtonu so izjavili, da so ZDA in njeni zavezniki sprejeli predlog, da se pogovori začnejo v Helsinkih 22. novembra. ZDA so tudi sprejele sovjetski nasvet za poizvedovalne pogovore za sklicanje konference, na kateri naj bi se dogovorili o obojestranskem zmanjšanju števila čet v Evropi. Ti pogovori se bodo začeli prihodnjega januarja.

LA PAZ, 27. — Bolivija je devalvirala peso za 39,4 odst. Dolar velja sedaj v Boliviji 20 pesov, medtem ko je bila prej njegova vrednost 12,12 pesa. Nova cena zlata je 760 pesov za unčo. Gre za prvo devalvacijo pesa od leta 1955.

PO ODSTOPU NIKEZIĆA IN PEROVIĆEVE

Izvoljena novi predsednik in tajnik CK ZK Srbije

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 27. — CK ZK Srbije je na včerajšnji seji soglasno izvolil za novega predsednika CK dr. Tihomira Vlaškalića, rednega profesorja gospodarske fakultete v Beogradu, za tajnika pa Nikola Petronića, visoko kvalificiranega strojnega ključavničarja. Imenovana sta bila izvoljena na te položaje namesto bivšega predsednika CK ZK Srbije Marka Nikezića in tajnice Latinke Perović, ki sta v soboto odstopila. Kot ugotavlja poročilo s seje CK KP Srbije, bosta njuni ostavki prispevali k ustvarjanju pogojev, da se CK ZK Srbije čimprej usposobi za akcijo na osnovi pisma in govora predsednika Tita.

B. B.

Granfilov protest proti delovanju ustašev v ZDA

WASHINGTON, 27. — Veleposlanik Jugoslavije v ZDA Toma Granfil je obiskal danes pomočnika zunanjega ministra ZDA Davisa, kateremu je izročil protest zaradi terorističnega napada do katerega je prišlo 21. oktobra med demonstracijami ustaških ekstremistov pred generalnim konzulatom Jugoslavije v New Yorku. Jugoslovanski veleposlanik je zahteval kaznovanje krivcev in odločne ukrepe za preprečevanje dejavnosti ekstremističnih skupin. Davis je v imenu ameriške vlade izrazil obžalovanje zaradi napada na generalnega konzula in zaradi drugih incidentov ter obljubil, da bo vlada ZDA sprejela učinkovite ukrepe za preprečevanje takih izpadov. Pomočnik zunanjega ministra Davis je nadalje izjavil, da je delovanje ekstremne emigracije v nasprotju s politiko vlade ZDA in prijateljskimi odnosi med obema državama.

Zunanji minister Bangladeša v Beogradu

BEOGRAD, 27. — «Prišel sem v Jugoslavijo, da bi sporočil pozdrave in zahvalo naroda Bangladeša narodom Jugoslavije, ki so podprli našo stvar v svetovni organizaciji in za pomoč, ki nam jo dajejo». To je izjavil zunanji minister Bangladeša Abdus Samad Azad, ki je danes s soprogo in sodelavci prispel na kratek uradni obisk v Jugoslavijo. Ministra Azada so na letališču pozdravili zvezni tajnik za zunanje zadeve Mirko Tepavac in drugi visoki funkcionarji zveznega tajništva. Danes popoldne sta Tepavac in Azad pričela politične razgovore o dvostranskih odnosih in sodelovanju in izmenjala poglede o aktualnih mednarodnih problemih.

Poziv za osvoboditev Lorne Caviglie Briffe

RIM, 27. — Članice ženskega socialističnega gibanja so naslovile na državljane vseh evropskih držav poziv, naj si kar največ prizadevajo za osvoboditev Lorne Caviglie Briffe, ki je v grških zaporih. Poziv je podpisala večja skupina zelo znanih pisateljic, igralk ter javnih delavk.

Andreotti v Togliattigradu

TOGLIATTIGRAD, 27. — Predsednik italijanske vlade Andreotti je danes s svojimi spremljevalci prispel v Togliattigrad, kjer je obiskal novo tovarno avtomobilov, ki jo je zgradila FIAT.

V Veliki Britaniji zvišana eskomptna mera

LONDON, 27. — Angleška banka je povišala eskomptno mero od 7,25 odst. na 7,50 odst. Gre za najvišjo raven od leta 1970.

DANES

Severni Vietnam je potrdil, da ne namerava na novo odpreti pogajanj z Američani za rešitev vietnamske krize, ker je sporazum že bil dosežen ter ga je sam Nixon odobril s pismom hanoiskemu ministrskemu predsedniku Phan Van Dongu. Le Duc Tho in Xuan Thuy sta pripravljena spet sprejeti Kissingerja toda le za podpis doseženega sporazuma. Saigonski diktator Van Thieu pa se še vedno krčevito upira sporazumu, ki bi pomenil konec njegove politične kariere. Boji v Vietnamu pa se nadaljujejo, prav tako se nadaljuje ameriško bombardiranje obeh Vietnamov. Vendar pa ameriška letala odslej ne bodo napadala področja severno od 20. vzporednika.

Načelniki skupin deželnega sveta so včeraj opozorili predsednika Berzantija na hudo profašistično provokacijo, ki se pripravlja s pohodom tako imenovanih «prijateljev oboroženih sil», ki naj bi se 4. novembra zaključil v Trstu. V tej zvezi je sprejel dolinski občinski odbor odločno resolucijo, predsednik partizanskega združenja Calabria je telegrafsko opozoril vlado, danes pa bosta proti fašistični provokaciji protestirala na vladnem komisariatu komunistična parlamentarca sen. Sema in posl. Škerk.

Danes popoldne se prične pokrajinski kongres PSI, na katerem bodo izvolili delegate za vsedržavni kongres in 31 članov pokrajinskega vodstva. Zelo verjetno do volitev ne bo prišlo do sprememb v tajništvu stranke, da omogočijo čim bolj enotno in učinkovito volilno kampanjo

Včeraj so po šestem glasovanju izvolili za novega rektorja tržaške univerze prof. Giampaola De Ferro, ki bo zamenjal dosedanjega dolgoletnega rektorja prof. Origoneja.

STALIŠČE NAČELNIKOV SKUPIN V DEŽELNEM SVETU

Odločen protest demokratičnih sil: preprečiti napovedani fašistični pohod

Telegram predsednika ANPI - Sema in Škerk danes pri prefektu
Protestni resoluciji dolinskega in zgoniškega občinskega sveta

Načelniki vseh strank ustavnega loka, ki so zastopane v deželnem svetu, so včeraj opozorili predsednika deželnega odbora Berzantija na nedopustnost pohoda, ki ga hočejo prirediti fašisti pod okriljem tako imenovanega združenja «prijateljev oboroženih sil». Del Gobbo za KD, Moschioni za KPI, Pittoni za PSI in Dal Mas za PSDI so orisali predsedniku Berzantiju nevarnost izkoriščanja pohoda v protidemokratične namene in so mu zato predložili, da poseže pri pristojnih oblasteh z zahtevo prepovedi pohoda iz razlogov javne varnosti.

Danes dopoldne bo vladni komisar prefekt Abbrescia sprejel najprej sen. Semo in posl. Škerka, nato pa predstavnike enotnega antifašističnega odbora, ki bodo izrazili ogorčeni protest proti fašistični manifestaciji.

Predsednik tržaškega odbora Zveze partizanov Calabria je včeraj poslal telegrame predsedniku vlade, obrambnemu in notranjemu ministru, v katerih zahteva, da se prepove pohod tako imenovanih «prijateljev oboroženih sil», ki v resnici predstavljajo tiste kroge, ki so krivi za propad Italije, ki so bili nacistični sodelavci in ubijalci ljudstva.

Ob napovedanem fašističnem pohodu na Trst, ki je že v skrajni meri vznemiril državljane teh krajev, poziva občinski odbor dolinske občine odgovorno izvršno oblast, da ta shod prepove in obenem preventivno onemogoči kakršno koli izzivanje temnih sil, ki so v nedavni preteklosti s krvjo in nepozabnimi zločinskimi dejanji onečastile italijansko državo in predvsem italijanski narod.

Dopustitev tega shoda bi pomenilo omalovaževanje republiške ustave, ki je sad protifašističnega boja in zavestne borbe delavnih ljudi vseh slojev za demokracijo in napredek.

Dopustitev bi pomenila očitno izzivanje protifašističnega Trsta, kjer so bile črne sile vzpodbujane in podpirane s strani krogov, ki nimajo nič skupnega s stvarnostjo naših krajev.

Hkrati bi to pomenilo žalitev slovenske narodne skupnosti, ki jo je fašizem v svojih načrtih skušal obsoditi na smrt.

Končno bi to pomenilo precejšnjo netaktnost do sosede SFRJ.

Resolucija občinskega odbora zaključuje, da medtem, ko pozdravljamo pobude protifašističnih odborov, pozivamo vse naše občane na budnost proti fašističnim provokacijam za utrditev in razvoj vseh demokratičnih pridobitev.

Podobno resolucijo je soglasno izglasoval tudi zgoniški občinski svet.

Tržaška federacija KPI vabi svoje člane in antifašiste, da se udeležijo velike enotne manifestacije, ki bo jutri v Vittorio Venetu. Manifestacijo prireja ANPI in sindikalne organizacije, ki protestirajo proti tako imenovanim «prijateljem oboroženih sil», za katerimi se skrivajo fašisti, ki hočejo prirediti svojevrsten pohod, ki naj bi se pričel 29. oktobra in končal v Trstu 4. novembra. Gre za očitno provokacijo, ki se bo vršila med volilnim razdobjem in so proti njej že protestirali komunistični poslanci, pokrajinski in občinski svetovalci, ki so zahtevali od vladnega komisarja, da obvesti vlado, ki mora ta fašistični pohod prepovedati.

Danes zaključek zasedanja Evropa-Balkan

Deželni odbornik za načrtovanje Stopper je včeraj sprejel strokovnjake in časnikarje, ki se udeležujejo zasedanja o Evropi in Balkanu, ki ga organizirajo tukajšnji institut ISDEE, Zavod za zunanje zadeve in Institut Atlantique iz Pariza. Odbornik Stopper je naglasil vlogo Trsta in dežele Furlanije-Julijske krajine v okviru naraščajočega gospodarskega in sicersnjega sodelovanja med zahodno Evropo in deželami na Balkanskem polotoku. Zasedanje se bo zaključilo danes dopoldne.

«Nova meja v Evropi» predstavljena občinstvu

V glavni dvorani trgovinske zbornice so sinoči predstavili občinstvu posebno številko revije «Itinerari» z naslovom «Nova meja na Vzhodu». Časnikar C. C. Rossi je v njej objavil izsledke posebne ankete in vrsto razgovorov s predstavniki italijanskih dežel, ki mejijo na Jadransko morje ter z nekaterimi vidnejšimi gospodarstveniki in zastopniki študijskih ustanov v Jugoslaviji. Celotna številka je posvečena vprašanjem, ki zadevajo gospodarsko, pa tudi socialno in kulturno sodelovanje dveh obrežnih dežel, s posebnim poudarkom na vlogo, ki jo lahko v tem pogledu igra Trst.

Med občinstvom, ki je napolnilo dvorano, so bili med drugimi tržaški župan Spaccini, predsednik trgovinske zbornice Caidassi, slovenski zgodovinar Janko Jeri, tajnik komisije za mednarodne odnose pri skupščini SRS Silvo Devetak, ravnatelj Inštituta za mednarodna gospodarska vprašanja iz Beograda prof. Leo Mates, jugoslovanski konzul v Trstu Kovačič in številne druge osebnosti.

Zasedanje je vodil ing. Guicciardi, novo številko revije «Itinerari» pa so predstavili pomočnik glavnega ravnatelja FIAT V. Buffa, podpredsednik ENI prof. F. Forte in podpredsednik zavarovalnice «Assicurazioni Generali» dr. F. Padoa. V razpravo, ki je sledila, so posegli pisec Rossi, član odbora za zunanje zadeve pri poslanski zbornici Granelli, časnikar Botteri, časnikar Sterpellone, načelnik tiskovnega urada pri deželi Furlaniji-Julijski krajini Rinaldi, predstavnik PLI Trauner, trgovec Vatta, predsednik pristaniške ustanove Franzil in podtajnik na ministrstvu za zunanjo trgovino Belci. Zaradi pozne ure — zasedanje se je zaključilo po polnoči — se bomo nanj povrnili v jutrišnji številki.

Solidarnost dijakov s koroškimi Slovenci

Nacionalistični ekstremisti na Koroškem so ponovno začeli z izzivalnimi akcijami proti slovenski etnični skupini.

Dijaki znanstvenega liceja «F. Prešeren» zbrani na sestanku dne 27. t. m. se pridružujejo splošnemu ogorčenju vsega demokratičnega javnega mnenja in obsojajo te izpade, ki kažejo, da je v določenih krogih koroških Avstrijcev, še vedno živa stara nacifašistična mentaliteta, in obenem izražajo svojo solidarnost s koroškimi Slovenci. Dijaki znanstvenega liceja «F. Prešeren» izražajo tudi prepričanje, da bo avstrijska vlada upoštevala določila, ki ščitijo pravice etničnih manjšin v Avstriji.

Dijaki znanstvenega liceja «F. Prešeren» v Trstu

Študijske štipendije Tržaške hranilnice

Tržaška hranilnica je tudi letos namenila dijakom, ki so v šolskem letu 1971/72 z uspehom opravili 3. razred enotne nižje srednje šole in ki nameravajo nadaljevati šolanje na višjih šolah, 15 izrednih štipendij po 400.000 lir. Posebna žirija pri hranilnici je na svoji zadnji seji sklenila podeliti omenjene štipendije naslednjim dijakom in dijakinjam: D. Barnaba (Trst), **Marta Bogatec (slovenska srednja šola na Opčinah)**, P. Fumis (Gorica), M. T. Grione (Trst), M. Kriscjak (Trst), C. Lugnan (Gradež), F. Marini (Trst), P. Menis (Trst), E. Montagner (Pieris), S. Pisano (Trst), T. Rosone (Milje), F. Rossi (Pieris), G. Tirrico (Trst), D. Tomat (Trst) in N. Valente (Trst).

V vodstvu ACI

Dr. Renzo Bassani vnovič predsednik

Izvršni svet avtomobilskega kluba Italije (ACI) je na prvi seji ponovno izvolil za predsednika ustanove dr. Renza Bassanija, medtem ko so podpredsedniški mesti poverili odv. Pierpaolu Poilucciju in dr. ing. Williyju Ulcigraiu.

Dve milijardi in pol lir za kapital Friulie-Lis

Včeraj je bila v Vidmu skupščina delničarjev deželne finančne družbe za lokacije Friulia-Lis. Predsednik upravnega sveta odv. Giuffrè je predlagal, naj povečajo kapital družbe, kar so člani sprejeli. Kapital Friulie-Lis so tako povečali od ene milijarde 370 milijonov lir na dve milijardi in pol lir.

Župan je s posebnim dekretom odredil za 1. november popolno zaporo vseh trgovin. Z istim dekretom je odredil, da morajo biti ribarnice 3. novembra odprte od 8. do 14. ure, mlekarne pa bodo po županovem dekretu odprte namesto 5. novembra, dan prej, to je 4. in sicer od 7. do 12. ure.

ZAKLJUČENO DOLGO RAZDOBJE ORIGONEJEVEGA REKTOROVANJA

Dr. Giampaolo De Ferra izvoljen za novega rektorja tržaške univerze

Novi rektor se je rodil v Trstu pred 43 leti, je redni profesor civilnega prava in ravnatelj gledališča «Verdi»

Za novega rektorja tržaške univerze za dobo treh let je bil na včerajšnjih volitvah izvoljen prof. dr. Giampaolo De Ferra. Volitve so se precej zavlekle, saj so se pričele ob 16. uri in zaključile ob 22. De Ferra je bil izvoljen šele v šestem glasovanju, ker v prvih petih nihče od treh kandidatov, ki so bili dosedanji rektor prof. Origone, prof. Calzolari in prof. Baldini, ni prejel zadostnega števila glasov. Kot se v takem primeru dogaja, sta se nepričakovano pojavila dva nova kandidata in sicer prof. Barozzi in prof. Giampaolo De Ferra. Prof. Barozzi je takoj izjavil, da bo ostal v Trstu le še leto dni in da zato ne more sprejeti kandidature. Tako je ostal edini kandidat prof. De Ferra, ki je — kot že rečeno — v šestem glasovanju prejel absolutno večino glasov od skupnih 91 prisotnih univerzitenih profesorjev.

Prof. Giampaolo De Ferra se je rodil v Trstu 1929. Redni profesor na tržaški univerzi je od leta 1964 in je poučeval trgovsko pravo na ekonomski fakulteti in civilni postopek. Od leta 1969 je tudi ravnatelj tržaškega opernega gledališča «Verdi». V tržaških profesorskih in študentovskih krogih uživa prof. Giampaolo De Ferra ugled sposobnega znanstvenika in pravnika, odprtega modernim pedagoškim načelom. Prav tako si je pridobil ugled tudi v tržaških glasbenih krogih, saj se je v času, odkar je ravnatelj gledališča «Verdi», repertorna politika tega tržaškega gledališča odločno usmerila v iskanje vloge, ki jo naj ima operno gledališče danes. V tem svojstvu je prof. De Ferra navezal tudi stike z ljubljansko «Opero» v okviru kulturnih izmenjav treh sosednjih regij.

Z izvolitvijo prof. Giampaola De Ferre se je zaključila dolga doba rektorske oblasti prof. Agostina Origoneja, ki je bil nepretrgoma rektor od leta 1958. Upravičeno je pričakovanje, da se je z njegovim odhodom tudi zaključila doba zapiranja univerze do novih univerzitetnih struktur, do povezave z gospodarskim in socialnim razvojem področja na katerem univerza deluje, in do odpiranja navzven ter zlasti do sosedov, kar vse zahteva razvoj italijanske družbene stvarnosti.

V tem smislu želimo novemu rektorju čim več uspehov.

Sporočilo Kmečke in obrtniške posojilnice v Nabrežini

V mesecu novembru bo začela Kmečka in obrtniška posojilnica v Nabrežini z vsakodnevnim uradovanjem po urniku drugih denarnih zavodov. Na razpolago bo za različne usluge svojim klientom. Sprejemalo bo vloge ter nudila posojila po ugodni obrestni meri.

Tajništvu Sindikata slovenske šole sporoča, da so uradne ure na sedežu vsako sredo od 17. do 18. ter v torkih in četrtkih od 10. do 11. ure.

«Televizijske kasete» v časnikarskem krožku

Včeraj popoldne so v časnikarskem krožku predstavniki družbe «Philips» predstavili novo «občevalno» sredstvo — «televizijske kasete». Studio 5 VTR je v sodelovanju z omenjeno družbo pripravil za pokrajinsko turistično ustanovo registracijo barvnega sporeda, ki so ga posneli včeraj dopoldne v mestu ter v muzeju «Sartorio», kjer je razstava slik iz 16. stoletja.

Nekaj uvodnih besed je spregovoril predsednik turistične ustanove odv. Bercè, nakar sta predstavnika družbe «Philips», dr. Gregorio Locascio in inž. Paolo Mazzanti, obrazložila tehnične in praktične zakonitosti teh «kaset», ki naj bi v kratkem času postavile na glavo vsa dosedanja odkritja na področju raznih avdiovizualnih sistemov. V bistvu gre za to, da bo vsakdo (za zdaj stanejo te kasete z vso tehnično opremo okrog 600.000 lir in jih izdelujejo le za propagandne in industrijske namene) lahko kadarkoli in kjerkoli posnel na magnetofonski trak film, ga vključil v posebno aparaturo, nato pa si ga ogledal na televizijskem ekranu. Možno bo tudi direktno posneti televizijsko oddajo in si jo ogledati kasneje, sam trak pa je pripravljen takoj in deluje v principu na podlagi pravega magnetofonskega traku.

OB PRISOTNOSTI 67 DELEGATOV

Danes pričetek kongresa tržaške federacije PSI

Študijsko zasedanje PRI o novih pobudah za razvoj tržaškega pristanišča
Komisija za promet poslanske zbornice odobrila priporočilo posl. Škerka

Danes popoldne ob 16.30 se prične v Ul. Mazzini 32 deseti pokrajinski kongres tržaške federacije PSI, na katerem bodo izvolili novi pokrajinski odbor in delegate, ki se bodo udeležili vsedržavnega kongresa stranke. Ta bo v Genovi od 9. do 14. novembra.

Na otvoritveni del zasedanja so povabili predstavnike vseh strank ustavnega loka. Po formalnostih bo v imenu večine govoril večletni tajnik stranke prof. Pesante, nato pa bodo predstavniki ostalih treh struj obrazložili svoja stališča.

Že danes zvečer se bo pričela razprava, ki se bo zaključila v nedeljo dopoldne, ko bodo izvolili delegate in 31 članov pokrajinskega odbora. Na kongresu bo prisostvovalo 67 delegatov, ki zastopajo 12 sekcij, med katere je razdeljena tržaška federacija PSI. Prisotnih bo 26 delegatov predstavnikov struje «riscossa», 24 «presenza», 11 «autonomia» in 6 «levica».

Včeraj je stranka objavila uradne izide predkongresnih zborovanj, ki so naslednji: struja «riscossa» je prejela 39,58 odst. glasov, «presenza» 36,38 odst., «autonomia» 13,54 odst. in «levica» 10,25 odst. Na osnovi teh podatkov bo predvidena razdelitev mest v pokrajinskem odboru naslednja: 12 «riscossa», 12 «presenza», 4 «autonomia» in 3 «levica». Očitno je, da ne bo lahko sestaviti nov izvršni odbor. Zaradi tega bodo po vsej verjetnosti na kongresu «zamrznili» obstoječe stanje; sedaj vodita stranko Pahor in Ghersi, kot namestnika tajnika, istočasno pa bodo tudi ustanovili skupno volilno komisijo, v kateri naj bi bili predstavniki vseh štirih struj. Ta bi morala skrbeti za pripravo za upravne volitve.

Republikanci so včeraj nadaljevali študijsko zborovanje na temo «Tržaški vozel». V razpravo so posegli številni strokovnjaki in zlasti predstavniki gospodarskih kategorij. V ospredju so bila predvsem tržaška gospodarska vprašanja povezana s širšo perspektivo odpiranja navzven in zlasti obnovitev tradicionalne vloge Trsta kot gospodarskega središča za širše zaledje Srednje in Vzhodne Evrope.

V tem okviru je arh. Nordio kritično ocenil predlog deželnega urbanističnega načrta, ki je za sedaj samo šele nekak predlog in ki pri tem ne upošteva gospodarskega, socialnega in splošnega razvoja v sosednih deželah. Gre skratka za osnutek, ki je tehnično sicer dobro izdelan, ki pa v bistvu pomeni samo registracijo obstoječega stanja, ki ne predvideva ničesar in ki je okrnjen glede perspektiv.

Odv. Volli je obravnaval predvsem tržaška pristaniška vprašanja in perspektive razvoja tržaškega pristanišča, za kar je izdelal obsežen zakonski predlog, ki ima dve osnovni značilnosti: 1. Ustanovi naj se nova pristaniška ustanova, ki naj obsega celotno področje od Milj pa do vključno Tržiča, tako da bo mogoče racionalneje uporabiti obstoječe in predvideti nove pristaniške zmogljivosti. 2. Ustanovo naj upravljajo predvsem tisti, ki se s pristaniško dejavnostjo ukvarjajo.

Med zanimivimi posegi je treba omeniti tudi dr. Lajovica, ki je član italijansko - slovenske skupine, ki se ukvarja s projektiranjem plovnega kanala Sava — Soča — Tržič in ki je v slovenščini obrazložil osnovne značilnosti tega zanimivega načrta, ki bi bistveno spremenil možnosti pristaniške dejavnosti in gospodarsko znatno približal Trst svojemu naravnemu zaledju.

Tržaška federacija KPI je sporočila, da je komisija za promet in trgovinsko mornarico poslanske zbornice na svoji četrtkovi seji odobrila resolucijo, ki jo je predložil poslanec Albin Škerk in ki se nanaša na pereča vprašanja tržaškega gospodarstva. Resolucija poziva vlado, da sprejme ustrezne ukrepe.

Danes bo tržaška federacija KPI priredila na Trgu Giuliani zborovanje, na katerem bo govoril Claudio Tonel o krivdah sedanje občinske uprave za slabo upravljanje mesta in za slabo izkoriščanje razpoložljivih sredstev.

Včeraj dopoldne so najprej vložili kandidatno listo liberalci, popoldne pa republikanci. Obe kandidatni listi sta sestavljeni po abecednem vrstnem redu. Kandidatna lista PLI je sedma, PRI pa osma.

Tržaški oktet želi
IVANU SANCINU
in
ANI MIKULUS
obilo sreče na njuni novi poti.

Danes se pri Sv. Jakobu poročita naša pevca
IVAN SANCIN
in
ANA MIKULUS
Na novi življenjski poti jima želijo vso srečo pevci zbora J. Gallus.

Danes se poročita
IVAN SANCIN
in
ANA MIKULUS
Obilo sreče na novi življenjski poti jima želi profesorski zbor in odbor Glasbene matice.
Čestitkam se pridružuje Primorski dnevnik.

PO VEČDNEVNI ŽIVAHNI RAZPRAVI

Obračun 1971 in proračun 1973 odobrena v deželni komisiji

Dežela namerava sčasoma skrčiti sklad pasivnih ostankov

Prva stalna deželna komisija je včeraj odobrila tako obračun za leto 1971 kot tudi proračun za leto 1973. Svetovalci KPI so glasovali proti obračunu, liberalci pa so se glasovanja vzdržali. Proračun so izglasovali ob nasprotovanju KPI in PLI.

V razpravo so včeraj posegli še svetovalci Moschioni (KPI), Del Gobbo (KD), Dal Mas (PSDI) in Bosari (KPI). Za njimi so spregovorili še poročevalec zakona demokristjan Ginaldi, odbornik za finance Tripani in še Pittoni (PSI) z glasovalno izjavo.

Načelnik komunistične skupine Moschioni je obdelal vrsto vprašanj, ki kažejo, da dežela Furlanija Julijska krajina ni dosegla tiste stopnje avtonomije, ki bi ji pripadala. Predvsem škodljivo je bilo zadržanje odbora ki ni dovolj upošteval potreb in mnenj krajevnih uprav in ki je dovolil, da se je nabrala ogromna vsota neizkoriščenih pasivnih ostankov. Zato je najavil, da bodo komunisti predložili deželnemu svetu vrsto popravkov k obema finančnima zakonoma.

Načelnik KD Del Gobbo, je poudaril, da je levosredinska koalicija še vedno najboljša, kar jih je mogoče sestaviti v deželnem okviru. Težave v gospodarstvu ni zakrivil deželni ali državni položaj, je nadaljeval, ampak je treba iskati vzroke v mednarodni konjunkturi. Levosredinski odbor je vodil dobro gospodarsko in družbeno politiko, ki je obrodila veliko sadov V ta okvir se postavlja kot odločilna postavka tudi vrsta deželnih razvojnih načrtov.

Socialdemokrat Dal Mas se je dotaknil vrste vprašanj o razmerju med večino in manjšino, nato pa še stanovanjske reforme socialnega skrbstva, šolstva in nekaterih drugih družbenih vprašanj.

Sledila sta še poročevalec zakona demokristjan Ginaldi, ki je naglasil socialne investicije deželne uprave in odbornik za finance Tripani, ki je med drugim izjavil da nameravajo polagoma skrčiti sklad pasivnih ostankov. V razpravo je posegel še socialist Pittoni, ki je najavil, da bo glasoval za zakon.

Seja občinskega sveta v Zgoniku

Sinoči je bila v Zgoniku seja občinskega sveta, ki je soglasno odobril protestno resolucijo proti napovedanemu fašističnemu pohodu, «prijateljev oboroženih sil». Na seji je podžupan dr. Jan Godnič, ki odgovarja za finance, proračun, urbanistiko, splošne zadeve, mladino in šport, imel poročilo o raznih vprašanjih.

NA JUGOSLOVANSKEM OZEMLJU

Odkrito tihotapstvo blaga in samokresov

Sežanski carinski organi so včeraj zaplenili večjo količino iz Italije v Jugoslavijo pretihotapljenega blaga. Približno 40 kilometrov od obmejnega prehoda Fernetiči so ustavili avtobus prevozniškega podjetja «Transport» iz Bečeja, v katerem je bilo 54 vojvodinskih turistov. Pri preiskavi so našli veliko količino najrazličnejšega potrošnega blaga, predvsem tekstila, vmes pa je bilo tudi nekaj pištol. Po prvih podatkih je prišlo to blago po morju in so ga natovorili v avtobus nekje pri Rižani. V tihotapljenje so bili zapleteni vsi potniki razen dveh žensk. Kot smo mogli izvedeti, je bila skupina na turističnem potovanju v Avstriji nato pa se je preko Italije vrnila v Jugoslavijo. Vsi potniki so iz Bečeja in bližnje okolice. Po mnenju carinskih organov gre za tihotapsko akcijo, organizirano na italijanski strani, potniki pa bi morali razpečavati blago v Jugoslaviji Po prvih ocenitvah znaša vrednost pretihotapljenega blaga okrog 25 milijonov starih dinarjev.

L. O.

OB ZAKLJUČKU ITALIJANSKO-JUGOSLOVANSKEGA ZASEDANJA

Priznanja naši deželi za varstvo voda Jadrana

Odbornik Devetag je podaril prvi izvod deželnega poročila predsedniku poslanske zbornice Pertiniju

Pred dnevi se je zaključilo italijansko - jugoslovansko medparlamentarno zasedanje o onesnaženju Jadranskega morja. Zasedanja so se udeležile tudi obmorske dežele in republike in torej tudi zastopstvo Furlanije - Julijske krajine pod vodstvom deželnega odbornika za zdravstvo in higieno Devetaga.

Deželna delegacija je bila deležna precejšnjih priznanj za sodelovanje in stvarni doprinos k reševanju skupnih vprašanj, ki zadevajo zdravstvo in varstvo skupnega morja in prebivalcev obmorskih krajev na obeh straneh Jadrana. Predstavniki naše dežele so namreč predložili obsežen referat o dosedanjem delovanju za čistočo morja in o perspektivah na tem področju. Odbornik Devetag je poudaril prvi izvor obsežnega dela, ki zajema precej debelo knjigo, predsedniku italijanske poslanske zbornice posl. Pertiniju. V pogovoru, ki ga je imel s predsednikom Pertinijem, s predsednikom parlamentarnega odbora za varstvo voda posl. Merlijem in z jugoslovanskimi zastopniki, je odbornik Devetag žel izredno zadovoljiva priznanja za dosedanje delovanje in za načrte deželne uprave. Poročilo so odposlali vsem italijanskim in jugoslovanskim odgovornim ustanovam.

Med zasedanjem sta poročala odbornik Devetag v imenu odbora dežele Furlanije - Julijske krajine in svetovalec Mizzau v imenu deželnega sveta. Krajša poročila so prebrali tudi tržaški župan Spaccini, raziskovalec na tržaški univerzi prof. Giuseppe Giaccone, ravnatelj inštituta za zoologijo na tržaški univerzi prof. Elvezio Ghirardelli, profesor hidravlike na tržaški univerzi inž. Raffaele Olivotti, tržaški občinski zdravstveni funkcionar dr. Aldo Fabiani in ravnatelj inštituta za higieno prof. Luigi Majori.

● *Sekcija komunističnih železničarjev* bo jutri priredila tradicionalni dan železničarjev, ki se bo pričel ob 17. uri v Ul. Madonnina 19. Govoril bo tajnik tržaške federacije KPI Giorgio Rossetti.

SINOČI NA BAZOVIŠKI CESTI

Mrtev mlad moški pri čelnem trčenju avtov

Za enega so si zdravniki strogo pridržali prognozo

Nočno trčenje na Bazoviški cesti, malo po kamnolomu Faccanoni. V silovitem čelnem trčenju dveh osebnih avtomobilov tržaške registracije, fiata 124 in simce, je izgubil življenje mlad moški, za enega pa so si zdravniki na oddelku za oživljanje glavne bolnišnice strogo pridržali prognozo.

Zaradi pozne ure ne razpolagamo s točnimi podatki o dinamiki nesreče, ki je, ko pišemo te vrstice, še ne povsem jasna. Kot so nam znali povedati agenti cestne policije, ki so, poleg bolničarjev RK, prvi prihiteli na kraj hude nesreče, sta se 38-letni Cesare Pipan iz Ul. Pratello 3 in 36-letni Severino Gregori iz Ul. Costalunga 280 peljala s svojima avtomobiloma po Bazoviški cesti, eden navzgor, drugi pa navzdol. Malo po kamnolomu Faccanoni, pri gostilni «Palombaro», naj bi prišlo do usodnega čelnega trčenja obeh avtomobilov. Močan sunek je pahnil obe vozili na skrajni levi rob ceste, kjer sta obtičali. Pipan je bil zaradi prebitja lobanjskega dna in drugih notranjih in zunanjih poškodb pri priči mrtev, Gregori pa je dobil močan pretres možganov ter se močno udaril po glavi, vratu, obrazu in obeh nogah. Tako enega kot drugega so bolničarji RK s pomočjo agentov cestne policije z veliko težavo izvlekli iz razbitin avtomobilov, saj sta bili vozili, posebno Pipanov avto, skoraj popolnoma stlačeni.

Na kraj hude nesreče je prihitel tudi namestnik državnega pravdnika dr. D'Onofrio, ki je izdal dovoljenje za prenos Pipanovega trupla v mrtvašnico glavne bolnišnice, agenti cestne policije pa so pozno v noč ugotavljali dinamiko usodnega trčenja.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst
Kulturni dom

GOSTOVANJE DRAMSKEGA GLEDALIŠČA «GAVELLA» IZ ZAGREBA

MIROSLAV KRLEŽA

KRALJEVO

kostumi: DIANA BOUREK
scena: ZLATKO BOUREK
režija: DINO RADOJEVIĆ

Danes, 28. t. m. ob 21. uri in Jutri, 29. t. m. ob 16. uri ABONENTI OBEH STALNIH GLEDALIŠČ IMAJO 50 % POPUSTA. Prodaja vstopnic od 12. do 14. ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma, tel. 734265; v nedeljo eno uro pred pričetkom predstave.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst

LUIGI PIRANDELLO

Le premisli, Giacomino

Danes, 28. t. m. ob 20. uri v Ajdovščini.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA, PD «VALENTIN VODNIK» iz Doline in PD «FRANCE PREŠEREN» iz Boljunca priredijo v **ponedeljek, 30. t. m. ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu**

VEČER SOLIDARNOSTI S KOROŠKIMI SLOVENCI

Spored:
— govori
— nastop moškega pevskega zbora Valentin Vodnik in mešanega pevskega zbora France Prešeren in recitatorjev.

Manifestacije se bodo udeležili tudi predstavniki Slovenske prosvetne zveze iz Celovca.

SLOVENSKO AMATERSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

gostuje

Danes, 28. t. m. ob 20. uri na KOZINI
Jutri, 29. t. m. ob 19. uri v DIVAČI

N. Barrash - C. Moore

CVETJE HVALEŽNO ODKLANJAMO

Komedija v treh dejanjih

Prevedel: DUŠAN TOMŠE
Scena: IVAN VERČ
Režija: SERGEJ VERČ

Zveza partizanov - Kontovel

priredi v nedeljo, 29. oktobra ob 14.30 na Kontovelu

PROSLAVO OB 25. OBLETNICI ODKRITJA SPOMENIKA PADLIM BORCEM

Na sporedu so govori, nastop pevskega zbora Vasilij Mirk, proseške godbe in recitatorjev. Zbirališče v društveni gostilni na Kontovelu.

Gostilna FURLAN

— Repentabor —

bo zaradi popravil in letnega počitka zaprta do 23. novembra.

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 28. oktobra
SIMEON

Sonce vzide ob 6.39 in zatone ob 16.58 — Dolžina dneva 10.19 — Luna vzide ob 22.30 in zatone ob 12.59

Jutri, NEDELJA, 29. oktobra
NARCIS

Vreme včeraj: najvišja temperatura 16,3, najnižja 13,6, ob 19. uri 15,6 stopinje, zračni tlak 1020,3, stanoviten, veter 8 km na uro, jugovzhodnik, vlaga 76-odstotna, nebo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 15 stopinj

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 27. oktobra se je v Trstu rodilo 8 otrok, umrlo pa je 11 oseb.

UMRLI SO: 77-letni Inigo Basso, 90-letna Ottilija Vendramin, vd. Austigal, 73-letna Rozalija Ribarič por. Ribarič, 71-letna Caterina Miniussi por. Moschini, 45-letna Nerina Samitz por. Dodich, 66-letni Michele Rosani, 88-letna Maria Vecchiet vd. Morandini, 66-letni Federico Millevoi, 80-letni Michele Principe, 79-letna Maria Vigini, vd. Petronio in 67-letni Antonio Dorni.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

A. Barbo, Garibaldijev trg 4; Di Gretta, Ul. Bonomea 93; Godina All'Igea, Ul. Ginnastica 6; S. Luigi, Ul. Felluga 46 (Sv. Alojzij).

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

All'Alabarda, Istrska ulica 7; Al Galeno, Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan); de Leitenburg, Trg S. Giovanni 5; **Mizzan, Trg Venezia 2.**

Kino

Nazionale 16.00 «Dio in cielo... Arizona in terra». Peter Lee Lawrence. Barvni film.
Fenice 15.30 «Lo scopone scientifico». Alberto Sordi, Silvana Mangano, Joseph Cotten, Bette Davis. Barvni film.
Eden 16.00—22.20 «Metti lo diavolo tuo ne lo mio inferno». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Grattacielo 16.00 «Il rally dei campioni». Stewe McQueen. Barvni film.
Excelsior 16.00 «Sbatti il mostro in prima pagina». Gian Maria Volonté, Fabio Garriba, Jacques Herlin. Barvni film.
Ritz 15.30 «Verena la contessa nuda». Ursula Blauth. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Aurora 16.30 «Si può fare... amigo». Bud Spencer. Barvni film.
Impero 16.30 «Bello, onesto emigrato in Australia, sposerebbe compaesana illibata». Alberto Sordi, Claudia Cardinale. Barvni film.
Cristallo 16.45 «Cabaret». Liza Minnelli. Barvni film.
Capitol 16.30 «Gli ordini sono ordini». Monica Vitti, C. Auger, C. Pani. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Filodrammatico 16.30 «Violenza carnale per una vergine». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Moderno 16.30 «L'Etrusco uccide ancora». Alex Cord, Samantha Eggar. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Vittorio Veneto 16.30 «Boccaccio». E. Montesano, S. Koščina. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Abbazia 16.00 «Il barone rosso» (von Richthofen). John Ph. Law, Karen Huston. Barvni film.
Ideale 16.00 «I vendicatori dell'Ave Maria». Tony Kendall in Helen Parker. Barvni film.
Astra 16.30 «Il corsaro dell'isola Verde». Burt Lancaster. Barvni film.

Razstave

V galeriji **Cartesius** je razstava del slikarja Enrica Riccija. Razstava bo odprta do 3. novembra.

* * *

V občinski galeriji razstavlja tržaški likovnik Stracca, ki je pripravil za to razstavo kakih trideset olj s prvenstveno pokrajinsko motiviko.

Razna obvestila

Danes, 28. oktobra, ob 19.10. bo radio Trst A oddajal reportažo o preteklem in današnjem življenju in delu župnije na Pesku. Oddajo z naslovom POD FARNIM ZVONOM ŽUPNE CERKVE NA PESKU bodo ponovili tudi **v soboto, 4. novembra**, v opoldanskem času v rubriki Poslušajmo spet, ki se prične ob 11.35. Župnija Pesek - Gročana ima bogato zgodovino in je zato še danes s tega vidika ena najzanimivejših župnij na Tržaškem.

Danes ob 19. uri bo v Slovenskem kulturnem klubu v Ulici Donizetti prof. Vinko Beličič predstavil in kritično prikazal novo knjigo teoloških meditacij prof. Alojza Rebule «Smer — Nova zemlja». Sledila bo v prisotnosti avtorja diskusija.

PD «SLAVKO ŠKAMPERLE» vabi **člane in sorodnike padlih borcev k svečanosti in polaganju venca na pločšco na pročelju stavbe št. 26 na Vrdelski cesti dne 1. novembra ob 11. uri.**

Škedenjski Dom sporoča, da so baletne lekcije 1. tečaja vsak ponedeljek in četrtek od 16. do 17. ure v društvenih prostorih, Ul. Soncini 112 (tel. 810285). Sprejemajo se še gojenke.

Prosvetno društvo IVAN GRBEC Škedenj

priredi danes, 28. t. m., ob 19. uri ob odprtju novega, športu namenjenega prostora
TEKMO V NAMIZNEM TENISU
pri kateri nastopijo slovenski vrhunski tekmovalci.
Vabljeni!

MLADINSKI KROŽEK — TRST

vabi danes, 28. t. m. ob 19.30 v slovenski Dijaški dom, Ul. Ginnastica 72. Nastopil bo priznani violinist
ČRTOMIR ŠIŠKOVIĆ
ob spremljavi pianistke
MOJCE ŠIŠKOVIĆ
Sledi ples. Disc-jockey: Adrijan Obersnel. **Vabljeni!**

Izleti

SPDT vabi udeležence izleta na Poljubelj, da čimprej poravnajo vpisnino in dvignejo program izleta. Ker je še nekaj razpoložljivih mest se vpisovanje nadaljuje. Za otroke in dijake je cena polovična.

PD «Slavko Škamperle» priredi enodnevni izlet 4. novembra v Logarsko dolino.

Za vpis telefonirati na št. 70834 od 9.30 do 13. in od 17. do 20. ure.

Mali oglasi

DRUŠTVENA PRODAJALNA na Opčinah išče trgovskega pomočnika ali pomočnico. Zglasiti se osebno v Alpinski ul. 85 ali po telefonu na št. 211054.

Preminila je naša draga

Roza Ribarič

ki je vse svoje življenje posvetila družini in delu.

Pogreb bo danes, v soboto, 28. t. m. ob 15.45 iz mrtvašnice splošne bolnišnice.

Žalostno vest sporočajo družine
G. Ribarič, V. Ribarič, Crismani in Gruden

Trst, 28. oktobra 1972
Občinska pogrebna služba, Ul. Zonta 7/C

PO DEŽELNI KONFERENCI V GORICI

Vse stranke ustavnega loka odobrile resolucijo za reformo vojaških služnosti

Poročilo odbornika Stopperja in izjave predstavnikov političnih skupin v deželnem svetu - Vzdržali so se samo misovci

Nova zakonodaja o vojaških služnostih, sodelovanje civilnih oblasti in organov pri najvažnejših vojaških načrtovanjih, omejitev sedanjih norm in avtomatična zapadlost veljavnosti vojaških odlokov hitrejših birokratski postopki, pravičnejše plačevanje odškodnin, pravno varstvo prizadetih, državne podpore prizadetim občinam, povračilo škode, ki so jo prizadele vojaške operacije, posebna finansiranja za razvoj dežele, ki je v celoti prizadeta po vojaških služnostih: to so osnovne zahteve, ki so jih podpisali predstavniki vseh političnih skupin, ki so zastopane v deželnem svetu, ob samem, predvidenem vzdržanju misovcev.

Še pred izglasovanjem resolucije o tem vprašanju je deželni odbornik za delo in načrtovanje Stopper prebral izjavo o dosežkih goriške konference o vojaških služnostih. Dejal je, da je to bilo eno najvažnejših dejanj drugega zakonodajnega obdobja dežele Furlanije - Julijske krajine. Konferenca je še zlasti pomembna, ker so pri nji sodelovali predstavniki vseh političnih, socialnih, gospodarskih, sindikalnih in kulturnih organizacij najrazličnejših usmeritev in ker je prišlo do bistveno enotnih zaključkov. Orisali so vsa različna geografska, družbena in gospodarska področja, ki jih vojaške služnosti težko ovirajo. Znano, je, da se vojaške služnosti raztezajo nad polovico deželne površine in da prizadevajo razvoj gradbeništva industrije, obrtništva, kmetijstva in turizma. To ni samo v nasprotju z načeli svobodne lastnine, je dejal odbornik Stopper, ampak tudi z načelom javne koristi za razvoj in napredek skupnosti.

Na konferenci so tudi obrazložili dosedanje delovanje deželne uprave, ki je že privedlo do nekaterih dosežkov. Kljub temu pa se je treba usmeriti k splošni zakonodajni reformi vojaških služnosti, na podlagi gospodarskih in družbenih zahtev vsega ozemlja Furlanije - Julijske krajine. Zatem je odbornik za delo in načrtovanje navedel točke, ki so jih potem sprejeli v skupni izjavi in ki smo jih navedli v začetku tega članka. Pri tem je še zlasti naglasil, da je uvedba služnosti upravičena samo iz resnih in tehtnih razlogov državne obrambe, ki jih je treba vsakikrat dokazati in da je treba takoj poravnati vso neposredno in posredno prizadejano škodo. Zatem je omenil vse zakonske predloge o reformi vojaških služnosti, ki so jih predložili poslanci Bressani (KD), Lizzero (KPI) in Cecchetini (PSDI) ter senatorji Albarello (KPI), Bacicchi (KPI), Lepre (PSI) in Pelizzo (KD); poudaril je še pomen, da se ti osnutki čimprej odobrijo in končno, da deželni svet izglasuje dnevni red, ki ga bodo odposlali osrednji vladi.

V razpravo o Stopperjevih izjavah so posegli predstavniki vseh političnih skupin. Prvi je nastopil komunistični svetovalec Baracetti, ki je naglasil pomen goriške konference, ki so jo sklicali na pobudo naprednih ljudskih sil in dodal, da se ob vprašanju vojaških služnosti meri resnična avtonomija naše dežele. Obenem pa je kritiziral zadržanje nekaterih desničarskih predstavnikov KD in še zlasti podtajnika za obrambo sen. Montinija. Zaključil je s pozivom k premostitvi blokovske politike in k povečanju miroljubne vloge naše dežele.

Za Baracettijem je spregovoril predstavnik Slovenske skupnosti Štoka. Dejal je, da so vojaške služnosti resna ovira za gospodarski in družbeni razvoj celotne deželne skupnosti, da je treba obnoviti zakonodajo, ki urejuje ta vprašanja, da pa vojaške služnosti še zlasti prizadevajo našo narodno skupnost. Področje ob meji je pod strogim vojaškim nadzorstvom vse od Benečije do Zgonika in na tem področju živijo večinoma prav Slovenci, ki so tako prisiljeni v množično emigracijo, saj jim jemljejo osnovno sredstvo za preživljanje — zemljo. Tudi zaradi tega je zelo koristno, da se deželni svet enotno opredeli za izjavo o vojaških služnostih, je zaključil svetovalec Štoka.

Za njim je spregovoril liberalec Morpurgo, ki je naglasil široko osnovano enotnost ob tem perečem vprašanju in stališče liberalcev, ki so zagovarjali sodelovanje in sporazumevanje med narodi. Socialdemokrat Dal Mas se je tudi strinjal z enotnim nastopom za reformo vojaških služnosti, spustil pa se je v dolgo in ponekod tudi ostro polemiko s komunisti. Minister za obrambo je namreč socialdemokrat Tanassi...

Misovec Boschi je po vseh pričakovanjih najavil, da ne bo glasoval za resolucijo in pri tem navedel kot razlog, da se «civilisti ne smejo vmešavati v vojaške zadeve». Socialistični predstavnik Pittoni je odpravil misovske vojaške popadke v dveh stavkih nato se je lotil resnega razpravljanja o važnem problemu: PSI se strinja s Stopperjevim poročilom in s predloženim dnevnim redom, strinjal pa bi se tudi s tem, da bi svetu predložili zakon, ki naj bi ga potem odposlali v parlament, čemur so nasprotovali demokristjani. Zaključil je s poudarjanjem miroljubne vloge svoje stranke, ki se je vedno borila proti vsem blokovskim politikam.

Razpravo je zaključil načelnik skupine KD Del Gobbo, ki je obrazložil zakaj nasprotuje deželnemu zakonu. Ker vojaške služnosti prizadevajo veliko italijanskih dežel je primerno, da se vprašanje reši v državnem in ne deželnem okviru. Vsekakor je treba za dokončno rešitev vojaških služnosti premostiti vojaške bloke in čimprej sklicati evropsko konferenco o varnosti.

VODIL JO BO RUDI ŠIMAC

Danes bo delegacija občine Nova Gorica obiskala Števerjan, Doberdob in Sovodnje

V delegaciji so tudi republiški in zvezni poslanci

Danes pride na obisk k občinskim upravam v Števerjan, Sovodnje in Doberdob delegacija občinske skupščine, republiških ter zveznih poslancev iz Nove Gorice, ki jo vodi predsednik skupščine Rudi Šimac. Ob 9.30 se bo srečal z občinskimi voditelji v Števerjanu, ob 11.30 v Doberdobu, ob 16. uri pa v Sovodnjah, kjer bodo vse tri goriške slovenske občine priredile sprejem na čast novogoriški delegaciji. S tem se bodo oddolžile za povabilo, s katerim so lanskega julija obiskale Novo Gorico in nekatere kraje njenega obsežnega ozemlja.

Obisk sodi v okvir dobrososedskih odnosov med Italijo in Jugoslavijo, ki so se začeli razvijati v obojestransko korist zlasti po ureditvi odprtih vprašanj in sklenitvi videmskega sporazuma, ki je odprl mejo, povezal ljudi in jih pričel navajati k temu, da so z neposrednimi stiki pričeli urejevati svoje odnose.

Prva srečanja, ki so se uresničila na goriškem prostoru, so bila med strokovljaki goriške in novogoriške občinske uprave. Pogovarjali so se o nujnih vprašanjih, ki jih je navrglo življenje dveh razvijajočih se mest, kot so komunikacije, usklajevanje regulacijskih načrtov in podobno. Vedno boljša politična klima ob meji pa je hitro omogočila tudi različne oblike političnih stikov in srečanj oblastvenih organov, kakor se to spodobi družbama, ki proglašata svoj odprti značaj.

Ob tem se je pokazala potreba po razširitvi pogovorov tudi na druge krajevne uprave na naši strani, ki mejijo na novogoriško občino, in sicer na krminsko, števerjansko, sovodenjsko in doberdobsko.

Posebno s slovenskimi občinskimi upravami na Goriškem so se predstavniki in člani novogoriške skupščine pogosto srečavali. K povezovanju stikov so jih silili skupni problemi kakor tudi skupni kulturni, jezikovni in narodni elementi.

Zo visoko stopnjo raznih oblik tega sodelovanja je posebno značilen lanski prvi obisk številne delegacije doberdobske, sovodenjske in števerjanske občine v Novi Gorici. Sestanek je omogočil kompleksnejše razpravljanje o življenju ob meji, medtem ko so občinski predstavniki sogovornike seznanili tudi z razvojem svojih skupnosti.

Današnji sestenki bodo nudili priložnost za nadaljevanje začetih pogovorov. Poglobili bodo vprašanja, ki so jih odprli lani, ter tesneje povezali ljudi istega jezika, ki živijo in delujejo na obeh straneh meje.

Na takšen način bodo aktorji današnjih prijateljskih in bratskih sestankov prispevali nov, pomemben delež k urejevanju življenja na obeh straneh meje, izmenjava izkušenj in mnenj jih bo globlje povezala med seboj, to njihovo delo pa bo krepilo prijateljsko vzdušje ob meji, ki tako tvorno vpliva na celokupno življenje na tem področju ter zlasti utrjuje mir kot neprecenljivo dobrino človeštva.

Hannibal in Safica še vedno v stavki

Delavci podjetja Hannibal v Tržiču stavkajo že 17 dni. Potem ko so se njihovi predstavniki skupno s sindikati že večkrat sestali z vodstvom podjetja brez vsakega rezultata, so se v četrtek še enkrat sestali na pokrajinskem uradu za delo. Tudi na tem sestanku ni prišlo do rešitve, ker vodstvo podjetja trdovratno vztraja na svojem stališču.

Po tem ponovnem negativnem sestanku so se sindikalne organizacije odločile sklicati pokrajinska sindikalna tajništva še v teku tega tedna, da bi razpravljali o tem problemu in o tovarni Safica v Gradežu. Namen sindikalnih organizacij je organizirati skupno stavko (Hannibal in Safica), da bi tudi širša javnost spoznala probleme teh dveh delavskih skupin.

Stavka slovenskih profesorjev

Sindikat slovenskih šolnikov v Gorici nam je sporočil, da je imelo njegovo tajništvo dne 26. oktobra sestanek, na katerem so sklenili, da se bodo tudi goriški profesorji slovenskih šol udeležili napovedane vsedržavne stavke profesorjev, ki so jo napovedale tri vsedržavne sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL za ponedeljek, 30. in torek, 31. t. m. Tajništvo poziva vse člane, naj se držijo tega sklepa.

Jutri cvetličarne odprte

Jutri, v nedeljo, 29. oktorba bodo v Gorici zaradi bližnjih praznikov vse cvetličarne odprte.

OBISK MLADINE IZ MURSKE SOBOTE

Seznanili so se s problemi zamejske mladine na Goriškem

Mladi Prekmurci so si za nagrado izbrali potovanje v naše zamejstvo

Zmagali so na tekmovanju «Naš klub 72» in kot nagrado so si izbrali obisk zamejskih Slovencev v Gorici in Trstu. Na dvodneven obisk v Gorici in Trstu je včeraj prišlo pet aktivnih mladincev iz Murske Sobote, da bi se od bliže seznanili z našo problematiko in da bi tako, tudi osebno, videli del slovenske dežele, ki jo od matične domovine loči meja. Vsekakor nvale vredna pobuda tega kluba, ki je poleg drugih nagrad izbral tudi to, da nekaj dni zmagovalci lahko ostanejo v naših krajih, med ljudmi, ki govore enak jezik.

Pet mladincev je dospelo v Gorico včeraj zjutraj in že v jutranjih urah, kljub dolgi vožnji, so si ogledali prostore v Ulici Malta, kjer imajo svoje sedeže slovenska kulturno - gospodarska zveza, Prosvetna zveza, Kmečka zveza in Planinsko društvo. Aktivisti iz Murske Sobote so si z zanimanjem ogledali te prostore, ki so gibalo goriškega slovenstva.

Opoldne je delegacija krenila v Sovodnje, kjer so jim priredili kosilo, in si tam ogledala nov slovenski kulturni dom. Program te skupine je zelo pester, kajti v enem dnevu morajo, vsaj v glavnem, obiskati vsa področja na Goriškem, kjer živijo Slovenci. Hitro popoldne so imeli v prostorih Prosvetne zveze diskusijo s člani novoustanovljenega Mladinskega krožka v Gorici. Na tej seji je najprej spregovoril član kluba, ki je na kratko obrazložil njihovo odločitev za obisk pri zamejskih Slovencih. Povedal je, da za pravilno razumevanje nuje naše etnične skupnosti je treba, da so kontakti med matično domovino in nami čim tesnejši in številnejši. Nato je prevzel besedo član Mladinskega kluba, ki je gostom obrazložil pomen te novoustanovljene skupine. Nadaljeval je s kratkim orisom programa, ki ga je skupina že začela izvajati. Poudaril je seminar v Bohinju, kjer so udeleženci dobili pravo sliko o Slovencih na Goriškem, in občni zbor krožka, katerega se je udeležilo več kot devetdeset mladincev. Zaključil je svoj govor z orisom kulturnega programa za letošnjo sezono.

Po tej okrogli mizi je skupina obiskala Števerjan in Doberdob, kjer si je ogledala kulturne prostore dveh izmed največjih slovenskih vasi. Kot zadnja točka prvega dne tega obiska bi se morala delegacija udeležiti predavanja o fašistični mreži v naših krajih, ki ga organizira Mladinski krožek. (Ne vemo točno če se bodo mladinci udeležili predavanja, kajti to poročilo je bilo napisano še pred predavanjem).

Po enodnevni turi po Goriškem so se člani kluba iz Murske Sobote odpravili v Trst, kjer si bodo danes ogledali tamkajšnje slovenske vasi ter njihove kulturne in rekreacijske prostore.

Obvestilo posojilnice v Sovodnjah

Vodstvo Kmečko - delavske posojilnice v Sovodnjah sporoča vsem članom in drugim zainteresiranim občanom, da bo njen urad v petek, 3. novembra odprt od 9. do 12. ure v nadomestilo za praznične dneve 1. in 4. novembra.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA, MLADINSKI KROŽEK GORICA, PD «O. ŽUPANČIČ» IZ ŠTANDREŽA, PD «SOVODNJE» IZ SOVODENJ

priredijo v torek, 31. oktobra ob 20.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah

Večer solidarnosti s koroškimi Slovenci

Spored: Predavanje zgodovinarja Branka Marušiča. Nastop pevskega zbora PD «O. Župančič» in noneta iz Sovodenj. Recitacije

Manifestacije se bodo udeležili tudi predstavniki Slovenske prosvetne zveze iz Celovca.

IZJAVI SEN. PELLEGRINIJA IN PREDSEDNIKA RIBEZZIJA

Zadovoljstvo v deželnem svetu za skorajšnji mir v Vietnamu

Svetovalci so izglasovali zakon za ljudska in cenena stanovanja ter izvolili člane odbora za trgovinska podjetja

Mirovni sporazum za Vietnam je odjeknil tudi v deželnem svetu in sicer v izjavah svetovalca KPI sen. Pellegrinija in predsednika deželnega sveta Ribezzija. Najstarejši svetovalec, komunist Pellegrini, je v začetku seje posvetil nekaj besed najnovejšim dogodkom v Vietnamu, od katerih si vsi nadejajo miru in svobode za ta narod, ki je že prestal toliko gorja. Z radostjo je pozdravil novo upanje na mirno rešitev «umazane» vojne, ki je kljub vsemu še enkrat dokazala, da si ljudstvo pribori z enotnostjo mir in svobodo, vsem sovražnikom navkljub.

Njegovim besedam se je odzval predsednik sveta Ribezzi, ki je dejal, da so najnovejše vesti o skorajšnjem miru v Vietnamu razlog za veselje ne samo za tista ljudstva, ampak za vse, ki jim je pri srcu mir med narodi.

Zatem je svet nadaljeval razpravo o zakonu, po katerem so delno spremenili in ponovno finansirali postavke zakona za ljudska in cenena stanovanja. Razpravo je zaključil odbornik za javna dela Masutto, ki je še enkrat poudaril vlogo deželne uprave za pravico do stanovanja. V zvezi z omejitvijo dohodkov družin, ki zaprošajo za posojilo (3 milijone lir letno) in z največjo površino stanovanja samega (110 kv. m) pa je dejal, da so te omejitve pravične, ker izključujejo premožnejše in tiste, ki hočejo prevelika stanovanja. Vsekakor, je zaključil, je treba dosledno izvajati določila zakona o stanovanjski reformi še zlasti v korist zadrug.

Sledilo je glasovanje o posameznih členih, med katerim je prišlo do daljšega pogajanja, ki je privedlo do umaknitve nekaterih komunističnih predlogov, za spremembe členov, ker je poročevalec zakona demokristjan Urli predložil podobne spremembe in sicer, da se prispevek zadrugam lahko poviša do 90 odstotkov. Sprejeli so tudi predlog komunistov, naj velja meja 110 kv. m samo za družine do 6 članov (komisija je predlagala 7), za vsakega nadaljnjega pa naj se površina stanovanja poveča za 16 kv. m.

Pri glasovanju pa so se komunisti in misovci vseeno vzdržali zaradi razlik v osnovnem pojmovanju pravice do stanovanja

Deželni svet je tudi izvolil s tajnim glasovanjem člane tehničnega odbora za finansiranja trgovskih podjetij. Izvolili so 7 izvedencev in sicer Cesareja A.essandrinija, Riccarda Bellobarbicha, Luigija Bombija, Ervina Puppija, Franca Tamacca in Eliosa Vertoveseja.

Sledila je razprava o vojaških služnostih, o kateri poročamo v drugem članku. Ob koncu seje je predsednik sveta Ribezzi najavil, da bo prihodnja seja deželnega sveta v torek, 7. novembra. Redna zasedanja se bodo pričela s ponedeljkom, 13. novembra, ko bodo v jutranjih in popoldanskih sejah razpravljali o obračunu za leto 1971 in proračunu za leto 1973.

V NEDELJO, 29. OKTOBRA 1972:

Kastanjada

Vabljeni k **Sv. Primožu (Sv. Križ)**, kjer bomo pekli kostanje od 14. ure dalje.

Zimski urnik za javne lokale

Zveza trgovcev v goriški pokrajini sporoča, da bo s 1. novembrom veljal zimski urnik za javne lokale.

V Gorici in drugih občinah pokrajine bo urnik sledeči: kavarne in bari bodo odprali ob 6.00, zaprali ob 24.00; restavracije, gostilne, okrepčevalnice in druge prodajalne brezalkoholnih pijač bodo odprale ob 6.30 in zaprale ob 24.00; privatne prodajalne vina (osmice) bodo odprale ob delavnikih ob 10.00, ob praznikih ob 11.00, zaprale pa vedno ob 21.00. Gostilne in gostilne s hrano bodo razen v Gorici, Gradežu in Tržiču zaprale ob 23.00. Rekreacijska središča (ENAL, CRAL, ACLI in podobna) bodo v Gorici, Gradežu in Tržiču zaprala ob 24.00, v ostalih občinah pa ob 23.00.

Lastniki lokalov lahko odprejo po želji eno uro kasneje in zaprejo eno uro pred določenim urnikom. Kavarne, bari, gostilne, prodajalne brezalkoholnih pijač, rekreacijska središča in osmice, lahko zapirajo tudi v popoldanskih urah in sicer od 13.30 do 15.30; restavracije in gostilne s hrano pa od 15.30 do 17.30.

OD TORKA DO NEDELJE V GORICI

Razstava mladinskih knjig ob sodelovanju treh dežel

Pri njej sodelujejo kulturni organi iz Gorice, Nove Gorice in Celovca - Prikazali bodo 360 knjig v treh deželnih jezikih

Prejšnji teden smo pisali v članku o slovenski sekciji državne knjižnice v Gorici, da pripravlja le-ta v sodelovanju z Novo Gorico in Celovcem razstavo mladinske knjige, ki jo bodo najprej konec tega meseca odprli v prostorih državne knjižnice v Gorici.

Danes lahko posredujemo našim čitateljem še nekaj več podrobnosti o tej manifestaciji. Kot znano je mednarodna kulturna ustanova Unesco letos proglasila «Mednarodno leto knjige», ki so ga proslavili po vseh državah, včlanjenih v to mednarodno organizacijo.

V Gorici bodo odprli razstavo «Mladinske knjige» v prostorih državne ljudske knjižnice v Ul. Mameli 10 na pobudo občinskega odbornika za kulturo in ob sodelovanju Urada za kulturo iz Celovca ter Kulturnih ustanov pri občinski skupščini iz Nove Gorice. Pri tej manifestaciji sodelujejo kot materialni prireditelji Državna knjižnica v Gorici, Goriška knjižnica iz Nove Gorice in knjižnica Delavske zbornice iz Celovca. Gre torej za sodelovanje treh obmejnih dežel Julijske krajine, Slovenije in Koroške tudi na tem področju.

V Gorici bodo razstavo odprli v torek, 31. oktobra ob 18.30 v Ul. Mameli 12 ter bo ostala odprta do nedelje, 5. novembra. Vsaka sekcija (italijanska, slovenska in koroška) bo razstavila po 120 knjig, od tega po 100 del v svojem jeziku in po 20 prevodov iz obeh drugih jezikov. Skupaj bodo torej razstavili kar 360 mladinskih del, po 120 v italijanskem, slovenskem in nemškem jeziku. Med slovenskimi knjigami v italijanskem prevodu bodo med drugim dela Ivana Cankarja, Prežihovega Voranca in Toneta Seliškarja.

Po zaključku razstave v Gorici jo bodo prenesli v Novo Gorico (od 7. do 14. novembra) v Koper (od 15. do 22. novembra), nato v Celovec (od 27. novembra do 3. decembra) in končno še v Beljak. Nato se bo razstava zopet vrnila v Gorico.

V januarju prihodnjega leta bodo celotno razstavo prikazali po raznih občinskih knjižnicah na Goriškem, med drugim tudi v Doberdobu, Sovodnjah in v Števerjanu, kjer take knjižnice že delujejo pod nadzorstvom osrednje državne knjižnice iz Gorice, ki jo vodi ravnatelj dr. Guido Manzini.

Kupujte gobe samo na pokritem trgu

Samo gobe, ki jih prodajalci prodajajo v določenem prostoru v notranjosti pokritega trga, so pod stalnim nadzorstvom izvedenca. Občinska uprava ne prevzema nobene odgovornosti za gobe, ki jih prodajajo izven tega prostora V veljavi je sicer stroga prepoved prodajanja gob izven omenjenega prostora, kjer jih izvedenec pregleduje, vendar se večkrat dogaja, da se nekateri prodajalci ne držijo teh predpisov, zaradi česar lahko pride do nevšečnosti.

Predstavitev Medeotove knjige

Goriški center za politične in socialne probleme «A. Rizzatti» je pred kratkim izdal knjigo goriškega pisca Camilla Medeota z naslovom «Katoličani vzhodne Furlanije v prvih povojnih letih».

Danes zvečer ob 18. uri bodo to knjigo predstavili goriškemu občinstvu v dvorani «Stella Matutina» v Ul. Nizza v Gorici. O knjigi bosta govorila mons. Aldo Moretti in dr. Luciano De Cillia.

OKRAJNO SODIŠČE V GORICI

Pujske so pripeljali ilegalno iz bližnje Furlanije v Gorico

Njihov prevoznik bo moral plačati globo in sodne stroške - Pujski so oboleli in poginili

Med raznimi razpravami, ki jih je na petkovem zasedanju okrajnega sodišča v Gorici obravnaval sodnik dr. Trampus, je bila tudi zadeva 12 prašičkov ki so jih meseca junija letos pripeljali iz Premariaca pri Ipplisu v videmski pokrajini, v Gorico, ne da bi imeli prevoznik predpisane živinozdravniške dokumente, ki so potrebni za prevoz živine iz ene pokrajine v drugo.

Na zatožni klopi sta bila 40-letna Ines Perisutti iz Premariaca, ki je prašičke vzredila ter jih prepustila trgovcu iz iste vasi 45-letnemu Sergiu Martincighu, ki jih je odpeljal v Gorico ter jih prodal tukajšnjemu trgovcu 46-letnemu Aldu Barbettiju, ki ima svoje poslovno središče na Majnici št. 256, za znano gostilno «Al Fogolar».

Veterinarski uradnik pri mestni klavnici v Gorici dr. Marchi je skupaj z občinskim živinozdravnikom dr. Tombo dne 22. junija letos odkril v vzrejališču Alba Barbettija dva mrtva prašička, za katere so pozneje ugotovili, da sta poginila zaradi kužne bolezni. Tam so našli v štirih pregradag še 14 drugih odraslih prašičev, med prašički pa so ugotovili še enega obolelega, ki je pozneje poginil ter so ga zaradi nadaljnje preiskave poslali na preizkusni zavod v Benetke.

Zadevo sta Marchi in Tomba prijavila pokrajinskemu zdravniku, ta pa jo je prijavil pristojnim organom da bi ugotovili, od kod so dobili omenjene prašičke. Preiskava je ugotovila, da jih je pripeljal na praznik Telovega Martincigh, ki jih je prevzel od Ines Perisutti.

Oba obtoženca sta se izgovorila, da nista vedela za obstoječe predpise v zadevi in da sta delala v dobri veri. Sodnik je to upošteval in je obtožil Martincigha, ki bi ne smel izvesti prevoz prašičkov brez potrdila pristojnega živinozdravnika, na plačilo 20 tisoč lir globe in sodnih stroškov.

Obtoženca je zagovarjal odv Giovanni Pelizzo. Drž tož. odv Maniacco, sodnik dr. Trampus, zap. Magda Massi.

Urnik trgovin za bližnje praznike

Združenje trgovcev sporoča, da bo za praznike od 1. do 4. novembra veljal sledeč urnik za trgovine na Goriškem.

V ponedeljek, 30. oktobra, bodo trgovine odprte tudi zjutraj, ker sta v istem tednu dva praznična dneva. Mesnice bodo v torek, 31. oktobra, odprte tudi popoldne.

V sredo, 1. novembra, bodo vse trgovine zaprte razen pekarn, mlekarn in cvetličarn, ki bodo odprte v jutranjih urah. V petek, 3. novembra, bodo mesnice odprte tudi v popoldanskih urah.

V soboto, 4. novembra, bodo vse trgovine, razen pekarn, mlekarn in cvetličarn, ki bodo odprte v jutranjih urah, zopet zaprte. V nedeljo, 5. novembra, bodo vse trgovine tudi pekarne, mlekarne in cvetličarne ves dan zaprte.

Goriška trgovinska zbornica je v teh dneh začela izdajati bone za nakup sladkorja in kave po nižji ceni. Vsakemu članu družine v goriški in sovodenjski občini pripada 3 kg sladkorja, 2 kg sladkorja pa bodo dobili v ostalih občinah pokrajine. Vsak družinski član bo lahko dobil 600 g kave v občinah Gorica in Sovodnje. Za ostale občine pa bodo dobili na osebo 440 g. Kar se tiče cen bodo ostale kot prej z izjemo sladkorja, ki bo sedaj stal po znižani ceni 200 lir.

Na cesti v Dolu trčil v obcestno drevo

Goričan Antonio Poberaj iz Ulice Pola 27 se je na cesti v Dolu zaradi prehitre vožnje zaletel v drevo. Delavec, ki je v jutranji uri vozil proti Tržiču, je na ovinku zavozil z avtomobilom v obcestno drevo. Domačini so takoj poklicali rešilca, ki je Poberaja prepeljal v goriško splošno bolnišnico, kjer so mu zdravniki ugotovili razne udarce in praske po celem telesu. Okreval bo v desetih dneh.

Iz goriškega matičnega urada

Na goriški občini so bila 26. oktobra vpisana 4 rojstva in 4 smrti.

ROJSTVA: Antonella Calligaris, Alessandro Marin, Emanuela Montanari, Graziella Gira.

SMRTI: gospodinja 60-letna Antonia Cattarin por Pecar, upokojenec 73-letni Giuseppe Scocciai, upokojenec 83-letni Francesco Visintin, upokojenka 86-letna Gioseffa Tomazic.

Kino

Gorica

VERDI 17.00—22.00 «Il terrore con gli occhi storti», A. Noschese in E. Montesano. Barvni film.
CORSO 17.15—22.00 «...e lo chiamarono il Magnifico». T. Hill in D. Barto. Barvni film.
CENTRALE 17.00—21.30 «Agente 007 operazione Thunderball». S. Connery. Barvni film.
MODERNISSIMO 16.45—22.00 «Una ragazza tutta nuda assassinata nel parco». R. Hoffman in A. Celi. Barvni film. Mladini pod 14. letom prepovedan.
VITTORIA 17.15—22.00 «Verena, la contessa nuda». V. Blanth in W. Lukschy. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan.

Tržič

AZZURRO 21.00 Koncert godbe iz Tržiča.
EXCELSIOR 16.00 «Beati i ricchi». P. Villaggio. Barvni film.
PRINCIPE 17.30 «Mimì metallurgico ferito nell'onore». G. Giannini in M. Melato. Barvni film.

Nova Gorica

SOČA «Vitezi rulete», ameriški barvni film — ob 18. in 20.
SVOBODA «Kralj mitraljez», ameriški barvni film — ob 18. in 20.
RENČE «Ponočni obračun», ameriški barvni film — ob 19.30.
ŠEMPAS «Sandokanovi maščevalci», italijansko španski barvni film — ob 19.30.
DESKLE Prosto.
PRVAČINA «Osvoboditev», (1. del), sovjetski barvni film — ob 20.
KANAL «Osvoboditev» (1. del), sovjetski barvni film — ob 20.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Pontoni e Bassi, Ulica Raštel 26, tel. 3349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna San Nicolò, Ul. I Maggio, tel. 73328.

PISMO UREDNIŠTVU

Avtomobilski klub in Slovenci

Cenjeno uredništvo!

Pravkar so se v tržaški pokrajini zaključile volitve v vodstveni odbor «Automobile Club d'Italia» (ACI).

Ob tej priložnosti moramo Slovenci žal ugotoviti, da ta ustanova ignorira stotine svojih slovenskih članov in tisoče motoriziranih slovenske narodnosti. Da je temu tako, zadostujejo med drugim naslednja dejstva:

1. Še nikdar niso vključili enega samega kandidata slovenske narodnosti v listo članov vodstvenega odbora. Nasprotno. Odbornike ACI so vsaj doslej zbirali pretežno med osebami, ki so že zaradi pripadnosti gospodarski desnici in novemu fašizmu do Slovencev sovražno razpoloženi.

2. V okviru kluba deluje vrsta komisij. Med te sodi tudi «šolska komisija», ki se ubada predvsem s cestno vzgojo med šoloobvezno mladino.

V komisiji ni nobenega slovenskega šolnika, čeprav bi morali posvetiti v tem pogledu nekaj pozornosti tudi slovenski šoli, saj n pr. prirejajo razne tečaje pod okriljem ministrstva za javna dela. Nedopustna se mi v zadevi zdi nezainteresiranost šolskega skrbništva pa tudi odmaknjenost slovenskih šolskih ravnateljev.

3. Preveč bi bilo zahtevati da bi upravni svet (vsaj v dosedanji sestavi) in višji birokratski aparat ACI vsaj deloma upoštevala rabo slovenskega jezika. Tako so na mejnih prehodih napisi na poslovalnicah ustanove prav ostentativno v vseh jezikih razen v slovenščini. Naj omenimo, da je postavil goriški klub na mednarodnem prehodu pri Rdeči hiši napise tudi v slovenščini. Poleg tega ni bilo doslej opaziti v slovenskem tisku niti ene same objave, kot da bi sporočila ustanove ne zanimala slovenskih članov.

Čas bi zatorej bil, da se stvari, o katerih teče govor, popravijo. Ustanovi ACI so danes poverjene naloge, ki presegajo meje zasebnega kluba in ki zadeva koristi širokih motoriziranih množic Ne gre zategadelj za elitno društvo aristokratov in petičnikov kot v preteklosti, ko je bil pridevek kluba «kraljevi».

S spoštovanjem
Trst, 25. oktobra 1972

S. O.

* * *

Dragi Primorski!

Tudi v Gospodarstvu od 20. t. m. sem prebral novico, da je tržaška pokrajinska uprava razpisala izpitni natečaj za mesto administrativnega direktorja. Toda med pogoji, ki jih morajo izpolnjevati kandidati, nisem opazil, da bi razpis zahteval tudi znanje slovenščine, ki bi bilo nujno, če bi hotela pokrajinska uprava izvajati vse določbe posebnega statuta londonske spomenice o soglasju iz leta 1954.

Ali so na zasedanju mešanega odbora v Rimu, o katerem poroča Primorski dnevnik v nedeljski številki (22. t. m.), kaj o tem govorili? Če se ne motim, spada vse ozemlje tržaške pokrajine v tisto območje, na katerem bi se morale že doslej izvajati določbe omenjenega statuta.

S spoštovanjem.

(Sledi podpis)

Op. ur.: *Vse, kar smo mogli izvedeti o rimskem zasedanju, ki ga omenjate, smo prejšnjo nedeljo že zapisali. Mogoče se bo s tem v zvezi oglasil kateri izmed članov mešanega odbora?*

V PORTOROŽU

Zaključen zbor gostinsko-turističnih delavcev Slovenije

S sprejetjem stališč in sklepov se je nocoj končal v Portorožu 20. jubilejni zbor gostinsko - turističnih delavcev Slovenije. V strokovnih referatih in v razpravah so gostinsko - turistični delavci ugotovili znaten napredek te pomembne panoge v Sloveniji, hkrati pa so tudi kritično ocenili pomanjkljivosti, ki preprečujejo hitrejši razvoj. Ena izmed takih ugotovitev je, da bo potrebno razširiti vse oblike turistične ponudbe, gradnja turističnih objektov pa naj gre vzporedno z izgradnjo komunalne infrastrukture in kadrov.

Na zboru so nadalje poudarili velik pomen turistične propagande in potrebo po nadaljnji razširitvi mreže potovalnih agencij. Zavzeto so tudi razpravljali o življenjskih in delovnih razmerah gostinskih delavcev in o sistemu nagrajevanja.

Ob koncu so razdelili številna priznanja za kulinarične izdelke. Od primorskih podjetij je prejel hotel «Metropol» Portorož dve zlati medalji, «Riviera» Portorož pa eno. Srebrno priznanje so prejeli gostinski šolski center Izola, zavod Postojnska jama dve, hotel «Palace» Portorož tri in hotel «Metropol» Portorož štiri.

V tekmovanju barmanov v spretnostih pripravljanja pijač je prejel zlato priznanje Simon Gašperšič iz portoroškega hotela «Riviera», bronasto pa Janez Kozar iz portoroškega «Metropola» in Anton Gljanič iz portoroške «Riviere».

L. O.

oglašajte v PRIMORSKEM DNEVNIKU

V TRŽIČU

KARABINJER V SMRT ZARADI NEPREVIDNEGA PREHITEVANJA

Smrtni skok mladega Hrvata z drvečega vlaka na progi Trst-Videm

V hudi prometni nesreči ki se je pripetila včeraj zjutraj na državni cesti 56 pri Manzanu, je izgubil življenje 48-letni apuntat karabinjerjev Francesco Giovinazzo iz Gorice.

Giovinazzo se je peljal v avtu giulia 1300 goriške registracije, sopotnik pa mu je bil 55-letni podčastnik karabinjerjev Paolo Ciacia. Karabinjer je nenadoma začel prehitevati vojaški tovornjak in med manevrom zavozil čisto na levo. Prav v tistem hipu pa se je iz nasprotne strani pripeljal z osebnim avtomobilom 34-letni Franco Collini iz Humina. Avtomobilist je naglo zaokrenil na desno, toda trčenju se ni utegnil izogniti.

Oba karabinjerja v goriški giulii so z rešilcem RK odpeljali v videmsko bolnišnico. Giovinazzo je dobil v nesreči močan pretres možganov ter si prebil lobanjsko dno, zaradi česar je kmalu po sprejemu v bolnišnico podlegel poškodbam. Drugi karabinjer, Ciacia, pa se bo v bolnišnici moral zdraviti približno mesec dni.

* * *

Včeraj popoldne, malo po 17. uri je komaj 33-letni jugoslovanski državljan Zdravko Drazič iz Bribira napravil samomor tako, da je skočil z drvečega potniškega vlaka ki je peljal na prog. Trst Videm. Mladi Hrvat je bil pri priči mrtev.

Jugoslovana so nekateri potniki videli kako je sunkoma odprl vrata vagona ter naglo skočil v prazno. Nekdo je takoj potegnil alarmno ročico in vlak se je po približno enem kilometru vožnje ustavil v bližini železniških zapornic pri nekem kamnolomu. Truplo nesrečnega Draziča, ki je padel prav na sredo železniškega tira, so odpeljali v mrtvašnico tržiškega pokopališča.

OB IZBRUHU NEMŠKEGA ŠOVINIZMA NA KOROŠKEM

Tudi gradiščanski Hrvati uveljavljajo svoje pravice

Proglas predstavnikov treh hrvaških kulturnih organizacij - Enake pravice kot pritičejo koroškim Slovencem, pritičejo tudi gradiščanskim Hrvatom - Čuden odnos nekaterih gradiščanskih županov

ŽELJEZNO, 27. — Te dni se je na Koroškem v Avstriji šovinizem tako razdivjal, da nas spominja na genocidne izbruhe v času nacizma. Uradna Celovec in Dunaj sicer zagotavljata svojo zavzetost, toda divjanje se nadaljuje, kot sproti beležimo iz dneva v dan. Toda v Avstriji ne živi le slovenska manjšina na Koroškem, pač pa imamo na Gradiščanskem še hrvaško manjšino in tudi nekaj Madžarov, ki so naseljeni na vzhodnem področju Gradiščanske, na meji z Madžarsko. V zvezi s sedanjim dogajanjem na Koroškem in z izjavo, ki jo je kancler Kreisky dal v zvezi s tem, so predstavniki gradiščanskih Hrvatov med drugim izjavili:

«Z velikim zanimanjem smo gradiščanski Hrvati zabeležili besede zveznega kanclerja dr Kreiskega, da mora Avstrija izpolniti obveznosti, ki jih je prevzela glede nacionalnih manjšin, ko je pred 17 leti podpisala državno pogodbo. Za nas Hrvate na Gradiščanskem je v tem odločilnem trenutku važno vedeti, da ista določila državne pogodbe veljajo — in to od prve do poslednje točke — tudi za nas. Če je zvezna vlada trdno odločena izpolniti državno pogodbo, mora to storiti tudi glede na našo manjšino. V tem trenutku smo dolžni z vsemi močmi ta sklep podpreti. Vsako različno obnašanje zvezne vlade do koroških Slovencev in do nas gradiščanskih Hrvatov bi bila očitna diskriminacija».

Predstavniki Hrvaškega kulturnega društva, ki ima svoj sedež v Železnu, predstavniki Hrvaškega tiska ter predstavniki Hrvaškega akademskega kluba so te dni na sestanku, ki so ga sklicali v ta namen, sklenili dati vse priznanje stališču zvezne vlade na Dunaju in tudi stališču pokrajinske vlade na Koroškem glede dvojezičnih napisov, hkrati pa so poudarili, da bi sleherno popuščanje nasproti šovinistični manjšini bilo nedopustno.

V sporočilu, ki je bilo izdano na koncu sestanka, ki se ga je udeležilo kakih petdeset vidnih predstavnikov gradiščanskih Hrvatov, «se najostreje obsojajo velikonemški šovinizem in protislovenski izpadi na Koroškem». Glede tega je med drugim dobesedno rečeno:

«Nas Hrvate na Gradiščanskem ne čudi, da je na Koroškem zaradi razmeroma neznatne zadeve prišlo do tolikšne eskalacije. Dolgo let se je dopuščalo, da se vsaka po državni pogodbi in po elementarnih človeških pravicah izražena želja Hrvatov in Slovencev zapostavlja in diskriminira kot izraz šovinistične in ekstremne miselnosti».

«Naši ljudje so se na kraju samem, na Koroškem, prepričali o nevarnosti povampirjenega nemškega šovinizma», so izjavili funkcionarji Hrvaškega kulturnega društva v Železnu. «Strah za obstoj je prevzel slehernega koroškega Slovenca. Z zidov so izginili vsi lepaki v slovenščini, celo tisti, s katerimi je slovenska koroška mladina vabila na ples. Človek dobi vtis, da je vzdušje skrajno zastrupljeno».

Predstavniki treh gradiščanskih hrvaških kulturnih društev so se sestali, da bi se dogovorili pred srečanjem s kanclerjem Kreiskim, ki bo sprejel predsednike vseh občin Gradiščanske, koder živijo tudi hrvaški ljudje.

«Končno je uradna Avstrija — pravijo gradiščanski Hrvati — spoznala, da je treba po 17 letih molka tudi na Gradiščanskem, tudi v Burgenlandu uresničiti člen 7 avstrijske državne pogodbe. Poziv zveznega kanclerja pozdravljamo kot prvi korak v tem smislu. Čudi nas pa, da so na Gradiščanskem ubrali drugo pot kot na Koroškem. Tam je prišlo do posvetovanja in pogajanj samo z dvema velikima slovenskima kulturnima organizacijama, vtem ko so občinska predstavništva bila izrecno odklonjena. Občinska predstavništva in s tem tudi predstavniki občin nimajo nikakega pooblastila glede člena 7 državne pogodbe. Sicer pa naše organizacije ob tej priliki izrecno poudarjajo, da ni doslej na nobenih občinskih volitvah imelo nikakršne vloge izvajanje tega člena.»

«Predstavniki občin so bili izvoljeni na listi te ali one velike stranke kot njeni predstavniki. Vključevanje predstavnikov občin v pogajanja za izvajanje člena 7 bi moglo na Gradiščanskem ustvariti vzdušje, ki ga ne želita niti zvezna vlada, niti manjšina. Končno, legitimnost občinskih predstavništev v izvajanju člena 7 ki ga je predložila vlada dr. Klausa leta 1967, so vse organizacije soglasno odklonile».

«Na koncu ponavljamo še nekaj: zadovoljni smo s pozivom predsednikom občin na današnje razgovore, toda Avstrija si glede z državno pogodbo sprejetih obveznosti za zaščito manjšin ne more privoščiti igre kovčka z dvojnim dnom. Zaradi tega so, v smislu nedavne izjave mednarodno priznanega strokovnjaka prof. dr. Veitera, kompetentne tiste organizacije, ki so se tudi doslej dosledno potegovale za ohranitev hrvaške manjšine».

Tako se poudarja v skupnem sporočilu predstavnikov treh hrvaških kulturnih ustanov na Gradiščanskem. Komentator glasila gradiščanskih Hrvatov «Hrvatskih novin» pa piše, da «vsak trezno misleč človek bi mogel pomisliti», da v Avstriji vlada ena sama pravna ureditev. Toda to ni res, kajti na Gradiščanskem «imamo nekega gospoda Robaka in on je kriv, če se po mnenju dr. Kreiskega ne more razgovarjati s funkcionarji Hrvaškega kulturnega društva o izvajanju člena 7 državne pogodbe, pač pa se je treba pogajati z načelniki naših občin, ker je to gospodu Robaku potrebno. Jasno je, da takšna taktika povzroča pri vseh informiranih ljudeh in ustanovah določeno začudenje,» — zaključuje glasilo «Hrvatske novine». Kaj pa pomeni prepuščati sklepe o izvajanju 7 člena na Gradiščanskem načelnikom občin, pa se vidi iz tega, da je posebna delegacija Gradiščanskih županov nedavno prepričevala deželnega glavarja Kerija ter zveznega ministra za zunanje zadeve Kirchschlägerja, da «burgenlandski Hrvati smatrajo, da so njihovi problemi rešeni na zadovoljiv način, v smislu državne pogodbe.»

Nič dobrega se ne obeta

BANGKOK, 27, — Prebivalstvo Azije, točneje tistih dežel, ki se začnejo na vzhodu z Japonsko, in končajo na zahodu z Iranom, bo konec tega stoletja štelo že 3 milijarde 778 milijonov. To je veliko, zelo veliko. To je za 150 mil. oseb več kot je pred dvemi leti štelo vse prebivalstvo sveta, ker so tedaj Združeni narodi objavili podatke, da živi na vsem svetu 3 milijarde 635 milijonov ljudi.

Če že te številke vzbujajo zaskrbljenost, te obide kar zona, ko zveš, da se bo samo v tem stoletju prebivalstvo Azije početverilo. V začetku tega stoletja in sicer leta 1900 je v vsej Aziji živelo 914 milijonov ljudi, konec tega stoletja jih bo 3 milijarde 778 milijonov.

Ob tem naj pomislimo še na to, da je bilo v tem času v Aziji nekaj vojn, ki so pobrale milijone življenj, nekaj suš, ki so tudi morile, pa lakote na Kitajskem, ki so letno pobrale na milijone ljudi, da ne govorimo o poplavah in drugih ujmah....

Kdo bo ta ocean ust nasitil?

Nocoj in jutri popoldne bo zagrebško dramsko gledališče «Gavella» uprizorilo v Kulturnem domu Miroslava Krleže dramo «Kraljevo»

NOVOST NA KNJIŽNI POLICI

KONSTANTIN SIMONOV:

Živi in mrtvi

Roman iz druge svetovne vojne

Pred leti smo dobili v slovenščini roman ruskega pisatelja Konstantina Simonova Ne rodijo se kot vojaki, roman, ki je pomenil pravo prelomnico v prikazovanju druge svetovne vojne. Pisatelj namreč v njem ni prikazoval samo vojnih dogodkov in pisal samo o uspehih sovjetske vojske v bojih z Nemci. V okviru vojnih dogodkov je namreč prikazal vojake kot ljudi s svojimi osebnimi problemi in težavami, ne kot rojene junake, temveč kot prave ljudi, ki ne doživljajo samo uspehov, temveč tudi poraze, ki zmagujejo, pa tudi umirajo. Zato je bil roman, daleč od prejšnjega komformističnega pisanja, deležen tudi velikega zanimanja. Zdaj imamo pred seboj podoben roman istega pisatelja, roman Živi in mrtvi, *katerega slovenski prevod je izdal založba Borec. V lepem prevodu Branka Avsenaka in v standardni opremi Zdravka Vatovca bo roman Konstantina Simonova gotovo prispevek naši prevodni literaturi, ki obravnava dogodke med drugo svetovno vojno.*

Seveda bi bilo napačno smatrati, da je bil poglavitni namen pisatelja, prikazati vojne dogodke v letu 1941 in osvetliti boje za Moskvo v hudi zimi leta 1941. Res je sicer, da pisatelj vseskozi opisuje vojaške spopade, vendar ne zato, da bi prikazal njih veličino ali podal nekak pregled vojnih dogajanj. Gre za roman, za umetniško delo, ki mu je prikaz vojnih dogodkov le okvir, da v njem pove, kar hoče. To pa je prikaz ljudi in njihovih usod. Pisatelj postavlja v ospredje svoje pripovedi urednika vojaškega časopisa, ki se hoče z dopusta vrniti v svoje mesto, katerega so medtem, že takoj po izbruhu vojne, zasedli Nemci. Politruk Sincov se znajde v prvih zmešnjavah nemškega napada, zagrabi za puško in se bori z vojaki povsod, kamor ga zanese usoda. Ranjen je, ujet, pa se mu spet posreči, da se prebije do svojih, tako da se slednjič znajde na skrivaj v Moskvi, od koder je nekaj mesecev prej odšel na zahod.

V Moskvi slučajno najde svojo ženo, ki pa odide kot partizanka v nemško zaledje, sam pa se pridruži borcem, ki branijo Moskvo. Seveda je med spopadi in umikanjem izgubil svojo obleko, svoje dokumente in tako v Moskvi in na fronti zaman poskuša, da bi mu priznali njegov položaj, mu vrnili njegovo osebnost in ga priznali za člana partije. Brez dokumentov se znajde v kolesju birokracije in ne uspe doseči tega, kar hoče, ker pač nima dokumentov pa čeprav se od prvega dne bori proti Nemcem v najrazličnejših enotah in na najrazličnejših bojiščih. Kljub temu da je ranjen in odlikovan, kljub temu, da ga poznajo, da se ves čas bori, ne more doseči priznanja svoje osebnosti...

V ospredju pripovedi pisatelja je torej človek, zaveden ruski človek, ki se bori proti sovražniku, ki je pripravljen za zmago žrtvovati vse, ki pa kljub temu doživlja osebno tragedijo. V okviru prikaza vojne osvetljuje torej Simonov osebne tragedije ljudi, neprisiljeno pa razglablja tudi o vzrokih sovjetskih porazov in dezorganizacije v prvih mesecih vojne. Ne gre mu torej za prikaz junaštva sovjetskih ljudi, kot to delajo drugi sovjetski pisatelji, temveč vrta v vprašanja, ki so ostala boleča za sovjetske ljudi. Kritično se dotika stalinskih čistk pred vojno, ko so padli v zapore in taborišča najboljši sovjetski vojaki, kritično analizira premajhno obrambno sposobnost in nepripravljenost na spopad, prav tako pa biča znane slabosti, kot so birakratizem, formalizem, pomanjkanje osebne iniciative in podobno. Res je v romanu veliko pripovedi o vojnih spopadih in dogodkih v prvih vojnih vrstah in da je pripoved ponekod bolj reportažna. Toda bralec to prenese, ko spozna, da gre pisatelju za mnogo več. In v tem prikazovanju človeka, v analiziranju vzrokov slabosti in napak, v toplem odnosu do človeških usod je bistvo romana. V tem je njegova prava vrednost, kar pa je tudi priporočilo za slovenske bralce.

Škoda le, da smo roman dobili za romanom «Ne rodijo se kot vojaki», čeprav tvori z njim trilogijo (in ne z romanom «Bojevniki») in predstavlja nje prvi roman.

Sl. Ru.

Renato Guttuso razstavlja v Moskvi

MOSKVA, 27. — V treh dvoranah sedeža moskovske akademije za likovne umetnosti so pred nekaj dnevi odprli veliko razstavo del znanega italijanskega likovnika Renata Guttusa, ki je tudi častni član te akademije in hkrati nosilec Leninove nagrade za mir in prijateljstvo med narodi. Otvoritve razstave se je udeležil italijanski umetnik osebno, ki je bil tudi nekakšen prvi «cicero», ki je številnemu občinstvu brž po končanih svečanostih obrazložil svoja dela in rade volje odgovarjal na številna vprašanja gostom. Med drugim je rekel, da je to prva njegova resnično reprezentativna razstava izven njegove domovine. Razstava obsega 80 slik, ki jih je Guttuso poslal iz Italije, in 10 slik, ki so jih zbrali iz raznih sovjetskih galerij in muzejev.

Guttuso meni, da je to njegova retrospektivna razstava in hkrati tudi razstava njegovih najnovejših del. Slike in risbe, ki so nastale v različnih obdobjih, so po mnenju sovjetskega umetnostnega kritika Gorjanova, plod umetnikovega razmišljanja o sedanji, to je njegovi dobi ter o usodi njegove generacije. Hkrati pa ta dela vsebujejo tudi osnovno misel, ki priča o idejni in estetski doslednosti umetnika skozi vsa njegova ustvarjalna razdobja.

Poleg del iz dobe med 1930 in 1950 so tu razstavljene tudi slike, ki bi jih mogli smatrati kot nekakšno avtobiografsko kroniko. Pred občinstvom se tu razvršča tudi zgodovina Guttusove umetnosti in hkrati del zgodovine Italije, konkretno borbe italijanskega človeka za pravice. V tem smislu si moremo tolmačiti Guttusove slike z naslovi «Pogreb Palmira Togliattija», «Noč v Ghibellini», pa tudi «Očetova slika», «Rudarji zveženega rudnika», «Vklenjeni težaki» itd.

«Umetnost, slikarska umetnost, ne potrebuje prevoda» — je rekel Renato Guttuso. — «Želel bi da bi moje slike ljubitelj umetnosti gledal z isto ljubeznijo s katero sem jih jaz ustvarjal.»

Doslej je razstava imela zelo vo voljno kritiko in tudi zanimanje Moskovčanov zanjo je veliko.

Divje gosi zamenjale asfalt z morjem

DUNAJ, 27. — V bližini Gradca je prišlo pred tremi dnevi do zelo mučnega primera. Velika jata vodnih ptic je letela od nekod iz severne Evrope proti jugu, proti toplim deželam, kjer bi preživele zimo. V prvih jutranjih urah, ko je bilo v zraku še veliko vlage in ko se je asfalt bleščal zaradi vlage in zaradi neonske svetlobe, je nad tisoč divjih gosi zamenjalo avtomobilisko cesto, ki vozi tod mimo, z morjem. Utrujene od dolgega leta so se gosi spustile «na morje», praktično so kar strmoglavile na črni asfalt. Pretežna večina jih je pri tem ostala na mestu mrtva, druge gosi pa so se tako poškodovale, da niso mogle več vzleteti in so njihovi «kriki» barali ozračje, da so prebudili prebivalstvo bližnje vasi Weiz.

Nad 500 let stare krvničke

MEXICO, CIUDAD, 27. — Glasnik antropološkega zavoda mehiške prestolnice je pred dnevi sporočil, da so v tem zavodu odkrili rdeče krvničke, t. j. rdeča krvna telesca, ki so se popolnoma ohranila, pa čeprav so stara že 500 let. Odkrili so jih v kosteh ljudi, ki so živeli pred najmanj 500 leti v Tlatelolcu, to se pravi v kraju na katerem se danes razteza mehiško glavno mesto.

Svojevrstno odkritje je delo znanstvenika Antonia Baicorta Lazarinija, člana že omenjenega antropološkega zavoda, ki se je ukvarjal s histološkimi poskusi na koščkih kosti, ki so jih izkopali v tem kraju in ki so stari vsaj 500 let, ker izhajajo iz dobe od leta 1000 do 1500. Glasnik antropološkega zavoda je dodal, da so mikroskopske vzorce rdečih krvnič dali na vpogled tudi uradni zdravniški organizaciji, da bi preverila izsledke. In ta je potrdila, da gre dejansko za rdeče krvničke in da so te ohranjene tako, kot bi pripadale človeškemu organizmu, ki je podlegel pred letom dni.

CHICAGO, 27. — *V tukajšnji umetnostni galeriji «Baruch» so včeraj odprli razstavo del jugoslovanskega slikarja Eda Murtića. Razstava bo odprta do 25. novembra. Otvoritev razstave je bila zelo svečana in so poleg številnega občinstva bili na njej tudi mnogi povabljenci, med katerimi veliko tukajšnih kulturnih in javnih delavcev, pa tudi veliko jugoslovanskih izseljencev iz mesta in okolice.*

LONDON, 27. — Kritik tukajšnjega dnevnika «Times» ni zadovoljen s filmom «Umor Trockega». Kritik meni, da je temu krivo dejstvo, da dobri filmski režiser Joseph Losey tokrat ni imel ob sebi svojega starega sodelavca komediografa Harolda Pinterja.

Harold Pinter s to oceno ni zadovoljen in je pisal uredništvu «Timesa» ostro pismo, v katerem brani režiserja Loseya in hkrati hvali Loseyevo sodelovanje pri pripravljanju scenarija. Pinter še dodaja, da je bilo Loseyevo sodelovanje v tem filmu tolikšno, da se napoveduje že novo, pri katerem bosta priredila za film neko delo Marcela Prousta.

ŠE PRED ZAČETKOM LETOŠNJE HOKEJSKE SEZONE

Boršč na ledu za Kanadčane

«All Stars» v glavnem le egoisti - 2700 navijačev ni osvojilo Moskve

Športnih revolucij je bilo med letošnjo sezono kar precej. Naj omenimo preobrat v tekaškem šprintu po zaslugi Sovjeta Borzova, ki je popolnoma nadvladal doslej skoraj nedotakljivo ameriško trdnjavo, v tako kategorijo pa je treba uvrstiti tudi Bobbyja Fischerja, ki je svetovni šahovski naslov iz premočne Sovjetske zveze odnesel v tozadevno šibke ZDA.

Zadnja tovrstna revolucija je bila hokejska. Občutno manj bučno sta se v odločilnem spopadu pomerili še vedno Sovjetska zveza in Kanada.

Kanadčani so od vedno veljali za hokejske «apostole», pred nekaj leti pa so njihovo premoč sistematično začeli izpodkopavati Sovjeti. Po vrsti so zmagali 10 svetovnih prvenstev in tri olimpijske igre, Kanadčani pa so se šteli še vedno za najmočnejše. Po njihovem mnenju so bili njihovi poklicni igralci še daleč boljši od sovjetskih, pravilnik mednarodne zveze pa poklicnim igralcem ni dovoljeval nastopati na teh prireditvah. Na videz užaljeni Kanadčani so teko zapustili mednarodno areno in nekaj let so prvenstva potekala brez njih.

V Kanadi je hokej na ledu industrija. Posebno kot pri nas nogomet. Hokejisti dobivajo za svoje nastope bajne že neverjetne vsote in velik delež imajo tudi pri televizijski reklami in pri pisanju hokejskih komentarjev za časopise. Brez neposrednega merjenja moči z uradnimi svetovnimi prvaki je ves kanadski hokej izgubljal na privlačnosti in javno mnenje je začelo dvomiti v dejansko premoč svojih ljubljencev. Pogajanja za vrnitev Kanade so že dalj časa v teku in v prihodnji sezoni bi se morali bivši učitelji tega športa vrniti v družbo svetovne elite.

Svojo sedanjo moč so Kanadčani hoteli preveriti najprej proti Sovjetski zvezi. Sovjeti naj bi najprej odigrali štiri tekme v Kanadi proti tamkajšnji reprezentanci poklicnih igralcev, takoj nato pa bi nadaljne štiri tekme isti ekipi odigrali v Sovjetski zvezi. Seveda so bili Kanadčani prepričani v zveneče zmage, ki bi dale njihovemu hokeju potreben nalet ob vrnitvi v svetovno areno.

Zgodilo se je narobe. V Kanadi so domačini zmagali le enkrat, enkrat s težavo zmagali dvakrat pa so morali gladko poraženi z ledene ploskve. V prvi tekmi v Moskvi so Kanadčani doživeli nato pravo ponižanje. Vodili so prvi domačinom že 3:0 in nato 4:1, ko je sovjetski stroj stekel in v samo eni tretjini igre je bil rezultat 5:4 za domačine.

V Sovjetsko zvezo so prišli Kanadčani s pravo armado 2.700 navijačev. Kot pravi zvezdniki so imeli igralci s sabo samo domačo hrano, pivo, whisky, cigarete in vse drugo.

Igra in treningi sovjetskih igralcev so jih skoraj v celoti prepričali, da ni več Kanada dežela hokeja na ledu, temveč Sovjetska zveza. Tu je 600.000 starejših t. j. odraslih igralcev, v raznih mladinskih kategorijah pa igrajo nadaljnji 3 milijoni hokejistov. «Ne morem dati točne slike o mladincih», je povedal kanadskim novinarjem član hokejske zveze Kiril Romenski. «V Sibiriji se začnejo otroci drsati na ledu minuto potem ko jim dokončno odvzamejo plenice.»

Poleg te šaljive izjave so Kanadčani uvideli, da je kanadski hokej bistveno različen. Nova trenerja sovjetske državne reprezentance Kulagin in Bobrov se lahko posvečata samo reprezentantom, medtem ko morajo kanadski trenerji skrbeti tudi za televizijske reklamne oddaje in umetno ustvarjanje škandalov, da bi bilo zanimanje za njih vedno na višku, poleg tega pa so gospodarji na kanadskih ledenih ploskvah igralci, katerim se ne smeš zameriti. Sovjetska igra je vsa usmerjena na brezhibno delovanje vse ekipe in pretirane sebičnosti trenerja ne trpita. Kulagin ne bo po tekmi na vprašanje, kako je igral vratar Tretjak, nikoli odgovoril «Tretjak je igral odlično», temveč «Vratar je igral dobro». Niti levega krila Harlamova ne bo nikoli javno pohvalil. Dejal bo samo «Vse levo krilo je igralo zelo učinkovito».

Na dan poraza 4:5 so kanadski novinarji lahko prisostvovali za njihove pojme neverjetnemu treningu Sovjetov v jutranjih urah. Celo uro so Sovjeti prepletali ledeno ploskev z neverjetno točnimi podajami, po krajšem počitku pa so se dobro uro samo drsali, za kondicijo. Medtem sta Bobrov in Kulagin vzela v roke igralce, ki tisti večer gotovo ne bi igrali in odigrati so morali zelo hitro tekmo brez vratarjev, z zelo ozkimi vrati. Nekdo je med to tekmo poskušal solo-akcijo po sredini, obramba pa ga je z lahkoto ustavila. «Ali ne znaš šteti do dva?», je iz zvočnika zagrmel glas Bobrova.

Kolektivna igra je spravljala Kanadčane ob živce. Na domačih igriščih so vajeni le na podvige posameznikov, ki gledalce bolj ogrejejo. Poleg tega pa dajejo neprimerno več možnosti za teatralnost, za bahanje.

Kanadski vratar Ken Dryden je sam priznal, da je doma vajen posegov pod noge prodirajočih napadalcev. V dveh tekmah, ki ju je odigral proti Sovjetom doma, je prejel kar 12 golov, ker Sovjeti niso nikoli streljali od daleč, temveč so čakali da je ma-

BRUNO KRIŽMAN

(Nadaljevanje na 6. strani)

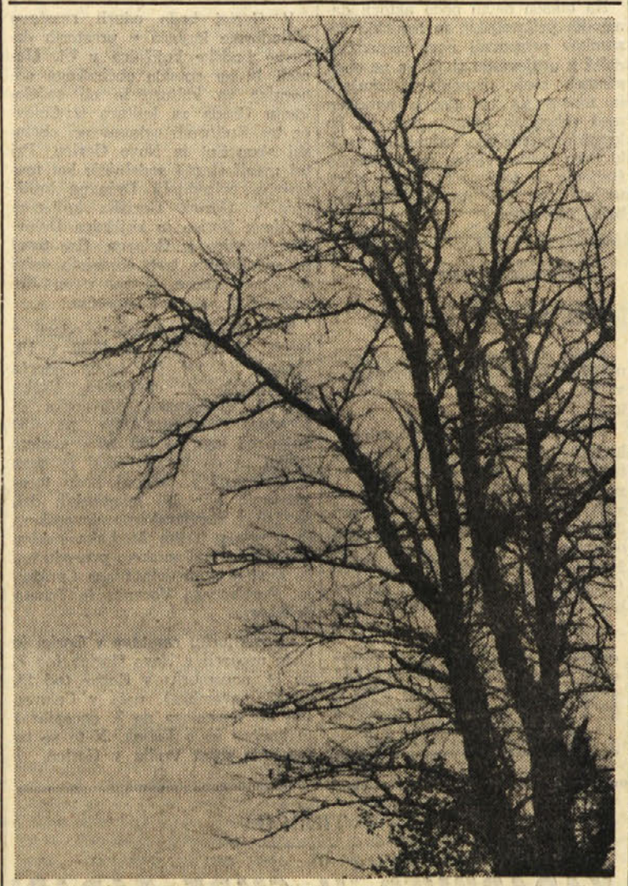

Že pred zimo gol *(Foto Radivoj Pahor)*

Kaj pravzaprav je z «Gondwanalandom»

NEW YORK, 27. — Že velikokrat je bilo poudarjeno, da bo človek v kratkem bolje poznal tuje svetove kot Zemljo samo. Samo ob sebi se razume, da je to hudo pretirana trditev, dejstvo pa je, da so mnoga zemeljska področja še vedno človeku neznana in da se le v zadnjih časih znanost temeljiteje loteva proučevanja naše Zemlje ne le s stališča njenega sedanjega videza, pač pa kot celote v njeni preteklosti, ki so je privedla v današnjost, iz česar se da sklepati tudi, kaj bo iz naše Zemlje nastalo v bodočnosti. V tem smislu lahko razlagamo akcijo, ki so se je lotili ameriški strokovnjaki v bližini vulkana Erebusa na otoku Ross na Antarktiki, ki bodo v januarju in februarju prihodnjega leta začeli vrtati 2 km in pol globoko luknjo. To pa bo šele uvod v mnogo širšo akcijo, ki predvideva najmanj deset podobnih vrtin na raznih področjih Antarktike in katere namen je, priti do konkretnejših podatkov o klimatski in geološki «zgodovini» južne zemeljske poloble.

Prej smo rekli, da se tega lotevajo ameriški strokovnjaki, vendar je treba dodati, da so se tem pridružili tudi japonski in novozelandski. Hkrati s to akcijo na otoku Ross ter drugod po Antarktiki se bodo strokovnjaki z ameriške oceanografske ladje «Glomar Challenger» lotili vrtanja morskega dna in sicer v bližini obal Antarktike.

Po končanih tovrstnih raziskavah bi mogli vsaj deloma «obnoviti» preteklost celine «Gondwanaland», ki da se je pred obilnimi dvesto milijoni let razcepila na več celin.

Velikokrat smo že govorili o tem, kako so sedanje celine Afrika, Evropa, južni del azijske celine, Antarktika in Oceanija pred davnimi geološkimi dobami sestavljale neko velikansko celino, neko supercelino, ki se je nato razdrobila in so se posamezni njeni dali, naše današnje celine začele druga od druge ločevati in oddaljevati in zavzele sedanji položaj, ki pa še vedno ni dokončen, saj marjenja pravijo, da se Afrika še vedno pomika proti zahodu in da tudi Evropa še ni popolnoma trdna, nepremična.

Čeprav gre v tem primeru le za znanstveno domnevo, ustavimo se še trenutek pri supercelini «Gondwanaland». Antarktika bi po trditvah pristašev te teorije morala biti nekoč veliko bolj proti severu, torej v smeri sedanje Afrike ali celo južnih predelov indijske podceline. V tem smislu bi bila morala imeti tudi povsem drugačno klimo kot jo ima danes. To pa bi se moralo odražati na vrhnjih plasteh njenega kopnega pa tudi v nižjih plasteh njenih sedanjih ledenikov, kajti sproti ko se je Antarktika pomikala proti jugu, v smeri njenega sedanjega zemljepisnega položaja, se je spreminjala na njej klima, da je prešla iz zmernega evropskega pasu v sedanjo «ledeno dobo». Temu ustrezno sta je spreminjala na njej tudi flora in favna, saj je znano, da na Antarktiki danes skoroda ni več življenja, v površinskih plasteh njenega kopnega pa bi morali biti vidni znaki njene nekdanje favne in flore.

Sicer pa so neke okamenine, ki so jih potegnili iz globinskih plasti ledenikov na južnem tečaju, to domnevo že v precejšnji meri potrdile, sedaj pa nameravajo znanstveniki iz ZDA, Japonske in Nove Zelandije to domnevo rešiti in dokončno odgovoriti na vsa zadevna vprašanja.

Radio Televizija

SOBOTA, 28. OKTOBRA 1972

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Poslušajmo spet; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Za avtomobiliste; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Violinistka Renata Senia; 18.55 Orkestri; 19.10 Pod farnim zvonom; 19.40 Zborovsko petje; 20.00 Šport; 20.50 Danes grofje celjski in nikdar več (dramatizacija); 21.35 Vabilo na ples; 22.35 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Med prijatelji glasbe; 16.00 Domače pesmi; 16.20 Literarna oddaja.

KOPER

6.30, 7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30, 20.00 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 7.00 Dopoldanska glasba; 10.00 Saksofon in orkester; 10.45 Plošče; 11.00 Prisluhnimo jim skupaj; 11.30 Današnji pevci; 11.45 Glasba in pesem 12.00 Glasba po željah; 14.15 Plošče; 15.30 Juke box; 17.00 Veselo v sobotno popoldne; 17.45 Primorska in njeni ljudje; 18.00 Progresivna glasba; 19.00 Zapojmo in zaigrajmo; 19.30 Prenos RL; 20.00 Glasba v večeru; 20.40 Glasbeni weekend; 22.55 Plesna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Popevke; 9.15 Vi in jaz; 10.00 Posebna reportaža; 12.10 Lahka glasba; 13.15 Preizkušajo se diletanti; 14.09 Beniamino Gigli; 15.10 Oddaja za bolnike; 16.00 Znanstvena oddaja; 16.30 Ansambli; 17.10 Veliki variete; 18.45 Kronike z juga; 19.10 Sofoklejeva «Antigona»; 21.30 Francoske popevke; 21.45 Orkestri lahke glasbe.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila; 8.40 Stare popevke; 9.35 Strnjena komedija; 10.05 Popevka za vsakogar; 10.35 Glasbeni variete; 11.50 Zborovsko petje; 12.40 Zgodovina ital. popevke; 13.30 Zakaj in kako?; 15.00 Alto gradimento; 16.35 Spored s Franco Valeri; 17.40 Ping - pong; 18.00 «Čvekača»; 18.30 Posebna reportaža; 20.10 Jazz; 21.00 «Canzonissima».

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.15 Nabožni motivi v glasbi; 12.20 Ghedini in Dallapiccola; 14.00 Klavirske skladbe; 14.00 Simf. koncert; 16.10 Sodobna ital. glasba 17.15 Melchiorre: Kvartet 18.15 Gospodarska rubrika 18.30 Lahka glasba; 19.15 Koncert; 21.30 «I concerti di Roma».

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.00 Sibeliusove skladbe; 10.10 Straussova Saloma; 10.20 Plošče resne glasbe; 11.00 Grieg in Rostropović.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Pionirski tednik; 9.35 Godala v ritmu; 10.20 Pri vas doma; 12.10 Igor in David Ojstrah; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Po domače; 13.15 Zabavna glasba; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 S pesmijo po Jugoslaviji; 15.40 Naši operni pevci; 16.00 «Vrtiljak»; 16.40 S knjižnega trga; 16.55 Kitara v ritmu; 18.00 Aktualnosti; 18.15 Dobimo se ob isti uri; 18.45 Naš gost; 19.00 Lahko noč, otroci!; 20.44 Spoznavajmo svet in domovino; 21.15 Vedri zvoki; 22.20 Oddaja za izseljence; 23.05 S pesmijo v novi teden.

ITAL. TELEVIZIJA

9.30 TV šola; 12.30 Poljudna znanost; 13.00 Komični filmi; 13.30 Dnevnik; 14.00 Ital. kronike; 14.30 Odprta šola; 17.00 Spored za najmlajše; 17.30 Dnevnik; 17.45 Program za mladino; 18.40 Prve knjige; 19.35 Nabožna oddaja; 19.50 Šport in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 «Canzonissima»; 22.30 Posebna reportaža; 23.15 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 «Tisoč in en večer»; 21.55 TV film: «Explosion»; 23.00 Sedem dni v parlamentu.

JUG. TELEVIZIJA

9.35 TV v šoli; 15.15 Rokomet: Zagreb - Crvenka — prenos; 16.30 Košarka: Olimpija - Lokomotiva — prenos; 18.00 Obzornik; 18.15 V deželi klobukov — film; 18.40 Gospod Piper — film; 19.15 Humor. oddaja; 19.45 Risanka; 20.00 in 22.25 TV dnevnik; 20.30 Zabavno glasbeni spored; 21.20 Na poti k zvezdam; 21.45 Medicinski center; 22.35 TV kažipot.

KOPRSKA BARVNA TV

16.30 Košarka: Olimpija - Lokomotiva; 19.45 Narodna glasba; 20.15 Poročila; 20.30 Pery Mason: «Pisma neke prijateljice»; 21.20 Labodje jezero.

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Na delovnem področju vam bodo sodelavci pokvarili vse dosedanje uspehe. Ne bodite preveč nervozni. Razumevanje v družini.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Naleteli boste na težave, ki ste jim sami krivi. Lotili ste se pač dela, na katero se ne spoznate. Vse gladko v čustvenem življenju.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Bodite previdni, pa tudi dovolj drzni, toda vedno v okviru, ki ga dopuščajo razmere. V ljubezni ne bodite preveč egocentrični

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) S svojo nezaupljivostjo si boste odtujili dobrega sodelavca. Tudi v ljubezenskih odnosih morate drugače postopati.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Z intuicijo boste rešili težavno zadevo. Preveč ste utrujeni in živčno izčrpani. Potrebni ste počitka.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Vaša naloga je, da spodbudite sodelavce k intenzivnejšemu delu. Bodite bolj potrpežljivi z ljubljeno osebo.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Preizkusite prej svoje moči in zmožnosti, preden se lotite načrtov. S posrečeno potezo boste rešili star čustveni spor.

ŠKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Nepredvidene okoliščine bodo zavrle že dobro vpeljano delo. Zanimivo srečanje z osebo, ki vas zanima.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Kar se poslovnih zadev tiče, bo uspeh skromen. Ne spuščajte se v večje nakupe. V družini zadovoščenje.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Vaše izkušnje vam bodo pomagale, da boste preprečili veliko napako. Vaš položaj bo s tem rešen. Prijetno prijateljstvo.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Predstojniki bodo imeli z vami razumevanje, vendar je treba tudi zavihati rokave, sicer se bo slabo končalo.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Otresite se tujega vpliva in uberite svojo pot. Vaša trdnost bo ponovno ustalila družinske odnose.

DOMAČI ŠPORT

DANES

SOBOTA, 28. OKTOBRA 1972

KOŠARKA

PRIJATELJSKO SREČANJE

15.00 v Ljubljani
Olimpija — ZSŠDI (mladinci)

NOGOMET

ZAČETNIKI

14.45 v Trstu, stadion «1. maj»
Tergeste — Breg

ATLETIKA

FILEJEV MEMORIAL

14.00 v Gorici, na Rojcah
Prvi dan tekmovanj

ODBOJKA

PRIJATELJSKA ŽENSKA TEKMA

14.00 v Trstu
Breg — Julia

JUTRI

NEDELJA, 29. OKTOBRA 1972

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

10.30 v Trstu, Ul. Flavia
Libertas — Breg
* * *
14.30 v Nabrežini
Aurisina — Zarja
* * *
14.30 na Proseku
Primorje — Libertas Prosek
* * *
14.30 v Zagraju
Sagrado — Vesna
* * *
14.30 v Štandrežu
Juventina — Valnatisone
* * *

3. AMATERSKA LIGA

10.00 v Trstu, stadion «1. maj»
Union — Roianese
* * *
14.30 v Padričah
Primorec — Perugino
* * *
10.30 v Dolini
Domio — Olimpija
* * *
14.45 v Trstu, Sv. Alojzij
Giarizzole — Breg B
* * *

MLADINCI

8.45 v Nabrežini
Libertas S. Marco — Vesna
* * *
10.30 v Padričah
Roianese — Gaja
* * *
13.00 na Proseku
Don Bosco — Primorje
* * *
8.30 v Trstu, stadion «1. maj»
Libertas TS — Union
* * *

NARAŠČAJNIKI
(Prijateljska tekma)

13.00 v Sežani
Tabor — Breg

ATLETIKA

FILEJEV MEMORIAL

8.30 v Gorici, na Rojcah
Drugi dan tekmovanja

NAMIZNI TENIS

MOŠKA A LIGA

10.00 v Nabrežini
Sokol — GBC Bari

NAŠE ENAJSTERICE JUTRI NA IGRIŠČIH

Na Proseku veliko zanimanje za derbi Primorje - Libertas

V 3. AL imata Olimpija in Primorec možnost osvojiti obe točki, Breg B pa bo le težko ušel porazu

2. AMATERSKA LIGA

V nedeljo bodo odigrali peto kolo druge nogometne amaterske lige. Srečanja bi morala biti precej naporna, predvsem pa za naše enajsterice, ki bodo morale nastopati na tujem (razen Primorja). Po nedeljskem neuspešnem kolu si žele vsa naša moštva rehabilitirati. O tem pričajo tudi izjave, ki so jih dali nekateri predstavniki naših društev.

Predsedik Zarje Leo Kralj (Aurisina — Zarja): «Nedeljska nasprotnika letos še nista zmagala in plavata v istih vodah. Upam pa, da bo jutri zmagala Zarja. Zadovoljen pa bi bil že s točko. Aurisina ima prednost domačega igrišča, mi pa bodo nastopali v popolni postavi, saj bo lahko spet igral vratar Babuder, odsoten pa bo Primožič.»

Odbornik Brega Miran Kuret (Libertas — Breg): «Tržaška enajsterica nam je vedno «prinesla» srečo in mislim, da bo tudi v nedeljo tako. Čeprav ne bo Breg nastopal v standardni postavi, upam na dober rezultat. Seveda bo izid srečanja odvisen precej tudi od naše sredine igrišča. Vezni igralci bi morali bolj pomagati obrambni vrsti. Breg je že večkrat dokazal, da je dobra ekipa, manjka ji morda le nekoliko več samozavesti. Sem pa optimist in predvidevam uspeh našega moštva.»

Kapetan Vesne Boris Milič (Sagrado — Vesna): «V Zagraj gremo z namenom, da odnesemo vsaj točko. V postavi bo nekaj sprememb, saj bo izključenega Zudinija nadomestil Schrem, Verzier pa bo nastopal kot stoper. Novost v napadu bo Favento, ki bi moral «skrbeti» za gole. Po nedeljskem spodrsljaju upamo tokrat vsaj na točko, ne skrivamo pa niti upanja na zmago.»

Veliko zanimanje vlada seveda tudi za vaški derbi med Primorjem in Libertasom Prosek. Primorje računa na celoten izkupiček, čeprav bodo gostje skušali na vsak način odnesti vsaj točko. Tudi v vrstah Primorja bi moralo priti do nekaterih sprememb.

V ostalih srečanjih predvidevamo zmago Isonza nad Flaminiom, delitev točk med Portualejem in Foglianom, enajsterica S. Canziana pa bi morala končno priti do svoje prve zmage proti Muggesani, medtem ko bi moral remi prav gotovo zadovoljiti Campanelle in Inter SS.

3. AMATERSKA LIGA

Precej drugačna pa je podoba tretje amaterske lige, kjer bi morale imeti vodeče enajsterice spet glavno besedo, razen v O skupini, kjer je položaj znova precej zapleten.

V N skupini bo verjetno srečanje ACEGAT — Duino odločalo, kakšne resnične možnosti ima tržaška ekipa, ki se je nepričakovano vrinila na drugo mesto. Cartimavo pa ne bi smel imeti preveč težav proti moštvu COOP. Demacori bi moral zmagati, če hoče še računati na prvo mesto. Podlonjerci, ki bodo nastopili proti Roianeseju, bodo morali končno odkriti svoje karte in pokazati, kakšne načrte imajo. Izid tega srečanja bo gotovo odločal o bodočnosti obeh moštev.

V O skupini bodo vse oči uperjene na srečanje Stock — Zaule (prvi na lestvici), kjer bo izid odločilnega pomena. Stock je doslej razočaral in upa v nedeljo na celoten izkupiček. Primorec se bo pomeril z ekipo Perugino, ki je prav tako kot Trebenci še vedno praznih rok. Remi gotovo ne bo zadovoljil ne ene ne druge strani. Predvidevamo, da bo zmagal Primorec, kajti tretji zaporedni poraz bi lahko spravil ekipo v krizo.

V P skupini imata vsaj na papirju S. Anna in Costalunga vse pogoje, da zmagata proti moštvu Bar Veneto in proti Don Boscu. Breg B bo gostoval pri enajsterici Giarizzol, ki nujno rabi točke in zato imajo «plavi» kaj malo možnosti za uspeh. Odprto pa bi moralo biti srečanje med Olimpijo in Domiom, kjer računata obe ekipi na zmago. Olimpija bi morala osvojiti obe točki, saj je mnogo bolj izkušena kot pa njen nasprotnik, ki bo igral doma in lahko računa na svoje navijače.

B. R.

Breg B, ki se je preteklo nedeljo pomeril z moštvom Bar Veneto, bo imel tudi jutri težko nalogo

DANES ZAČETEK KOŠARKARSKEGA PRVENSTVA SFRJ

LETOS 14 EKIP V 1. ZVEZNI LIGI

Ljubljanska Olimpija računa na boljšo uvrstitev kot lani

Danes se bo pričelo 29. jugoslovansko košarkarsko prvenstvo. V prvi zvezni ligi bo letos nastopalo 14 klubov, saj so število ekip povečali. Kaj kmalu pa bi se moralo pokazati, če je bil ta ukrep umesten ali ne. Predvidevajo, da se bo boj za prva mesta pričel takoj v prvih kolih in bo Crvena zvezda imela težko delo pri obrambi svojega naslova državnega prvaka. Letošnje prvenstvo pa bo še posebej zanimivo, ker je jugoslovanska košarka doživela na münchenskih olimpijskih igrah poraz. Splahnelo je upanje, da bi tudi letos prisostvovali «najboljši ligi v Evropi», kot so se lani o jugoslovanski košarki izrazili razni tuji izvedenci.

Letos bodo v prvi ligi nastopali Bosna, Borac, Jugoplastika, Zadar, Rabotnički, Radnički, Beograd, Partizan, Crvena zvezda, Željezničar (K), Olimpija, Lokomotiva, Kombinat in Železničar (S).

Slovenske barve bodo zastopali košarkarji ljubljanske Olimpije, ki so se za novo sezono dobro pripravili in upajo na boljšo uvrstitev kot lani. Vsekakor pa bodo skušali popraviti slab vtis poslednjih dveh let, ko so precej zaostali za svojimi uspehi v zadnjem desetletju. Letos bi morali braniti barve Olimpije Marter, Gvardijančič, Jelovac, Polanec, Žorga ter Peterka, Lorbek, Verbič, Bunderla, Fišer in Zalokar. Trener je Jošo Gagel. S to ekipo računajo Ljubljančani na zelo visoko uvrstitev, morda v sam vrh jugoslovanske košarke, kjer bi morala letos kraljevati Jugoplastika.

NOGOMET

Triestina bo jutri nastopala v Verbanii proti tamkajšnjemu tretjeligašu, ki se nahaja na dnu lestvice. Tržačani, ki so že več časa v krizi (saj so pred prvenstvom upali na višja mesta), bodo imeli precej težko delo. Trener Petagna ima tudi skrbi s sestavo ekipe, ker je Scichilone bolan. Nadomestiti bi ga moral Zamparo, ki je v teh zadnjih tekmah igral precej dobro. Na splošno pa bi moštvo moralo ostati nespremenjeno: Cantagallo Tugliach, De Gasperi, De Luca, Macchia, Zamparo, Rakar, Brusadelli, Bertoli, D'Alessi, Rizzato.

* * *

FIRENCE, 27. — Povratno srečanje med Fiorentino in Vitorio iz Setubala bo 1. novembra v Firencah. V prvem srečanju je zmagala portugalska ekipa Vitoria z 1:0. Tekma bo veljavna za pokal UEFA.

* * *

AUGSBURG, 27. — Nemški prvoligaš Bayern iz Münchna je prva ekipa, ki se je uvrstila v četrtfinale nogometnega turnirja za pokal prvakov. Potem ko so Nemci premagali v prvi tekmi ciprsko Omonio z 9:0, so zmagali tudi v drugem srečanju s 4:0.

* * *

STOKE ON TRENT, 27. — Zdravstveno stanje angleškega nogometnega vratarja Gordona Banksa, katerega so operirali zaradi prometne nesreče na očeh, se znatno boljša. Glasnik bolnišnice v Stokeu pa je izjavil, da ne ve, če bo Banks lahko še nastopal za svoj klub in za angleško nogometno reprezentanco.

* * *

LONDON, 27. — Anglo - italijanski nogometni turnir ne bo več po končanem državnem nogometnem prvenstvu, pač pa med prvenstvom samim. Ekipe bodo igrale ob sredah, ko ne bodo na sporedu razna mednarodna pokalna tekmovanja. Število sodelujočih ekip pa so povečali od dvanajst na šestnajst. Izločilna tekmovanja se bodo pričela 21. februarja, finale pa bo 2. junija v Italiji.

OBVESTILA

SPDT vabi svoje člane in mladino, da se v nedeljo, 29. t.m. udeleže počastitve spomina tržaških slovenskih alpinistov, padlih v NOB. Zbirališče bo pred zavetiščem Premuda v Glinščici ob 9.30, pred spominsko ploščo pa ob 10. uri.

Sledil bo izlet na Mali Kras, kjer bo kronotekmovanje za otroke in mladino iz mesta.

* * *

Letos bo SPDT položilo venec na grob dr. Juliusa Kugyja, zato vabi vse svoje člane, da se v nedeljo, 29. t.m. zberejo ob 8.30 pred vhodom na pokopališče pri Sv. Ani.

* * *

SPDT vabi mladino s Proseka, Kontovela in iz Križa ter okoliških vasi, da se v nedeljo, 29. oktobra udeleži mladinskega izleta s kronotekmovanjem. Zbirališče ob 13.30 na Kržadi, pri proseški avtobusni postaji.

Amaterski nogomet na Goriškem

Bo Juventina ostala na prvem mestu lestvice?

Bo uspelo Štandrežcem obdržati prvo mesto na lestvici? To je vprašanje in upanje vseh navijačev in igralcev, ki se zavedajo, da bo nedeljska tekma na domačih tleh ena najtežjih. Valnatisone, (ki je sedaj na dnu lestvice) predstavlja za vsako ekipo trd oreh in dosedanje tekme dokazujejo, da je podlegel nasprotniku le zaradi smole, ki se ga stalno drži. Kljub temu ne smemo misliti, da bo Juventina zagotovo zgubila; igrati bo treba le odločno (kot do sedaj) in zmaga ne bi smela uiti.

Za to tekmo je trener Culot sklical sledeče igralce (zberejo naj se ob 13.30 na igrišču v Štandrežu): Plesničar, Zin, Nanut, A. Montico, E. Tabaj, Pavlin, Sirk, Marvin, Ferletič, G. Montico, M. Tabaj, Fiorelli, Faganel, Collini, Černic, Žežlin, Uras.

Bip

Sovodnje v Tržiču

Kljub remiju na domačih tleh so Sovodenjci še vedno na drugem mestu.

Jutri bodo gostovali v Tržiču, kjer se bodo pomerili s Štarancanom. Upanje vseh navijačev slovenske ekipe je vsekakor, da se mladi igralci še enkrat izkažejo na tujem igrišču, saj kaže, da igrajo na tujem bolje kot doma. Trener Marson vabi sledeče igralce naj se ob 13.15 zberejo pred gostilno «Pri Francetu»: Devetak, Malič, Trivellato, Ferfolja, Batistič, Petejan, B. Marson, Florenin, Zavadlav, Corva, Sambo, Tomšič, Pozzo, Gergolet.

ALPINIZEM

KATMANDU, 27. — Jugoslovanska alpinistična himalajska odprava je prispela le nekaj stotin metrov pod sam vrh Makaluja in je postavila svoje četrto taborišče. Vest je sporočilo nepalsko zunanje ministrstvo, potem ko so ga o tem obvestili jugoslovanski plezalci. Končni napad na vrh Makaluja bi morali Jugoslovani opraviti zadnje dni tega meseca.

DANES POPOLDNE

Prijateljsko srečanje med tekmovalci TV LJ in PD TS

Danes bo v Trstu prijateljsko srečanje med sportniki ljubljanske televizije in našega dnevnika. Tekmovalci se bodo pomerili med seboj v več panogah in sicer ob 10.30 v Padričah v tenisu, ob 14.00 v Bazovici v nogometu in na stadionu «1. maj» v namiznem tenisu, ob 15.00 uri pa v Bazoviškem domu v šahu, v Padričah v balinanju in na stadionu «1. maj» v bližanju.

Kasneje bodo naši športniki svojim današnjim gostom vrnili obisk v Ljubljani.

LJUBLJANA, 27. — V predzadnjem kolu italijansko - jugoslovanskega košarkarskega pokala je ljubljanska Olimpija premagala Splügen s 120:81 in si je tako predčasno zagotovila zmago na tem turnirju.

ODBOJKA — 1. SLOVENSKA LIGA

Šesterka Izole vodi na lestvici

Druga primorska ekipa Bovec je trenutno sredi razpredelnice

Jesenski del tekmovanja v 1. slovenski odbojkarski ligi, v kateri nastopata dva primorska kluba — Izola in Bovec, gre h koncu. V nedeljo bo na sporedu zadnje kolo, ki bo gotovo vsaj delno razbistrilo zamotan položaj na vrhu lestvice, kjer se drenjajo kar tri moštva: Izola, Gaberje iz Celja in mariborski Branik.

Izola je v tej sezoni napovedala svojo vrnitev v 2. zvezno ligo kjer je že pred leti uspešno nastopala. Vse kaže, da ji bo ta namera uspela, saj igra iz kola v kolo bolje.

Kdo bo jesenski prvak? Po računih na papirju bi imel Branik, ki igra doma z Mežico, še najlažje delo, vendar bi ob zmagi preostalih konkurentov ne mogel nadoknaditi slabše razlike v setih.

Težje delo bodo imele Gaberje z zelo solidnimi Blejci. Na najslabšem pa so Izolčani, ki gostujejo v Bovcu.

Bovec je v tej sezoni razočaral. Od Bovčanov, ki so bili lani odlični, smo pričakovali veliko več. Vse pa kaže, da moštvo preživlja krizo, iz katere se kar ne more izkopati. Trenutno so Bovčani peti, vendar je ta uvrstitev zelo varljiva saj se znajo že v nedeljo znajti na samem repu prvenstvene lestvice.

Rezultati primorskih ekip:

Bled — Bovec 3:1 (15:5, 18:20, 16:14, 15:9)
Izola — Trebnje 3:0 (15:9, 15:7, 15:13)

Lestvica:

Izola	7	6	1	19	6	12
Gaberje	7	6	1	19	6	12
Branik	7	6	1	18	11	12
Bled	7	5	2	19	8	10
Bovec	7	2	5	11	8	4
Mežica	7	2	5	11	18	4
N. mesto	7	2	5	9	16	4
Trebnje	7	2	5	8	16	4
Plamen	8	1	7	7	21	2

E. Hvalica

NAMIZNI TENIS

BEOGRAD, 27. — Prihod kitajske namiznoteniške reprezentance v Jugoslavijo so premaknili od 8. na 15. november. V Jugoslavijo bo prispelo pet igralcev in štiri igralke, ki bodo odigrali tri uradna srečanja, najverjetneje v Titogradu ali Skopju, Zagrebu in Splitu.

AVTOMOBILIZEM

RIO DE JANEIRO, 27. — Avtomobilske dirke v Južni Ameriki Temporade se bo udeležil tudi italijanski vozač Andrea De Adamich na avtomobilu surtees formule 2. Temporada je razdeljena na štiri dirke, od katerih sta dve v Braziliji, dve pa v Argentini.

DRUGE VESTI NA ŠESTI STRANI

NOGOMET

FIRENCE, 27. — Prva srečanja osmine finala za italijanski pokal polprofesionalnih moštev bodo 1. novembra s pričetkom ob 14.30. V osminah finala nastopa tudi Triestina, ki bo v prvem kolu igrala doma proti Modeni. Ostala srečanja so: Alessandria - Pro Vercelli, Spezia - Livorno, Seregno - Parma, Ravenna - Giulianova, Viterbese - Latina, Avellino - Lecce, Cosenza - Acireale.

KOŠARKA

V PRIJATELJSKI TEKMI

Zmaga poletovcev nad Borom za 10 točk

Polet — Bor 81:71

POLET: Jugovič 13, Kraus 16, Daneu 4, Guštin 5, Gantar 14, Adrijan Sosič 11, Tavčar 1, Edi Sosič 15, Dolenc 2.

BOR: Deško 12, Hrvatič 10, Koren 14, Klobas 12, Francia 11, Vatovec 2, Kapič 6, Savino Vatovec, Barazzutti 2, Košuta 2, Mikac, Kalc, Kravos, Pahor.

SODNIK: Sergij Tavčar.

V hitri in tehnično veljavni tekmi sta se v četrtek spoprijeli v prijateljski trening tekmi mladinski ekipi Poleta in Bora. Obe moštvi sta pokazali zadovoljivo formo. Srečanje je bilo dokaj živahno. Obe ekipi sta se v obrambi razvrstili v cono in tudi mož moža. Poletovci pa so večji del tekme branili presing po vsem igrišču. Ta obramba je nekoliko zmedla nasprotnike in «oranžni» so tako dosegli lažjo prednost.

Medtem ko sta obe moštvi v obrambi zadovoljili, pa sta bili v napadu nekoliko v zadregi. Med posamezniki bi med borovci omenili Francio in Korena, med poletovci pa Edija Sosiča in Krausa.

* * *

Olimpija — ZSŠDI ob 15. uri

Mladinsko košarkarsko srečanje med ljubljansko Olimpijo in reprezentanco ZSŠDI bo danes v hali Tivoli ob 15. uri in ne ob 18.00, ker bo jugoslovanska televizija predvajala srečanje zvezne lige med Olimpijo in Lokomotivo ob 16.30. Vsi igralci (Edi Sosič, Jugovič, Vatovec, Košuta, Dolenc ,Tavčar, Guštin, Adrijan Sosič, Kraus, Gantar, Klobas in Francia) naj se zberejo ob 12. uri na Oberdankovem trgu, od koder bo odhod v Ljubljano.

MODENA, 27. — V Modeni so danes predstavili nov motor benelli 750, ki ima šest valjev in premore 76 konj pri 9000 obratih. Novo motorno kolo bodo uporabljali za dirke na dolgih progah.

NAMIZNI TENIS — V PRIJATELJSKI TEKMI V NABREŽINI

Nepričakovana zmaga Sokola nad ekipo ljubljanske Olimpije

Dobro so igrali tudi nabrežinski mladinci, igralke Krasa pa so doživele visok poraz

V četrtek je gostovalo moštvo ljubljanske Olimpije v Nabrežini. Gostje so se pomerili z žensko ekipo Krasa ter z mladinsko in člansko ekipo Sokola. Naj takoj povemo, da je naš namizni tenis (zlasti moški) dosegel enega največjih uspehov v zadnjih letih. Prva ekipa Sokola (v postavi Košuta, Peterlini in Fabjan) je s 5:3 odpravila bolj kvotirane nasprotnike v postavi: Kastelic, Tičar in Čadež.

Tekma je bila vseskozi zanimiva in napeta. Moštvi sta se menjavali v vodstvu, ko pa je Peterlini v najlepši tekmi večera strl odpor Kastelica, je dokončno pokopal upe Ljubljančanov na zmago.

Še večje presenečenje so nam pripravili mladinci, ki so (v postavi Fabjan, Radovič in Pertot) tesno klonili mladim olimpijcem s 5:4. Tudi to srečanje je bilo izredno napeto in se je precej zavleklo, saj so si stali nasproti enakovredni nasprotniki. Naši mladinci so pokazali moderno igro, z dobrim napadom in zadovoljivo obrambo. Velik napredek je pokazal Pertot, ki je sicer klonil v vseh srečanjih, vendar pa bi z nekoliko več samozavesti lahko osvojil vsaj točko in s tem pripomogel svojim barvam k zmagi. V odločilni tekmi s Širceljem pa se je preveč zaprl v obrambo in to ga je pogubilo. Omeniti moramo sicer, da je Pertota oviral precej hud prehlad in zato ni mogel dati vsega od sebe.

Dekleta zgoniškega Krasa pa so morala tudi tokrat gladko kloniti pred svojimi ljubljanskimi kolegicami. To zopet dokazuje, da je jugoslovanski ženski namizni tenis na izredni višini v primeri z italijanskim. Edino točko za Kras je osvojila Miličeva, proti mladi Jelerjevi (sestri zelo znane prvakinje); proti Verstovškovi, ki je vodila ljubljanske vrste pa Sonja ni osvojila niti niza. Srečanje pa je služilo našim dekletom kot odličen trening in priprava za bodoče nastope.

Izidi.

Ženske:

OLIMPIJA — KRAS 5:1
Verstovšek — Vesnaver 2:0 (4, 10)
Jeler — Milič 0:2 (10, 18)
Kalan — Rebula 2:0 (5, 12)
Verstovšek — Milič 2:0 (9, 13)
Kalan — Vesnaver 2:0 (6, 9)
Jeler — Rebula 2:0 (13, 21)

Moški:

SOKOL — OLIMPIJA (člani) 5:3
Košuta — Tičar 2:0 (10, 16)
Ukmar — Kastelic 0:2 (6, 14)
Peterlini — Čadež 2:0 (12, 17)
Košuta — Kastelic 0:2 (17, 11)
Peterlini — Tičar 2:0 (14, 14)
Ukmar — Čadež 0:2 (18, 19)
Peterlini — Kastelic 2:1 (—15, 19, 17)
Košuta — Čadež 2:1 (—19, 16, 19)

OLIMPIJA — SOKOL (mladinci) 5:4
Malnarič — Radovič 1:2 (—20, 19, 24)
Šircelj — Fabjan 2:0 (12, 15)
Kerec — Pertot 2:0 (14, 14)
Malnarič — Fabjan 0:2 (17, 13)
Karec — Radovič 0:2 (9, 19)
Šircelj — Pertot 2:1 (13, —17, 15)
Kerec — Fabjan 1:2 (19, —19, 14)
Malnarič — Pertot 2:0 (12, 22)
Šircelj — Radovič 2:1 (—15, 20, 18)

KOLESARSTVO

CIUDAD MEXICO, 27 — Po uspelem Merckxovem poskusu v enourni vožnji, so se že oglasili nasprotniki, ki hočejo še izboljšati Merckxov rekord. Najprej ga bo poskušal Ritter, ki je izjavil da bo odstopil le, če bo kdo pred njim šel preko petdesetih kilometrov. Takoj nato pa je kolumbijski kolesar Rodriguez izjavil, da bo postavil nov svetovni rekord na dirkališču v Bogoti, ko ga bodo dogradili. Rodriguez je že amaterski prvak v enourni vožnji.

Medtem pa se še niso polegli komentarji o Merckxovem uspehu. Skoraj vsi časopisi in izvedenci se strinjajo, da je belgijski kolesar opravil res velik podvig, katerega bo le težko kdo še enkrat izboljšal. Splošno mnenje je, da bo Merckxov rekord popravil le Merckx sam.

* * *

CIUDAD MEXICO, 27. — Belgijski kolesar Eddy Merckx, ki je v sredo postavil nov rekord v enourni vožnji, se je danes vrnil v domovino. Medtem pa je belgijski as prejel več priznanj za svoj uspeh, med katerimi tudi «zlato krmilo», katerega so mu podelili italijanski kolesarski izvedenci.

BEZBOL

MANAGUA, 27. — V Nikaragvi bo v začetku novembra svetovno amatersko bezbolsko prvenstvo, katerega se bo udeležila tudi italijanska reprezentanca.

TOTIP

1. — prvi	1	1	x
drugi	x	2	2
2. — prvi	1	x	
drugi	x	1	
3. — prvi	1		
drugi	x		
4. — prvi	x	1	
drugi	1	x	
5. — prvi	1		
drugi	x		
6. — prvi	x	x	
drugi	1	2	

Totocalcio

Atalanta — Verona	1	x	
Fiorentina — Torino	1	x	2
Inter — Cagliari	1		
Juventus — Milan	1	x	2
LR Vicenza — Lazio	1	x	
Palermo — Sampdoria	1	x	
Roma — Napoli	1	x	
Ternana — Bologna	2		
Bari — Perugia	1		
Brescia — Brindisi	1		
Reggina — Como	1		
Savona — Parma	x		
Spal — Modena	x		

Dr. Franci Derganc

OKRVAVLJENA ROŽA

SPOMINI PARTIZANSKEGA ZDRAVNIKA

23.

Počasi, košček za koščkom, sem od njih izvedel njihovo zgodbo.

Vsi trije so bili že pred roško ofenzivo ranjeni v noge in so se zdravili v podzemski jami v okolici Ribnice. V tej jami je bilo kakih petnajst ranjencev, bolničarka, ki jih je negovala in bila obenem tudi komandant te sanitetne enote, in njen pomočnik, neki Senčar.

Ko se je začela ofenziva, so se partizanske enote umaknile v gozdove. Okrog Ribnice je mrgolelo Italijanov, ki so preiskovali vsako sumljivo mesto, da bi našli skrite «bandite». Kadar se je pri zakamufliranem vhodu v jamo kaj premaknilo, je njene prebivalce obšla groza. «Italijani!» jih je prešinilo. Napetost je postajala neznosna. Bili so kot na smrt obsojeni, ki pričakujejo samo še eksekucijo.

Senčar je neke noči rekel, da gre pogledat, kaj se dogaja zunaj, in da prinese vode, ki jo je začelo že primanjkovati. Bolničarka mu je dovolila, toda komaj je bil iz jame, se je obupano zagrabila za glavo in glasno dejala: «Zakaj sem ga izpustila!? Izdal nas bo!»

Napetost je postala še večja. Izhoda ni bilo. Ranjenci so soglasno naprosili bolničarko, da jih postreli, če pridejo Italijani, ker sami niso imeli orožja.

Senčar je res pripeljal četo italijanskih vojakov. Najprej so vrgli v jamo bombe. Ranjenci z bolničarko so se malo pred tem umaknili v globino, kjer jim bombe niso mogle do živega.

Prišel je trenutek, da bolničarka izpolni zahtevo ranjencev. Pri brleči sveči jih je začela streljati. Ponoven puh bombne eksplozije je ugasnil luč. Ustreliti bi morala še tri in nato sebe. V temi jih je zgrešila, sebe pa ne.

Ko je bilo vse tiho, so začeli Italijani s Senčarjem na čelu z močnimi reflektorji prodirati v jamo.

Med ustreljenimi so našli tri žive in jih zvlekli na svetlo. Snoj, ki je znal nekaj italijansko, je pravil, da so se pričkali, ali naj jih takoj postrelejo ali pa naj jih peljejo na višji štab. Odločili so se za drugo. Vsi trije so bili hudo ranjeni, vendar so se jim rane že zacelile, da bi lahko za silo naredili nekaj korakov.

Italijani so jih naložili na mule in začela se je pot proti Ljubljani. Niso šli k cesti Kočevje-Ljubljana, ampak čez drn in strn proti tržaški cesti. Za pot so rabili nekaj dni. Snoj je pravil, da so velikokrat počivali pri kaki cerkvici, ob kateri je bilo pokopališče. Vedno se je kak Italijan spomnil, da je to pripravno mesto, kjer lahko ujete ranjence postrele. Mule naj bi nosile koristnejši tovor.

Premišljevali so, ali naj se javijo, da bi poskušali hoditi peš. Toda v tem primeru bi se Italijani zbali, da hočejo pobegniti, in samo hlinijo, da težko hodijo. Če pa ostanejo na mulah, jemljejo prostor, ča drugemu ne, kakemu utrujenemu Italijanu, ki že težko hodi. Bili so v precepu. Prvo in drugo je vzrok, da jih pobijejo. Kaj storiti? Končno jim je prišel na misel star slovenski pregovor: «Bolje slabo jež kot dobro peš.» Sklenili so, da se ga bodo držali.

Ali jim je pomagal ta pregovor ali kaj drugega, prišli so živi na sodnijo.

Dr. Eletto je priganjal, da bi jih čimprej odpeljali v Italijo. To so mu nekateri zamerili, saj niso vedeli, da je bilo tod njihovo življenje vsak dan na nitki. Očitali so mu brezsrčnost, češ da bi lahko vsaj ranjence zadržal «doma», dokler se ne pozdravijo.

Kmalu so odšli s transportom v internacijo. Kolikor vem, so vsi trije vojno preživeli.

Umaknili so se še ravno pravi čas. Kmalu potem je bil po ukazu OF ubit bivši ban Natlačen. Takrat so tudi dosti manj obremenjene zapornike kar brez procesa pošiljali v Gramozno jamo.

Nekega jutra so nas paznika in karabinjerji zelo zgodaj zbudili. Po jetnišnici je zavladal čuden nemir. Rekli so nam, naj vsak poje, če ima kaj, druge stvari pa naj odda v skladišče. Da, v skladišče! Raznesla se je novica, da bodo vse zapornike odpeljali na Kongresni trg in nas kot talce za Natlačena postrelili.

V resnici pa je prišel pregledat zapore komandant armade Robotti. Po njegovem odhodu so nam stvari vrnili, kolikor jih niso pokradli. To pa je bilo seveda najmanj, kar nas je moglo prizadeti v tistih okoliščinah.

Neke noči so aretirali v Ljubljani veliko število intelektualcev, med njimi tudi dr. Bogdana Breclja in mojega brata dr. Kristijana. Ta se jim je zdel posebno sumljiv in so ga zaprli v samico. Drugi so bili v skupnih celicah.

Paznica Logarjeva, katere mož je bil tudi jetniški paznik, sicer pa poznan kot odličen golman Primorja, mi je omogočila, da sva s Kristom govorila. Vsej skupini teh aretirancev je grozila nevarnost, da jih postrele kot talce. V največji nevarnosti pa je bil moj brat. Kljub temu sem ga našel, kako se popolnoma mirno greje v snopu sončnih žarkov, ki so se prav takrat prikradli v sicer temno samico. Povedal mi je, da se je pred nekaj dnevi oženil.

Tiste dni so obsodili na smrt Riharda Kneza in nekega delavca, ki je bil obdolžen sodelovanja pri požigu v Vevčah.

Dr. Eletto me je vzel h Knezu v celico smrti za tolmača, ker ni vedel, da zna italijansko. V tolažbo mu je povedal, da je šla mama prosit za pomilostitev na Sušak, ker je bila tam višja komanda kot v Ljubljani. Knez je bil popolnoma miren in je tolažbo sprejel tako, da mi je dr. Eletto na poti k drugemu obsojencu rekel: «Čudno ponosni ljudje!»

Drugega obsojenca pa je pričakovanje smrti duševno in telesno popolnoma strlo. Še dvakrat so me po tem obisku karabinjerji, ki so ga stražili, klicali k njemu, naj mu pomagam, da ne bi prej umrl.

Knezova mati je na Sušaku uspela. Baje ji je poveljujoči italijanski general dejal: «Kako bi bilo mogoče odbiti materi tako prošnjo?» Pomilostil je še drugega obsojenca, da ne bi bilo videti, da ima Knez protekcijo.

Ves vesel je dr. Eletto vzel tudi mene s seboj in kot prvi obema sporočil, da sta pomiloščena. Vsakemu je prinesel po en kaki sadež, ki ga do tedaj nisem poznal.

Knez je bil tak kot prejšnji dan. Ponoči je prebiral Prešernove poezije. Drugi se je takoj, ko je zvedel, da bo živel, spremenil iz nekakšne brezoblične mase, ki je imela le grobe človeške oblike, v moža z mišicami in obrazom.

Na ženskem oddelku sem v samici obiskal sestro Jedert. Obdolžili so jo sodelovanja pri pobegu Kravanje. Kazalo je, da ji niso mogli ničesar dokazati in so jo izpustili. Ali pa so jo izročili redu, naj bolje pazi nanjo.

V bolniških sobah smo pozno v noč šahirali, ker so nam pustili, da smo imeli primerno zastrte luči. Največkrat sem igral z inženirjem Stucinom in Vogelnikom, ki je bil pred vojno šahovski prvak Slovenije. Z njim sem izgubljal partijo za partijo, vendar sem hotel tako znamenitega nasprotnika vsaj enkrat premagati. Ta želja se mi je res izpolnila. Kakor sem zvedel pozneje, je Vogelnik to partijo odigral v težkem duševnem stanju, saj je pričakoval, da ga bodo naslednji dan ustrelili. Zadnji hip so ga namesto v Gramozno jamo poslali v internacijo.

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 793 808 794 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/1 Telefon 833 82
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 795 823
Oglasni oddelek TRST Ul. Montecchi 6/III Telefon 761 470
Naročnina
Mesečno 1.100 lir — vnaprej: polletna 6.100 lir, celoletna 11.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 17.000 lir. V SFRJ posamezna številka 1.— dinar, mesečna 14.— din, letna 140.— din,
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 28. oktobra 1972

Za SFRJ Tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 50101-603-45361 «ADIT» DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno - upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir «Mali oglasi» 80 lir beseda Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri S.P.I.
Glavni urednik Stanislav Renko
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT - Trst

NA PRITISK VLADAJOČIH PROTESTANTSKIH KROGOV

Angleška vlada odložila upravne volitve v Ulstru

Gverilci IRA napadli rezidenco angleškega poveljnika oboroženih sil

LONDON, 27. — Angleški minister za ulstrske zadeve je danes pojasnil predstavnikom tujega tiska v Londonu, stališče angleške vlade glede referenduma in odložitve upravnih volitev v Severni Irski.

Vprašanje odložitve upravnih volitev ter referenduma predstavlja v tem trenutku eno izmed najbolj perečih vprašanj v Severni Irski. Zdi se, da je angleška vlada pri teh zadevah popustila pod pritiskom severnoirskih protestantskih krogov ter odložila upravne volitve na njihovo zahtevo. Če je ta domneva resnična, lahko pričakujemo v najkrajšem času zaostritev gverilske dejavnosti v Ulstru.

Obstajajo že prvi znaki, da je ta domneva pravilna. V Belfastu je oboroženi komandos gverilcev IRA napadel prejšnjo noč rezidenco vrhovnega angleškega poveljnika v Ulstru gen. Harryja Tuza. Rezidenca visokega angleškega častnika je v kraju Dunmurry blizu Belfasta. Gverilci organizacije IRA so izstrelili na poslopje več nabojev iz puška in mitraljezov. Vojaki, ki so bili na straži pred rezidenco generala Tuza, so izjavili, da so zadeli vsaj enega od napadalcev.

Angleške oblasti sporočajo nadalje, da so danes aretirali v Belfastu dva poveljnika gverilskih čet ter nekega ostrostrelca organizacije «Provisionals». Nadalje so izjavile, da so našle neko delavnico v katoliški četrti Ardoyne, v Belfastu, kjer so gverilci izdelovali bombe vseh vrst.

Vse to dokazuje, da je gverila v Severni Irski še zelo živahna in da se bo utegnila zaostriti v prihodnjih dneh. Vzrok za to zaostritev je zelo verjetno v sklepu angleške vlade, da pristane na zahteve severnoirskih protestantov glede odložitve upravnih volitev.

V Severni Irski so bile zadnje upravne volitve že pred mnogimi leti. Pripomniti pa je treba, da je tedaj veljal zakon, ki je nudil protestantski večini ogromne ugodnosti. Na podlagi volilnih rezultatov so namreč protestanti dobili praktično v svoje roke celotno upravo v Ulstru.

Angleške oblasti so skušale nekoliko oblažiti to krivico z novim zakonom, ki predvideva sorazmerno porazdelitev predstavniških sedežev. Ta zakon naj mi omogočil katoličanom in sploh vsej opoziciji pravičnejše predstavništvo v krajevnih upravnih telesih. Protestantski veljaki, ki nočejo izgubiti svojega absolutnega nadvladja v Severni Irski, so se uprli tem načrtom, ter so zahtevali od angleške vlade, naj odloži upravne volitve. Angleški minister za ulstrske ter deve Whitelaw je popustil ter obljubil, da bo prišlo prej do referenduma.

Minister Whitelaw je dobesedno izjavil: «Upamo, da bo lahko prišlo do referenduma v najbližnjem času, to je takoj potem, ko bodo sprejeti potrebni zakonski ukrepi ter izvedena potrebna organizacijska in materialna osnova referenduma samega». Neki časnikar je vprašal Whitelawa, naj pove kdaj bo prišlo do referenduma, toda minister je izjavil, da to spada v pristojnost angleškega parlamenta.

NEAPELJ, 27. — V 76. letu starosti je danes v Neaplju umrl časnikar Giovanni Romei, ki je bil podravnatelj lista «Napoli Notte».

JE BILA RES KAČA?

Ali se lahko poldrugi meter dolga kača z glavo debelo kot veliko jabolko nemoteno potika po kleti, ne da bi je kdo opazil? Če verjamemo 18-letni Anni Marii Depeievi iz Genove kaže, da je to možno. Dekle, ki je zaposleno v neki veliki genovski restavraciji, namreč trdi, da je videla kačo, preden se je onesvestila.

Anna Maria je delala v kleti restavracije, ko je nenadoma kriknila in se onesvestila. Delovni tovariši so ji takoj priskočili na pomoč in ji pomagali k zavesti. «Videla sem kačo, videla sem kačo», je ponovila dekle, medtem ko so jo peljali na pregled v bolnišnico. Povedala je, da jo je kača gledala «s hudobnimi očmi» in je sikala.

Policijski agenti so skušali uloviti kačo, a je kljub večurnemu lovu niso odkrili.

PREISKAVA

Pred nekaj dnevi so karabinjerji kontrolirali 376 mesnic, ki prodajajo konjsko meso v pokrajini Barija. Orožniki so v 12 trgovinah zaplenili skupno 156 kg mesa, od katerih je bilo 37 kg že v razpadajočem stanju, 119 kg pa ni imelo predpisanega zdravniškega pečata. Štiri mesarje so agenti aretirali, ker niso imeli trgovskega dovoljenja, 12, ker so brez ustreznega dovoljenja proizvajali klobase, 141 pa, ker niso imeli predpisane zdravstvene knjižice. V 32 mesnicah niso lastniki razobesili cenika, pet trgovcev pa so agenti prijavili sodišču, ker so zaposlili otroke, ki še niso dopolnili 14. leta starosti.

OFENZIVA PROTI ALLENDEJEVI VLADI

Politične zahteve čilskih prevoznikov

Oster odgovor strunk vladne koalicije

SANTIAGO DE CHILE, 27. — Predsednik čilskih sindikatov cestnih prevoznikov Leon Vilarin je danes poslal predsedniku Salvadorju Allendeju pismeno zahtevo, naj takoj odpravi «obvezno vsedržavno verigo radijskega poročanja in sploh vseh ukrepov, ki so prizadeli številne radijske postaje». Vilarin je postavil to zahtevo kot predpogoj za nadaljevanje pogajanj glede prekinitve stavke čilskih avtoprevoznikov.

Zahteve čilskega predstavnika sindikatov avtoprevoznikov so, kot je videti, popolnoma politične narave. Popolnoma otipljivo je dejstvo, da se čilski konservativni krogi poslužujejo prav sindikata avtoprevoznikov, da bi vsilili čilski levičarski koalicijski vladi svojo voljo. V tej zvezi je treba omeniti dejstvo, da je čilska vlada sprejela ukrep, da morajo radijske in televizijske zasebne družbe oddajati vsaj v omejeni meri enoten program, ki ga določa prizadeto ministrstvo.

Opazovalci se sprašujejo, kako je mogoče, da sindikalni predstavniki, ki bi morali zastopati izključno sindikalne interese članstva organizacije, postavljajo izrazito politične zahteve. Na to vprašanje so predstavniki levičarskih strank vladne koalicije odgovorili zelo odločno. Po njihovem mnenju ni stavka avtoprevoznikov zasledovala drugega namena, kot da zruši sedanjo vlado. Levičarske stranke ugotavljajo v svoji izjavi, da je čilska vlada spoštovala vsa ustavna določila in da je čilska vojska brezpogojno podprla njene ukrepe, čeprav gre za ofenzivo, ki so jo sprožili reakcionarni krogi ob podpori severnoameriškega kapitala. V izjavi se še poudarja, da se nasprotnikom režima ni posrečilo, da bi izvedli kak puč, oziroma «golpe» proti zakoniti vladi.

Allendejeva vlada je vsekakor prepričana, da se bo stavka avtoprevoznikov zaključila v najkrajšem času.

Južnokorejski predsednik pripravil osnutek za novo ustavo

SEUL, 27. — Južnokorejski predsednik Park je danes sporočil, da bo v kratkem razpisal referendum za novo ustavo. Nov zakon bo poveril predsedniku večjo oblast in bo omejil moč parlamenta.

Park je dejal, da je nova ustava nujna iz raznih raziogov. Doslej je Južna Koreja skušala posnemati demokratično ureditev drugih držav, a poskus ni vedno uspel.

Južnokorejski predsednik se je v svojem govoru dotaknil tudi vprašanja pogovorov med rdečima krajema Severne in Južne Koreje. V tej zvezi je izjavil, da so srečanja zelo koristna in bodo omogočila združitev obeh delov države.

VALJEVO, 27. — Neka kmetica iz okolice Osečine je sinoči v valjevski bolnišnici rodila siamski dvojčici. Deklici sta zraščeni na spodnjem delu prsi in na trebuhu.

V PORASTU NAPADI NA POŠTNE USTANOVE

Bogat plen dveh roparjev v poštnem vagonu pri Milanu

Obilen plen dveh roparjev v Mellijų, ki sta se polastila pred nosom poštnega uslužbenca 70 milijonov lir v gotovini

MILAN, 27. — Dva zakrinkana in oborožena moška sta oropala sinoči poštni vagon na potniškem vlaku, ki vozi na progi Alessandria — Milan. Roparja sta vstopila v vagon, ko se je vlak ustavil na neki postaji med Vigevanom (Pavia) in Abbiategrassom (Milan). Zgrabila sta poštnega uslužbenca Salvatora Caprittija (40 let), ki se jima je sicer upiral kakih pet minut, toda naredila sta ga le spravila v nemoč in ga zvezala z žico za električne napeljave in mu nataknila na glavo vrečo, da bi zadušila njegove krike na pomoč.

Takoj nato sta roparja skrbno pregledala vse poštne pošiljke ter se polastila posebno vrednostnih zavojev, priporočenih in vrednostnih pisem z denarjem.

Kolikšen je dejanski plen, se še ne ve. V krogih železniške policije domnevajo, da je precejšen. Razen vrednostnih zavojev sta se roparja polastila tudi raznih drugih vrednostnih papirjev v znesku okoli 20 milijonov lir. Teh papirjev ne bosta seveda mogla vnovčiti.

Po prvih ocenah sta roparja odnesla s seboj najmanj 25 milijonov lir v gotovini, poleg drugih vrednostnih papirjev. Denar so poslale razne bančne podružnice svojim osrednjim ustanovam v Alessandrii.

Preiskovalni organi menijo, da so zlikovci dobro poznali vse okoliščine potovanja vlaka na tistem področju. Domnevajo celo, da jih je o vsem tem obvestil kak uslužbenec poštne ustanove, ki je bil sprejet na poskusno službo in potem odpuščen, ker ni izpolnjeval zahtevanih pogojev.

Kako sta roparja prišla v vagon, se še ne ve. Caprittija je izjavil, da je sedel pri mizi in da sploh ni videl v obraz napadalcev. Zlikovca sta ga hudo pretepla ter zvezala in pustila v skoro nezavestnem stanju.

Da se nekaj dogaja v poštnem vagonu je prvi opazil 28-letni vlakovodja Daniele Feltre iz Varesea. Moški je v določenem trenutku zaslišal sumljiv ropot v bližnjem poštnem vagonu ter pridušene krike na pomoč. Ko se mu je posrečilo odpreti vhodna vrata, je našel Caprittija zvezanega na tleh, toda o roparjih ni bilo več sledu. V bližnjem vagonu je bila tudi neka ženska, ki se sploh ni zavedela, da se v njeni bližini dogaja nekaj nenavadnega.

Sreča pa je bila prav gotovo še več naklonjena dvema neznanima mladeničema, ki sta se polastila poštne vreče na postaji Melfi s 70 milijoni v gotovini. Zagoneten dogodek se je odigral v današnjih zgodnjih jutranjih urah, ko je na postajo v Melfi prispel vlak, ki vozi na progi Potenza — Foggia. Poštni uslužbenec na vlaku je izročil krajevnemu poštnemu uslužbencu, 55-letnemu Paolu Pintu, vrečo v kateri so bili trije zavoji s pisemskimi pošiljkami ter štirje vrednostni. Uslužbenec je sprejel pošiljko ter položil vrečo zraven sebe na peronu. Ko se je obrnil proti železniškemu uslužbencu, da bi prejel ostale pošiljke, sta se mu približala dva mladeniča ter mu odnesla vrečo izpred nosa. Hitro sta skočila v avto znamke «alfa romeo 1750, ki ju je čakal na trgu pred postajo. Policisti so našli kmalu nato avto, morda kilometer daleč od postaje. Ugotovili so, da je bilo vozilo ukradeno v Cerignoli. Premetene tatove iščejo tudi v drugih bližnih pokrajinah.

Žrtev ropa je bil tudi poštni urad v Airasci pri Turinu. V tem primeru so trije roparji odnesli iz poštne ustanove le nekaj čez 700.000 lir. Takoj po ropu so zbežali z ukradenim avtom znamke «fiat 125».

Aretirana v Manzanu prekupčevalca mamil

VIDEM, 27. — Agenti letečega oddelka videmske kvesture so danes aretirali v Manzanu dva prekupčevalca z mamili, trem njihovim pajdašem pa je uspelo zbežati, verjetno v Jugoslavijo.

Aretirana sta bila 39-letni Roberto Franzutti iz vasi Treppo Carnico in 50-letni Saša Dobrila iz Postojne, ki sta skušala prodati 4 kg čistega hašiša v vrednosti 3 milijonov lir. Preiskovalci menijo, da sta člana tihotapske tolpe, ki «uvaža» mamila v Italijo.

Smrtna nesreča na delu

NOCERA INFERIORE (Salerno), 27. — Zaradi nenadne eksplozije mine v kamnolomu pri vasi Oliveto Citra je izgubil življenje 45-letni delovodja Michele D'Urso. Drobci kamenja so zedeli moža in ga tako hudo ranili, da je umrl kmalu po sprejemu v bolnišnico.

OČITNA ŠKVADRISTIČNA PROVOKACIJA V RIMU

Sedem bombnih napadov na rimske sekcije MSI

Policija aretirala 3 atentatorje, ki, na videz, pripadajo levim izvenparlamentarnim organizacijam

RIM, 27. — Številne bombe so danes ponoči eksplodirale pred sedeži MSI v Rimu, kjer je policija aretirala tri atentatorje, ki jih je zasačila pri «delu». Pred enim izmed sedežev, kjer so agenti odkrili in odstranili še neeksplodirano bombo, so odkrili tudi letak, na katerem so neznani atentatorji napisali z okornimi črkami: «To je proletarski odgovor fašističnim škvadristom, ki so postavili peklenske stroje na vlake».

Prva bomba je eksplodirala ob 3.00 v Ulici Luca Signorelli in je poškodovala vhodna vrata in razbila nekaj šip v prvem in drugem nadstropju. Kmalu nato je močan pok prebudil prebivalce v Ul. Ferdinando Martini: peklenski stroj je poškodoval vrata neke tesarske delavnice, blizu sedeža MSI. Nekaj minut pozneje še dve eksplozije v Ulici Valsolda in v Ulici Luca Valerio: vhodna vrata dveh misovskih sekcij so bila pokšodovana.

Po prvih atentatih so agenti rimske kvesture zastražili sedeže vseh političnih strank in zlasti še sekcije MSI. Kljub temu je neznanim atentatorjem uspelo podtakniti požar na sedežu MSI v Ulici Capraia. Prebivalci so obvestili gasilce, ki so v nekaj minutah «ukrotili» požar. Ob 3.30 so policisti aretirali tri mladeniče, ki so polivali z bencinom vhod misovske sekcije v Ulici Amedeo Cancelli. Končno ob 8.30 so agenti odkrili neeksplodiran peklenski stroj pred vhodom sedeža MSI v Ulici Folganella. Poklicali so razstreljevalce, ki so odstranili bombo in so ugotovili, da ni eksplodirala, ker je bila zažigalna vrvica vlažna.

Aretirani atentatorji so 19-letni Angelo Fascetti, 21-letni Roberto Corrirossi in 26-letni Luciano Di Filippo. Vsi trije so že znani policiji in so precej sumljivi. Angelo Fascetti je bil baje vpleten v bombne atentate leta 1969, a preiskovalni organi niso odkrili nobenega dokaza proti njemu. Nekaj časa je deloval v anarhističnem krožku «22. marec» skupaj z Valpredo in Merlinom, nato pa se je vpisal v krožek «Bakunin». Ko je bil ta razpuščen, je skupaj z nekaterimi drugimi «sumljivimi» anarhisti ustanovil krožek «Ronstadt».

Roberto Corrirossi je član izvenparlamentarne organizacije «Potere Operaio», ki se proglaša za skrajno levičarsko organizacijo, govori pa se, da je sprejemala finančno podporo skrajnodesničarskih krogov za tiskanje svojega glasila. Di Filippo je bil pred leti aktiven član študentovskega gibanja, nato pa se ni več aktivno udejstvoval.

Sedem bombnih atentatov v eni noči in v enem samem mestu proti sedežem MSI so res nenavaden dogodek, zlasti še, če so atentatorji, vsaj na videz, pripadniki levičarskih gibanj in puščajo svoj podpis na kraju sločina. To ni prvi provokatorski poskus desnice in tehnika infiltracije v določene izvenparlamentarne levičarske kroge je bila že večkrat uspešno preizkušena, saj «Valpreda docet». Poleg tega menimo, da so vse levičarske stranke že razumele, da take akcije koristijo le misovcem za njihovo propagando in zagovornikom teze o nasprotujočih si ekstremizmih. Škvadristi so verjetno skušali s to provokacijo «iztiriti» italijansko javno mnenje, ki je bilo ogorčeno zaradi zločinskega atentata na vlake sindikalistov. Kot vedno pa jim bo verjel le kdor jim hoče verjeti.

Prihodnje leto bencin dražji?

RIM, 27. — Zveza proizvajalcev petroleja in bencina je sporočila, da se bo po 31. decembru verjetno povišala cena goriva, če vlada ne bo spremenila v zakon odlok, s katerim je delno znižala davek na bencin.

Francoska policija aretirala baskovskega voditelja

PARIZ, 27. — Francoska policija je danes aretirala v katedrali v Bayonnu voditelja baskovskega gibanja ETA Julia Mandriago in njegovo ženo, ker sta se skrivaj vrnila v Francijo.

Mandriaga in soproga sta se skupaj s 43 pripadniki gibanja ETA udeležila protestne gladovne stavke v katedrali v Bayonnu, da bi protestirala proti izgonu baskovskih voditeljev. Francoski policaji so vdrli v svetišče in so s solzilnimi bombami prisili manifestante, da so zbežali iz kapele, kamor so se zatekli. Po aretaciji Mandriage so se ostali odločili, da bodo nadaljevali s protestno manifestacijo.

Stavkajoče osebe so zamenjale v katedrali štiri mladeniče, ki so jih včeraj odpeljali v bolnišnico po 16 dneh gladovne stavke, ker je bilo njihovo zdravstveno stanje zaskrbljujoče. Protestirali so proti izgonu baskovskih voditeljev iz Bayonne in proglasitvi baskovskega gibanja za protizakonito organizacijo.

V FRANCOSKEM LETOVIŠČU DEUX ALPES

Devet oseb izgubilo življenje v trčenju kabin nove žičnice

Tehniki še niso ugotovili, zakaj so odpovedali vsi trije zaviralni sistemi kabine, ki se je spuščala - Usodna neprevidnost

PARIZ, 27. — Francoski tehniki še vedno niso odkrili vzroka tragedije v letovišču Deux Alpes, ki je terjala 9 smrtnih žrtev. Med preizkušnjo sta trčili dve kabini nove žičnice in sta strmoglavili v prepad.

Žičnica, ki so jo komaj dogradili, je bila najmodernejša v Evropi. Vsako kabino sta poganjala dva motorja s 110 konjskimi silami zmogljivosti, tako da so odpravili vlečni kabel, ki je bil že večkrat vzrok tragedij. Vsaka kabina, ki je tehtala 10 ton in je lahko prevažala 43 oseb, je bila opremljena s tremi zaviralnimi napravami, ki pa so včeraj odpovedale. Strokovnjaki si ne znajo pojasniti vzroka te okvare, nerazumljivo pa je tudi, zakaj sta po žici vozili istočasno dve kabini ena navzgor in druga navzdol.

Strokovnjaki so nenadoma opazili, da se je ena izmed kabin spuščala z zelo veliko hitrostjo, govori se o 100 km na uro, medtem ko so motorji druge delovali pravilno.

Novo žičnico, ki so ji nadeli vzdevek «tramvaj snega», so zgradili tako, da bi morale vse kabine, ki so vozile na «progi», prispeti na vrh šele nato bi se lahko druga za drugo spuščale. Zakaj sta včeraj kabini vozili v obeh smereh, kar je zelo nevarno in izrecno prepovedano, je še skrivnost.

Vse kaže, da so nov sistem žičnice že večkrat preizkusili tehniki in da so vse naprave delovale pravilno, medtem ko so včeraj odpovedali vsi trije zaviralni sistemi kabine, ki se je spuščala.

Nesreča, v kateri je izgubilo življenje 9 oseb, je najhujša tovrstna nesreča po tisti, ki se je pripetila 12. julija, ko je 13 ljudi umrlo v Bettern - Bettmeralp v Švici. Takrat se je pretrgala vlečilna vrv in kabina se je raztreščila ob poslopje postaje.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

PRIMORSKE NOGOMETNE EKIPE V SLOVENSKIH LIGAH

Izola v Ptuju nepričakovano izbojevala neodločen izid

V Kopru, Piranu in Novi Gorici so favoriti dosegli skromne zmage

Koper in Izola

Po enotedenskem odmoru so slovenski ligaši krenili v drugo polovico jesenskega dela in obenem v odločilne spopade za uvrstitev v tem delu prvenstva.

Primorska predstavnika v slovenski ligi, Koper in Izola, sta z rezultatom v sedmem kolu zadovoljila, kar pa ne velja za igro. Koper se je na domačem igrišču precej namučil, da je izbojeval skromno zmago nad kranjskim Triglavom, ki je v dosedanjih nastopih v SNL pokazal bore malo in je osvojil vsega dve točki. Obrambna igra gostov je bila trd oreh za koprske napadalce tako, da so le enkrat zadeli mrežo, kar pa je bilo že dovolj za zmago, pri čemer pa je treba omeniti, da so imeli Kopričani tudi nekaj sreče, saj se je eden izmed kranjskih napadalcev kar dvakrat znašel sam pred vratarjem Pišlarjem. Morda bi bilo drugače, če bi napad zaigral v popolni postavi. Medtem ko se je v moštvu spet pojavil Ambrožič (strelec edinega gola), ki je manjkal v prejšnji tekmi v Ljubljani, pa tokrat ni bilo desnega krilnega napadalca Samca. Ambrožič se je tako preselil z levega na desno krilo, na levem pa je kot že v Ljubljani zaigral Morato, ki mu menda bolj leži igranje v sredini.

Izola je bila gost (na papirju) težkega nasprotnika, ptujske Drave, ki je bila še po petem kolu na prvem mestu. Vendar Ptujčani niso bili navajeni tako visoke uvrstitve (pred dvema letoma so se borili še za obstanek) in ni čudno, če so po začetnem poletu zašli v krizo. Po hudem porazu z Ilirijo so spet zaigrali slabo, tako da je imela Izola več možnosti za zmago, čeprav tudi njena igra ni bila na posebni višini. Žal, je spet odpovedal napad, saj je bila s tem zapravljena priložnost za kaj več kot neodločen rezultat. Kljub temu je tudi točka lep uspeh. Spomnimo se le, da je pred nedavnim odnesla Drava obe točki iz Kopra.

Kakšno je stanje na lestvici? Zelezničar je, po pričakovanju, premagal zadnjeuvrščenega mestnega tekmeca (Kovinar) in utrdil svoje vodstvo pred Dravo in Izolo, ki si je spet priborila v prejšnjem kolu zgubljeno tretje mesto. Tudi Koper je napredoval, žal le z devetega na osmo mesto, vendar se njegovo stanje stalno izboljšuje.

V nedeljo se bo Koper pomeril z Ilirijo v Ljubljani, Izola pa doma s Kladivarjem iz Celja. Ilirija igra letos dokaj spremenljivo ter včasih zablesti, včasih pa popolnoma razočara. Najprej je navdušila proti Dravi, to nedeljo pa je doživela v Celju katastrofo. Celjani so s to zmago presenetili vse, medtem ko so bili njihovi prejšnji rezultati dokaj klavrni.

Zahodna conska liga

V primorskih derbijih favorita nista upravičila svoje vloge. V Novi Gorici je bil Jadran enakovreden nasprotnik domačinom, vendar manj iznajdljiv, tako da sta obe točki ostali Novogoričanom, ki so povedli v prvem delu preko Uršiča, v finišu tekme pa so še povišali vodstvo, potem ko je bil uspešen Marušič. Slednji je v nedeljo prvič igral po poškodbi v tekmi z Litijo.

Tudi zmaga Ajdovcev je bila nepričakovano skromna in težko priborjena. Pirančani so verjetno podcenili svoje zmožnosti in so preveč spoštovali vodeče moštvo ZCNL, saj bi potem, ko so po vodstvu Ajdovcev z 2:0 v prvem polčasu odprli igro in zaigrali na vse ali nič, kmalu izenačili. Vsekakor je tesen poraz s Primorjem zanje spodbuden rezultat. Prepričali so se lahko, da znajo tudi brez Morata in Lokasa dajati gole, prav to pa je najbolj manjkalo v njihovih dosedanjih nastopih. Naštejmo še strelce: Batagelj, Plešinac in Kotnik iz 11-metrovke za Primorje ter Jeličič in Purič iz 11-metrovke za Piran.

Mirenski Adriji je odmor v obdobju vzpona forme brškone nekoliko škodil, saj je v nedeljo zaigrala slabše kot ponavadi. Kljub temu je remi v Škofji Loki soliden rezultat, še posebno ker škofjeloško moštvo «ne leži» Mirencem. Izenačujoči in s tem svoj četrti zaporedni gol v zadnjih štirih tekmah je dosegel Klanjšček.

Neprijetno je odjeknil poraz Tolmina. Zagorje, ki je do nedelje vse tekme rado zgubljeno tretje mesto. Tudi Koper je napredoval, žal le z devetega na osmo mesto, vendar se njegovo stanje stalno izboljšuje.

V nedeljo se bo Koper pomeril z Ilirijo v Ljubljani, Izola pa doma s Kladivarjem iz Celja. Ilirija igra letos dokaj spremenljivo ter včasih zablesti, včasih pa popolnoma razočara. Najprej je navdušila proti Dravi, to nedeljo pa je doživela v Celju katastrofo. Celjani so s to zmago presenetili vse, medtem ko so bili njihovi prejšnji rezultati dokaj klavrni.

Zahodna conska liga

V primorskih derbijih favorita nista upravičila svoje vloge. V Novi Gorici je bil Jadran enakovreden nasprotnik domačinom, vendar manj iznajdljiv, tako da sta obe točki ostali Novogoričanom, ki so povedli v prvem delu preko Uršiča, v finišu tekme pa so še povišali vodstvo, potem ko je bil uspešen Marušič. Slednji je v nedeljo prvič igral po poškodbi v tekmi z Litijo.

Tudi zmaga Ajdovcev je bila nepričakovano skromna in težko priborjena. Pirančani so verjetno podcenili svoje zmožnosti in so preveč spoštovali vodeče moštvo ZCNL, saj bi potem, ko so po vodstvu Ajdovcev z 2:0 v prvem polčasu odprli igro in zaigrali na vse ali nič, kmalu izenačili. Vsekakor je tesen poraz s Primorjem zanje spodbuden rezultat. Prepričali so se lahko, da znajo tudi brez Morata in Lokasa dajati gole, prav to pa je najbolj manjkalo v njihovih dosedanjih nastopih. Naštejmo še strelce: Batagelj, Plešinac in Kotnik iz 11-metrovke za Primorje ter Jeličič in Purič iz 11-metrovke za Piran.

Mirenski Adriji je odmor v obdobju vzpona forme brškone nekoliko škodil, saj je v nedeljo zaigrala slabše kot ponavadi. Kljub temu je remi v Škofji Loki soliden rezultat, še posebno ker škofjeloško moštvo «ne leži» Mirencem. Izenačujoči in s tem svoj četrti zaporedni gol v zadnjih štirih tekmah je dosegel Klanjšček.

Lestvice strelcev

V sedmih kolih so se strelci že «nastreljali», tako da je zanimivo pogledati klubske lestvice strelcev, ki izgledajo takole:

IZOLA: Grbec, V. Gregorič in Lokas 2 gola; Bučar in Frančeškin 1.
KOPER: Morato in Filipovič 3; Ambrožič in Dobrin 2.
PRIMORJE: Batagelj 6, Begič 4, Carevič, Jamšek in Kotnik 2; Plešinac 1.
VOZILA: Marušič 4, Leban in Uršič 3, Čubela, Korpar in Linzender 2, Bensa in Černigoj 1.
ADRIA: Klanjšček 6, Saksida 4, Benedetič in Jeronič 3, Frančeškin 2, Cotič, Gorkič, Fornazarič, Rebec, Uranič in Uršič 1.
TOLMIN: Veličkovič 2, Cimerman, Kanalec, Leban, Simčič in Vukušič 1, Čargo (Ad) avtogol.
JADRAN: I. Bertok 4, B. Bertok, Prašnikar, Prodan in Purger 1.
PIRAN: Tončič 2, Črnac, Jeličič, Simonovič in Purič 1.

Kolo odločitev

Nedeljsko kolo bo kolo zelo važnih srečanj, saj se bodo srečale ekipe z vrha med seboj in prav tako ekipe z dna, zaradi česar bo od nedeljskih izidov v veliki meri odvisna končna uvrstitev v jesenskem delu. Vozila gostujejo v Ljubljani pri Slovanu, ki je že naveličan neuspehov, oziroma neodločenih rezultatov, tako da bo že točka težko dosegljiva. Malo ali nič lažje bo Adriji na tekmi z Litijo v Mirnu. Litijani prihajajo namreč v nekdanjo formo. Tudi Primorje bo moralo vzeti tekmo z vrhniškim Usnjarjem z vso resnostjo, še posebno ker so Vrhničani v preteklih kolih dvakrat zaporedoma zgubili. V Dekanih gostuje Zagorje, kateremu se je po prvi zmagi dvignila samozavest. Dekančani bodo morali napeti vse sile, saj so doslej oddali že preveč točk in bi bil že remi neuspeh. Derbi Primorske in začelja lestvice bo v Tolminu, kjer se bodo domačini spoprijeli s Pirančani.

B. P.

NAMIZNI TENIS

Danes v Škednju ekshibicijski nastop v novih prostorih PD «Ivan Grbec»

Danes, ob 19. uri bodo v Škednju uradno odprli nov društveni prostor, ki bo namenjen predvsem mladini za športno udejstvovanje. Ob tej priliki so voditelji društva «Ivan Grbec» povabili Krasovo namiznoteniško ekipo na ekshibicijski nastop. V Škednju bodo tako drevi nastopile Miličeva, Vesnaverjeva in njune soigralke, ki se bodo prvič predstavile tamkajšnjemu občinstvu.

Namen tega nastopa je predvsem v tem, da bi se škedenjska mladina zbližala s to športno panogo in jo začela resno gojiti. To je tudi želja domačega prosvetnega društva, ki ne razpolaga s primernimi napravami, da bi gojilo kak zahtevnejši šport in se je zato odločilo prav za namizni tenis, kateremu je namenilo nov društveni prostor.

Nastop sam bo, že rečeno, le ekshibicijskega značaja. Krasove igralke bodo igrale ekipno, mladinke proti naraščajnicam. Rezultat je sicer precej negotov, vendar menimo, da bo zmaga pripadla mladinkam, v postavi Milič - Blažina. Vendar pa ne smemo podcenjevati naraščajniške ekipe, saj gre za državne prvakinje, ki se bodo skušale z vsemi močmi upirali.

Sklep škedenjskega prosvetnega društva, da povabi Krasove igralke na otvoritev novega prostora, moramo vsekakor pohvaliti. Obenem pa smo prepričani, da se bodo tudi domačini s tem strinjali in se v velikem številu zbrali ob zeleni mizi.

Ekshibicijski nastop Krasove ekipe bo drevi ob 19. uri v prostorih društva «Ivan Grbec», Škedenjska ulica 124.

S. J.

Boršč na ledu

(Nadaljevanje s 4. strani)

lo napredoval in ga nato z nekaj točnimi podajami z lahkoto prehigrali. Napako je spoznal Dryden sam, ki se je med povratnimi tekmami tiščal v vratih in bil zato uspešnejši.

Največ je Kanadčane menda navdušil 20-letni vratar Vladislav Tretjak, katerega je trener Bobrov po porazu na aprilskem svetovnem prvenstvu proti Češkoslovaški baje že nameraval dodeliti kakemu moštvu iz Sibirije. Izkazal se je za izredno prisebnega in z rokavico zaustavil neverjetno veliko močnih in nevarnih udarcev. Tretjak je tipični proizvod sovjetske hokejske šole. Trenira tudi s posebno napravo, ki meče ploščico proti vratom vsake 4 sekunde s hitrostjo 170 kilometrov na uro. Kanadčani so mu ponudili celo poklicno nastopanje v Kanadi, kjer bi igral in istočasno vodil šolo za mlade igralce.

Iz Moskve so Kanadčani odšli globoko prizadeti v svojem ponosu. Niso sicer igrali povsem podrejeno vlogo in so tudi zmagali, jasno pa jim je tudi bilo, da ni več Kanada dežela hokeja. Njihovi samozvani «supermeni» Orr, Perreault in brata Esposito niso prikazali nič novega, kajenje cigar in steklenice piva med odmori pa niso preveč prizadele Sovjetov.

Trener Boris Kulagin je enostavno povedal Kanadčanom: «Uspeh je odvisen od resnosti dela. Brez zamer! Zdi se mi, da je vaša ekipa «All Stars» le mozaik ljudi, ki hočejo na vsak način izstopati. Tudi na škodo tovarišev.»

Kljub pozivom filipinske policije in japonskih funkcionarjev, se bivši poročnik japonske cesarske vojske Onoda, ki je po spopadu z agenti zbežal v džunglo še ni oglasil. Kljub dosedanjemu neuspehu, pa japonski funkcionarji, ki se ukvarjajo z iskanjem pogrešanih vojakov, dan za dnem hodijo v gozd in z zvočniki opozarjajo častnika, da se je svetovna vojna končala in ga pozivajo, naj se javi policiji